

Bulletin Slovenskej zoolologickej spoločnosti pri SAV 1/2016

Obsah

Účet SZS a členské poplatky	1
V. Kubovčík: Plánované aktivity SZS v roku 2016	2
H. Kalivoda: Zaujímavé aberácie motýľov v intraviláne mesta Bratislava.....	2
O polstoročí zoológie na Táboroch OP a ešte čosi o šedej literatúre....	4
A. Stollmann: Stretnutie s korytnačkou močiarnou.....	10
B. Matoušek: Pred sto rokmi zomrel významný slovenský prírodovedec Jozef Pantocsek, jun.	11
B. Matoušek: Poznáte prácu Petra Pišúta a jeho spolupracovníkov „Vývoj koryta Váhu pri Leopoldove v 17.–20. storočí“?.....	28
B. Matoušek: Prvá slovenská učebnica behaviorálnej ekológie	28
V. Kubovčík: Niečo o ekológii pôdnych živočíchov.....	29
B. Matoušek: Všetko o Skalici.....	30
M. Žiak: Plecoptera Slovaca – online atlas pošvatiek	31
Kongres „Zoológia 2016“ sa blíži.....	32
J. Kulfan, V. Kubovčík: X. lepidopterologické kolokvium.....	32
Výzva Slovenskej historickej spoločnosti pri SAV	33
Nová zoológická literatúra	34

* * *

Účet SZS a členské poplatky

K **23. júnu 2016** má Slovenská zoológická spoločnosť pri SAV **91 členov**, z ktorých je **14 čestných**.

V priloženej tabuľke predkladáme prehľad platieb členských poplatkov členov SZS v rokoch 2013 až 2016. Za rok 2012 nevidujeme žiaden nedoplatok, za rok 2013 3 nedoplatky. V prípade zistenia akýchkoľvek nezrovnalostí kontaktujte prosím predsedu SZS.

Prosíme členov SZS o úhradu nedoplatkov členských príspevkov za roky 2013–2015 a o úhradu za rok 2016. Predsedníctvo SZS v tomto roku vyhodnotí platenie členských príspevkov a pristúpi k príprave návrhov na

vylúčenie členov spoločnosti, ktorí členské príspevky neuhradili za viac ako 3 roky a nepotvrdia tak svoj záujem o pokračovanie členstva v SZS. Návrhy budú predložené na schválenie valnému zhromaždeniu SZS, ktoré sa bude konať v novembri t.r. v rámci kongresu „Zoológia 2016“ v Nitre.

Pri uhrádzaní členského poplatku zaplaťte príspevok vo výške 10,- €/rok na účet SZS v Slovenskej sporiteľni. Do správy pre prijímateľa uveďte **meno a priezvisko** a „**SZSrok(-y) za ktoré členské hradíte**“.

Pozor! Číslo účtu SZS v novom platnom formáte IBAN je **SK4309000000000011466084**.

Všetci noví (aj staronoví) záujemcovia o členstvo v SZS sú vítaní! Každý sa môže stať členom spoločnosti. V prípade záujmu vyplňte 1-krát prihlášku (nájdete ju na konci každého bulletinu) a zašlite ju poštou alebo naskenovanú e-mailom na adresu predsedu SZS:

Vladimír Kubovčík, predseda SZS
Fakulta ekológie a environmentalistiky
Technická univerzita vo Zvolene
T. G. Masaryka 20117/24
960 53 Zvolen
✉ kubovcik@tuzvo.sk

Vopred Vám za úhradu členských poplatkov ďakujeme!

predsedníctvo SZS

Prehľad platieb členských poplatkov členov SZS v rokoch 2013 až 2016 (stav k 29. 6. 2016; uhradené poplatky za roky 2012, 2017 a 2018 nie sú uvedené)

Meno	Priezvisko	členský poplatok za rok *			
		2013	2014	2015	2016
Michal	Ambros	10,-	10,-	10,-	10,-
Gabriela	Augustiničová	10,-	10,-	10,-	
Peter	Bačkor	10,-	10,-	10,-	
Ivan	Baláz	10,-	10,-	10,-	10,-
Beáta	Baranová		10,-	-10,-	
Danica	Božová	10,-	10,-	10,-	10,-
Eva	Bulánková	10,-	10,-	-10,-	
Ľudmila	Černecká	10,-	-10,-	-10,-	
Helena	Čičková			10,-	10,-
Marek	Čiliak		10,-	10,-	10,-
Stanislav	David	10,-	10,-	-10,-	

Meno	Priezvisko	členský poplatok za rok *			
		2013	2014	2015	2016
Miroslav	Demko	10,-	-10,-	-10,-	
Tomáš	Derka	10,-	-10,-	-10,-	
Katarína	Dvořáčková				10,-
Marek	Dzurenko				10,-
Jakub	Fedorčák			10,-	
Valerián	Franc	-10,-	-10,-	-10,-	
Jiří	Francek	-10,-	-10,-	-10,-	
Miroslav	Fulín	10,-	10,-	10,-	
Nela	Gloríková	10,-	10,-	10,-	10,-
Katarína	Gregušová			10,-	
Jozef	Halgoš	10,-	10,-	10,-	
Karol	Hensel	10,-	10,-	-10,-	
Martin	Hromada			10,-	
Ladislav	Jedlička	10,-	10,-	10,-	10,-
Peter	Juhas	10,-	10,-	10,-	10,-
Ján	Kadlečík	10,-	10,-	10,-	
Jakub	Kamenišťák	10,-	10,-	10,-	10,-
Dušan	Karaska	10,-	10,-	10,-	
Matej	Kautman	10,-	10,-	10,-	
Ján	Kautman	10,-	10,-	10,-	
Jozef	Klembara	10,-	10,-	10,-	
Peter	Klimant	10,-	10,-	10,-	10,-
Ludovít	Kocian	10,-	10,-	10,-	10,-
Jana	Kočišová	10,-	-10,-	-10,-	
Stanislav	Korenko	10,-	10,-	10,-	
Martin	Korňan	10,-	10,-	10,-	10,-
Vladimír	Kováč	10,-	10,-	-10,-	
Peter	Krišovský	10,-	10,-	-10,-	
Anton	Krištín	10,-	10,-	-10,-	
Ilja	Krno	10,-	10,-	10,-	
Lucia	Kršková	10,-	10,-	10,-	10,-
Vladimír	Kubovčík	10,-	10,-	10,-	
Ján	Kulfan	10,-	10,-	10,-	10,-
Jozef	Lacko	10,-	-10,-	-10,-	
Peter	Lešo	10,-	10,-	10,-	10,-
Peter	Lindtner			10,-	
Denisa	Lobbová	-10,-	-10,-	-10,-	
Peter	Manko	10,-	10,-	10,-	
Peter	Mikulčík	10,-	10,-	10,-	10,-
Tomáš	Najer			10,-	
Soňa	Nuhlíčková	10,-	-10,-	-10,-	
Jozef	Oboňa	10,-	10,-	10,-	10,-
Ján	Obuch	10,-	10,-	10,-	
Michal	Parák			10,-	10,-
Ladislav	Pekárik	10,-	10,-	10,-	10,-
Viera	Peterková	10,-	10,-	10,-	
Roman	Rozínek	10,-	10,-	-10,-	
Ján	Rybár	10,-	10,-	10,-	10,-
Janka	Schlarmannová			10,-	10,-
Jozef	Sklenár		odpustenie členského		
Lucia	Skovranová	10,-	10,-	-10,-	
Jaroslav	Slaštan		10,-	-10,-	
Vladimír	Slobodník	10,-	-10,-	-10,-	
Michal	Stanko	10,-	10,-	-10,-	
Slavomír	Štašiov				10,-
Ján	Svetlík	10,-	-10,-	-10,-	
Aleš	Svoboda		10,-	10,-	
Branislav	Šimon	10,-	-10,-	-10,-	
Jerguš	Tesák	10,-	10,-	10,-	
Eva	Tirjaková	10,-	10,-	-10,-	
Ján	Topercer	10,-	10,-	-10,-	
Marcel	Uhrin	10,-	10,-	-10,-	
Martin	Vecko			10,-	10,-
Vladimír	Vician	10,-	10,-	10,-	
Sandra	Viglášová		10,-	10,-	10,-
Lukáš	Záhorec	10,-	-10,-	-10,-	

* Úhrada členského poplatku je vyznačená čiernym písmom ako kladná hodnota. Nedoplatok členského za niektorý z rokov 2013 až 2015 je vyznačený červeným písmom ako záporná hodnota; doteraz neuhradené členské poplatky za rok 2016 nie sú vyznačené. Ak nie je v rokoch 2013 až 2015 uvedená žiadna hodnota, znamená to, že menovaný nebol členom SZS, resp. mu povinnosť platiť členský poplatok nevznikla. V prehľade nie sú uvedení čestní členovia SZS, ktorí členské poplatky nehradia.

Prípravované aktivity SZS v roku 2016

V roku 2016 sa členovia výboru SZS budú opäť snažiť pripraviť niekoľko akcií a ponúknuť ich všetkým záujemcom. Tu je uvedený ich stručný prehľad, o podrobnostiach vás budeme včas informovať:

Ladislav Pekárik a ďalší organizátori „World Fish Migration Day – Svetový deň migrácie rýb“

20. a 21. máj 2016, Bratislava, Devín, akcia zdarma

Ústav ekológie lesa SAV, Fakulta ekológie a environmentalistiky TU vo Zvolene a SZS „X. Lepidopterologické kolokvium“

27. október 2016, Zvolen, akcia platená (zľava pre členov SZS)

SZS a ďalší organizátori „Zoológia 2016“

kongres zoológov spojený s valným zhromaždením SZS, 24. až 26. november 2016, Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, akcia platená (zľava pre členov SZS)

Budeme veľmi radi, ak aj členovia spoločnosti prídu s návrhmi ďalších podujatí, o ktoré by mali záujem a ktoré by mohla SZS v budúcnosti organizovať.

Vladimír Kubovčík

Katedra biológie a všeobecnej ekológie FEE TU vo Zvolene

e-mail: kubovcik@tuzvo.sk

Zaujímavé aberácie motýľov v intraviláne mesta Bratislava

Úvod

Habitualmente aberácie, predovšetkým farebné odchýlky, sú pri hmyze pomerne častým javom. V niektorých oblastiach sa vyskytujú častejšie, v iných menej. Mnohé z nich sú opísané ako individuálne, resp. lokálne formy, a v populácii sa objavujú s určitou pravidelnosťou. Niektoré farebné aberácie nemajú genetický základ a sú výsledkom pôsobenia podmienok prostredia na daný druh hmyzu či už iba v určitom vývojom štádiu alebo počas celého vývoja. Medzi takéto najčastejšie faktory patrí klima a znečistenie prostredia.

Farebné aberácie sa často vyskytujú aj medzi motýľmi (Lepidoptera). Asi najpodrobnejšie je táto problematika spracovaná pri babôčke sieťkovanej (*Araschnia levana*), kde sa však jedná o sezónnu

dvojtvárnosť – polyfenizmus, kedy sa jednotlivé generácie od seba výrazne farebne líšia (Fric, Konvička; 2004, Povolný, 1996). Vplyv klimatických faktorov na vznik rôznych farebných aberácií je známa predovšetkým u babôčok. Jednoduchými experimentmi s pôsobením teploty na kukly babôčok sa dajú dosiahnuť veľmi zaujímavé farebné aberácie, ktoré sú častokrát veľmi odlišné od typickej formy. Tieto postupy sú všeobecne veľmi dobre známe (Joukl, 1910). Mnohé z týchto aberácií sa vyskytujú aj vo voľnej prírode, predovšetkým pri extrémne chladných zimách. Vplyv kvality životného prostredia sa u motýľov najčastejšie prejavuje vo forme tmavých aberácií - industriálny melanizmus. Tento fenomén bol v poslednej dobe podrobne spracovaný a vysvetlený na piadivke brezovej (*Biston betularia*), ktorá má v normálnych podmienkach základnú farbu krídiel svetlú a v znečistených oblastiach tmavú až čiernu. Je to druh s nočnou aktivitou a počas dňa odpočíva hlavne na kmeňoch stromov (predovšetkým brezy) a ich okolí. V znečistenej krajine je ale svetlé sfarbenie nevýhodou a tak v nej začali prevládať tmavo sfarbené jedince. Posledné výskumy dokazujú, že sa jedná o genetickú záležitosť a tmavo sfarbení jedinci majú vo svojom genetickom aparáte „tmavý“ gén *carbonaria* (van't Hof et al., 2011).

Výsledky

Jedným z území, kde sa relatívne hojne vyskytujú farebné aberácie je aj územie Bratislavy, konkrétne protipovodňová hrádza Malého Dunaja v okolí Slovnaftu a.s. v Bratislave. Toto územie sa vyznačuje vysokou bohatosťou fauny motýľov a vyskytujú sa tu mnohé vzácne a chránené druhy. Pomerne hojne sa tu vyskytuje hnedáčik pyštekový (*Melitaea didyma*), teplomilný druh viazaný predovšetkým na suché nelesné biotopy (obr. 1). Variabilita v sfarbení je pre tento druh typická, predovšetkým základné sfarbenie samíc varíruje vo veľmi vysokej miere (od svetlo okrovej až po sýto oranžovú), pričom ale kresba krídiel sa zásadnejšie nemení. V sledovanom území sa však hojne vyskytujú výrazné aberácie v základnej kresbe krídiel, ktorá niekedy chýba úplne (obr. 2). Počas výskumu v rokoch 2008 – 2015 tvorili tieto aberácie 30 – 50 % z celkovej početnosti druhu v sledovanom území, pričom v ostaných populáciách na západnom Slovensku sa takéto aberácie vyskytujú iba sporadicky alebo chýbajú úplne. Ďalším zaujímavým druhom je očkaň timotejkový (*Melanargia galathea*). Bolo pri ňom opísaným množstvo individuálnych a lokálnych foriem. Jednou z takých je forma *leucomelas* (Esper, 1788), kde je výrazne redukovaná kresba na rube krídiel (obr. 3). Jedince tejto formy sa vyskytujú v celom areáli druhu

(západopalearktický druh), ich výskyt je však vždy vzácny a nikde sa nevyskytuje hojne. V sledovanom území sa jedince tejto formy vyskytujú pravidelne a tvoria cca 30 % populácie.

Obr. 1. Hnedáčik pyštekový (*Melitaea didyma*) – typické sfarbenie (vľavo samec, vpravo samica) (foto H. Kalivoda).

Obr. 2. hnedáčik pyštekový (*Melitaea didyma*) – rôzne farebné aberácie (samci, vpravo dole samica) (foto: H. Kalivoda, P. Vojtek).

Obr. 3. očkaň timotejkový (*Melanargia galathea*) – vpravo typicky sfarbený jedinec, vľavo forma *leucomelas* (Esper, 1788) (foto: H. Kalivoda).

Záver

Motýle ako živočíšna skupina sú veľmi dobrými bioindikátormi kvality a stavu životného prostredia. Sledované územie sa nachádza priamo v intraviláne Bratislavy, cez ktoré prechádzajú vysoko zaťažené

cestné komunikácie. Je otázne, či vysoký výskyt aberácií motýľov je výsledkom vplyvu znečistenia prostredia, alebo sú dôvody iné. V každom prípade by bol žiadaný podrobnejší výskum v tomto území aj z hľadiska iných živočíšnych skupín.

PodĎakovanie Tento príspevok bol vytvorený realizáciou projektu ITMS 26240120014 „Centrum excelentnosti pre ochranu a využívanie krajiny a biodiverzitu“, na základe podpory operačného programu Výskum a vývoj financovaného z Európskeho fondu regionálneho rozvoja.

Literatúra

- FRIC, Z., KONVIČKA, M. (2004): Sezonná dvojitvárnosť babočky sítkovanej: Objevú pribýva, záhady zúšťávajú. *Vesmír*, 83, pp. 441-446.
- JOUKL, H. A. (1910): Motýľové a housenky strední Evropy se zvláštním zretelem k motýľům českým. I. L. Kober, Praha. 449 pp.
- POVOLNÝ, D. (1996): Sezonná dvojitvárnosť babočky sítkovanej: Různé generace téhož druhu. *Vesmír*, 75, pp. 217-222.
- VAN'T HOF, A. E., EDMONDS, N., DALÍKOVÁ, M., MAREC, F. & SACCHERI, I. J. (2011): Industrial melanism in British peppered moths has a singular and recent mutational origin. *Science* 332, pp. 958-960.

Henrik Kalivoda
Ústav krajinej ekológie SAV
Štefánikova 3, P.O.Box 254, 814 99 Bratislava
e-mail: henrik.kalivoda@savba.sk

O polstoročí zoológie na Táboroch OP a ešte čosi o šedej literatúre

Motto: „*Je lepšie zapáliť sviečku, ako si sťažovať na tmu*“ – stojí na epitafe Martina a Bernharda Grzimekov v kaldere sopky Ngorongoro v Tanzánii. Obidvaja, syn aj otec, inak a inokedy obetovali životy ochrane prírody, živočíchov zvlášť a najmä ich pričinením „*Serengeti durfte nicht sterben!*“ parafrázujúc oscarovský dokument Grzimekových z r. 1959 „*Serengeti darf nicht sterben!*“ (Serengeti should not die!). Následná neúnavná svetová kampaň za záchranu divočiny Serengeti Plains v Tanzánii priniesla o dvadsať rokov svoje ovocie a v r. 1981, ešte za vlády Mwalimu (Julia) Nyerere sa NP Serengeti v súčasnej rozlohe stal súčasťou svetového dedičstva UNESCO.

Historický exkurz

Čochvíľa tomu bude už 70 rokov, že verbálnym ornamentom „*Februárové víťazstvo pracujúceho ľudu*“ sa vcelku bezúspešne kamuflovala mantra boľševického (komunistického) puču či prevratu v roku 1948. Nasledovalo budovanie zdanlivo beztriednej a deklarovane sociálne spravodlivej spoločnosti, kedy všetky výrobné prostriedky a hmotnejšie statky vrátane obrábanej pôdy a lesov mal údajne vlastníť pracujúci ľud a v jeho mene sa o to mal starať, nie však dezorganizovať a plundrovať socialistický štát. Ale na báze pesticídov, fertilizérov a kolektívnej nezodpovednosti ad absurdum intenzifikovaná poľnohospodárska veľkovýroba štátnym terorom zriadených kolchozov (JRD – Jednotných roľníckych družstiev) a štátnych majetkov postupne poničila stáročiami skúseností vybalancovaný diverzný a polyfunkčný agrolandschaft. Scelením do megalánov a likvidovaním pestrej palety tradičných štruktúrnych prvkov krajiny zmizli aj dropy, zajace, jarabice a ostatné nebeské vtáctvo. O katastrofálny pokles početnosti denných a nočných dravcov (*Accipitres*, *Striges*) sa postaralo „zludovelé“ poľovníctvo, ktoré bilo do „škodnej“ čo malo krivý zobák – do orlov, sokolov, myšiakov – no proste do všetkého čo sa hýbalo. To všetko patrilo ľudu, teda nikomu. Melioráciami sa úplne zbytočne „vylepšovalo“ (melioro, -are), teda odvodnilo desaťtisíce hektárov močiarov, mokradí a dolné toky karpatských riek plné života sa narovnali do sterilných zabetónovaných kanálov. Prírode a jej ochrane naklonená humánne vzdelaná časť intelektuálov vnímala to zlo, tie nenávratné škody, ktoré to primitívne budovateľské nadšenie páchalo na najcitlivejších zložkách našej prírody. Inštitucionalizované orgány (štátnej) ochrany prírody boli vtedy ešte v plienkach, navyše boli poplatné štátnej ideológii sovietskej fazóny s vulgarizovaným heslom deformovanej tzv. mičurinskej „biológie“, vraj: „*Nečakajme od prírody milodary. Čo potrebujeme, musíme si od nej urvať!*“ A rvalo sa, hlava-nehlava aj keď sme mali – úzku spoločenskú minoritu intelektuálov, ktorá si bola vedomá potreby ochrany prírody a šetrného využívania zvlášť neobnoviteľných prírodných zdrojov. Ona však nemala de jure možnosť, ani prostriedky najmä však prípadnú podporu ostatných vrstiev spoločnosti účinným spôsobom kolektívne pozdvihnúť hlas za ochranu prírodných hodnôt v totalitnom štáte, ktorý si lojalitu občanov vynucoval zastrašovaním, upieraním ich elementárnych práv a izoláciou od ostatného sveta. Nemohlo byť reči o individuálnych či kolektívnych protestných iniciatívach dajme tomu proti nešetrnému a trebárs aj nezákonnému drancovaniu lesov Štátnymi

lesmi v TANAP-e. Takí občianski aktivisti z Tichej doliny, alebo z Ochránárskeho združenia „Vlka“ by boli rovno šli do rekreačného zariadenia Leopoldov alebo Dubnica. Našli sa však takí vizionári, ktorí aj v týchto ťažkých časoch dovideli ďalej svojich nosov, nehádzali flintu do žita a opatrné občianske hnutie za ochranu prírody stavali na atraktívne, adresné a *in situ* **racionálne** vzdelávanie, ako aj na **paralelnú emocionálnu** výchovu „civilnej“, to znamená neorganizovanej, mládeže a dospelých na dobrovoľných **Táboroch ochrancov prírody (TOP)**. Skôr narodení si ešte budú pamätať boľševické heslá typu *“So Sovietskym zväzom na večné časy!”* (Vtipnejší k tomu ticho ešte dodali, že *„a už nikdy viac!“*) Ruskými tankami vynucovaná vojenská aliancia Varšavskej zmluvy vydržala síce o čosi menej ako štyridsať rokov, avšak Tábory OP sa u nás konajú už vyše pol storočia, robili a naďalej to robia nadšenci spravidla bez nároku na slávu a určite bez nároku na honorovanie. Ako sa zdá, sila intelektu vie byť dakedy mocnejšia, ako hrozbou retorzií a vykľbenými ideológiami udržiavané násilie na duchu.

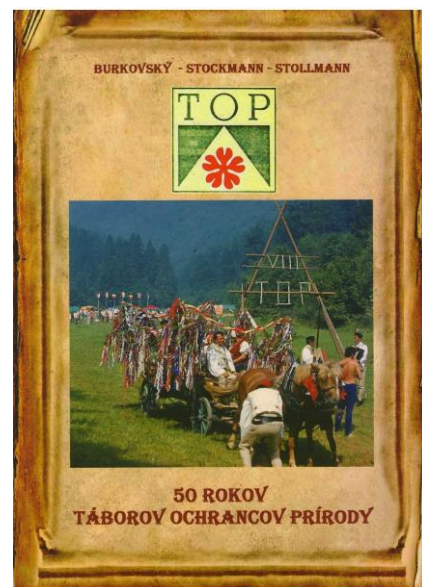
Eppur si muove

A predsa – v priebehu celého polstoročia, bez jediného výpadku rok čo rok organizovať, neskôr spoluorganizovať nie štátom nadirigovanú, ale rýdzo občiansku akciu venovanú ochrane prírody Slovenska v rôznych geografických a najmä politických podmienkach, bol počin nesporne obdivuhodný. Nehovorím do vetra, ak povedľa rôznych zemepisných rozumie sa podmienok zdôrazníme aj politicko-spoločenské možnosti či zádrhele dejinného kontextu hnutia. Lebo zosnovanie ideového pozadia tradície pravidelne organizovanej akcie vôbec nie štátneho, ale ani nie spolitizovaného spoločenského hnutia bolo krajne neobvyklé až výnimočné v dobe boľševickou štátostranou ovládaného „ručného“ dirigizmu spoločenského života, medzi danými rigidnými ideologickými mantinelami. Na dokreslenie údobia začiatkov našim spomenutým IV. TOP na Veľkom Borovom v Chočských vrchoch, kedy po obvyklom týždni trvania 28. júla končil tábor, ale o tri týždne (21. 8. 1968) Československo obsadilo 27 divízií piatich armád Varšavskej aliancie na čele s bratským Sovietskym zväzom. Okupačné sovietske vojská u nás ostali až do r. 1991. Keďže v roku jubilea nebola vydaná žiadna publikácia k 50. výročiu tejto udalosti, rozhodli sa traja priatelia a účastníci zrodu tohto podujatia už s vyše pol storočnou tradíciou, že ho nemožno obísť mlčaním a preto vydali vo vlastnom náklade túto teraz predstavenú spomienkovú brožúru na pamäť žijúcim a najmä nežijúcim súputníkom, z ktorých sa každý

svojim dielom pričínil o 50 rokov trvania zmysluplnej akcie, ktorá na Slovensku doteraz nemala obdoby. A nemala obdoby ani v susedných krajinách takzvaného východného bloku vazalských štátov niekdajšieho Sovietskeho zväzu a nie je nám známa obdobná iniciatíva ani zo západnej Európy. Neskorší epigóni podobných aktivít v Maďarsku a NDR (bývalé východné Nemecko) len tunelovali náš slovenský scenár projektu, ktorý vymysleli žilinskí členovia SOP (SZOPK) pod taktovkou jednej silnej osobnosti s romantickou dušou v polovici šesťdesiatych rokov minulého storočia.

Chcelo to len chcieť

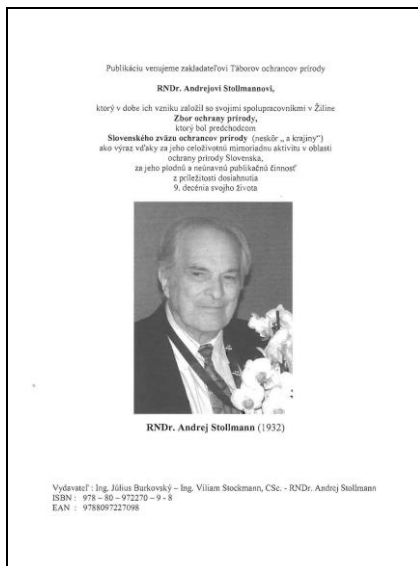
Lebo myšlienka táborov ochrancov prírody skrsla v radoch dobrovoľnej organizácie TIS medzičasom zosnulého Československa, vlastne v tomto smere najaktívnejšom žilinskom Zbore ochrany prírody pri Považskom múzeu Žilina. Viedol ho vtedajší kustód prírodovedeckých zbierok a zoológ múzea v Budatíne Andrej Stollmann, ktorý so svojimi spolupracovníkmi založil tradíciu táborov ochrancov prírody. Ich cieľom bola osvetová, propagačne-náuková činnosť priamo v prírode učiť a vysvetľovať celospoločenskú potrebu ochrany prírody, spojenú s tréningom a emocionálne podmieneným pobytom v prírode. (V podstate podľa zásad skautingu a trampských tradícií, ktoré boli za boľševika zakázané, či obmedzované.) Odborný a vedecký potenciál účastníkov táborov sa po skromných začiatkoch využil aj na priamy výskum v teréne a na primerané publikovanie získaných poznatkov.

Sto táborov ochrancov prírody (1965–2014)

Autorský kolektív predstavovanej knižôčky stručne vymenúva dejiny 50 celoslovenských TOP-ov (čo dvojstrana to Tábor vrátane obrázkových príloh). Spomenuté sú ako samostatné podujatia aj Východoslovenské (od r. 1977) a Západoslovenské tábory (v r. 1982-1994). Bilancujúc uplynulé polstoročie histórie táborov možno konštatovať, že bolo usporiadaných 50 celoslovenských, 38 východoslovenských a 12 západoslovenských TOP-ov, teda summa-summárum dovedna rovná stovka (100) úspešných podujatí dobrovoľných ochrancov prírody konaných takmer vo všetkých orografických celkoch Slovenska. Organizátori programov nezabudli ani na uctenie si pamiatky regionálne významných bádateľov v prírodných vedách ako: Ján Volko Starohorský, Andrej Kavuljak, Anton Kocyan, Dionýz Štúr, Martin Róth, Karol Brančík, Wiliam Rowland, Jozef Decret, Matej Bel, Izabela Textoris, Ján Šalamún Petian-Petényi, Ľudovít Holuby, Andrej Kmeť, Samuel Mikovíny a iní. Akcie poctili svojou účasťou nielen význační prírodovedci – biológovia ako Anton Kocian, Aristid Mošanský, Jozef Sládek, Andrej Reiprich, Vojen Ložek, Dezider Magic, Emil Mazúr, Gejza Runkovič, Jozef Palášthy, Jozef Voskár, ale aj význační umelci Milo Urban, Július Pántik, Milan Kňažko a iní.

Už na prvom TOP-e (Demänovská dolina 1965) sa zúčastnili nadšenci zo zahraničia a tým sa založila tradícia medzinárodnej účasti ochranárov najmä zo susedných tzv. socialistických krajín (Maďari, Poliáci). Na celoslovenských táboroch sa dovedna zúčastnilo vyše

9 tisíc účastníkov (max. 320), z toho nevyrátaný počet zahraničných ochranárov zo 16 európskych krajín (max. z desiatich). Odhadom na všetkých táboroch sa mohlo zúčastniť aj cez 20 tisíc účastníkov. K zahraničným účastníkom táborov treba pripomenúť, že v podmienkach ešte totalitnej spoločnosti boli podobné „neoficiálne“, tzn. politickou vrchnosťou vopred nepožehnané, teda úradne neschválené nexie usporiadateľov s cudzincami byť z krajín „svetového tábora socializmu“ nežiadúce, nelegálne a teda rizikové. Organizovanie (pozyvanie) ich prípadnej účasti sa robilo na báze neoficiálnej súkromnej korešpondencie s rizikom prípadnej retorzie.

Výskumné aktivity na Táboroch a ich výsledky

„Odborná poznávací a výskumná činnosť prírodovedcov profesionálov i amatérov – pravidelných či len rapsodických účastníkov táborov je z pohľadu 50 rokov ich trvania skutočne pozoruhodná.“ píše iniciátor nielen hnutia, ale zároveň aj organizátor základného prírodovedeckého (predovšetkým floristického a faunistického) regionálneho výskumu na táboroch. Podľa štatistiky do konca roku 2000 v rámci troch pravidelných podujatí, t.j. celoslovenských, západno- a východoslovenských TOP bolo uverejnených v 39 zborníkoch až 697 samostatných príspevkov od 285 autorov (STOLLMANN & AMBROS, 2003). Túto bibliografiu s autorským, vecným a geografickým registrom venujeme vrele do pozornosti každému, kto sa zaoberá regionálnou flórou, faunou a biogeografiou Karpatskej kotliny, lebo registruje 399 **zoologických** citácií od 110 autorov vrátane Ložeka, Feriancovej-Masárovej, Ferianca, Sládeka, Mošanského a 35 ďalších

univerzitných a akademických „kapacít“ (inclusive medzičasom zdárne doedukovaných docentov, profesorov a doktorov vied).

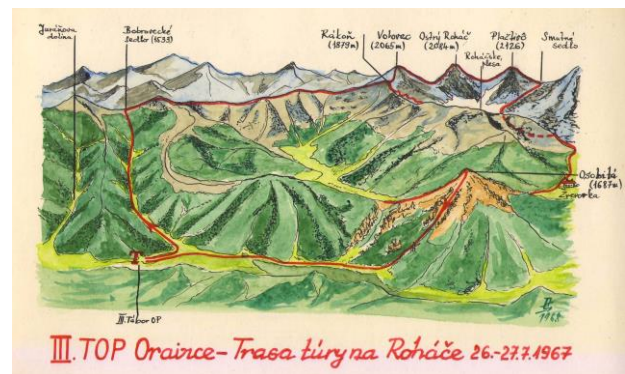
Chronologický prehľad táborov ochrancov prírody (TOP) na Slovensku

Rok	Čiastoľský TOP	Východoslovenský TOP	Západnoslovenský TOP
1963	Dombrovská dolina		
1964	Čierny Váh		
1967	Orava		
1968	Váňka Bystročica		
1969	Podolísky		
1970	Antoniádský masiv		
1971	Podlieň (Slovenský raj)		
1972	Väčša Lúčna		
1973	Beľka hora - Horné		
1974	Súľsky		
1975			
1976	Lubovnianska dolina		
1977	Východníky	Kúča	
1978	Kyčinský pod Peľanov	Staničné rybníky	
1979	Bratislavská dolina	Oravská lípia	
1980	Váňka Lúka	Jedľový hárad	
1981	Káňska - Horná	Stredná dolina	
1982	Bláňska - Podľabov	Súľská dolina	Blatná dolina
1983	Mantinská dolina	Kamienka	Blatná dolina
1984	Kamienka	Kamienka	Kamienka
1985	Podľabov	Blatná dolina	Blatná dolina
1986	Uhonka	Krupná Bystrá	Krupná Bystrá
1987	Podľabovská dolina	Súľsky	Súľsky
1988	Láky pod Korňákem	Staničné rybníky	Staničné rybníky
1989	Tábor (Hájska Tára)	Káňska	Káňska
1990	Máľska - Kopylná	Rogovka	Rogovka
1991	Oravská priekopa	Blatná dolina	Blatná dolina
1992	Turčák	Červený Kláštor	Červený Kláštor
1993	Káňska pri Zvolne	Blatná dolina	Blatná dolina
1994	Väčša	Dobrá	Dobrá
1995	Káňska	Blatná dolina	Blatná dolina
1996	Kozí Vrhov	Nádkovo	Nádkovo
1997	Jasená Kysá	Blatná dolina	Blatná dolina
1998	Dražďa na Žitnom ostrove	Kamienka	Kamienka
1999	Slanská Váňka	Čiastoľský	Čiastoľský
2000	Oravská dolina - Váňka	Krupná	Krupná
2001	Čierna Lohňa (Blatná v. H.)	Čierna Lohňa (okr. Radvan)	Čierna Lohňa (okr. Radvan)
2002	Trošská	Jankova Váňka	Jankova Váňka
2003	Staničné	Väčša Lúčna	Väčša Lúčna
2004	Staničné	Uhonka	Uhonka
2005	Dolná Vojanica	Hájska	Hájska
2006	Oravská dolina	Oravská dolina	Oravská dolina
2007	Západná dolina (Západná Tára)	Oravská dolina	Oravská dolina
2008	Lubovnianska dolina	Staničné rybníky	Staničné rybníky
2009	Nádkovo (Väčša Tára)	Slovenský raj - Podlieň	Slovenský raj - Podlieň
2010	Dobrošinská dolina	Nová Sedlica	Nová Sedlica
2011	Káňska - Kopylná	Oravská dolina	Oravská dolina
2012	Oravská Lúčna	Káňska	Káňska
2013	Máľska - Horná	Máľska - Váňka Lúčna	Máľska - Váňka Lúčna
2014	Západná Páňka - Opatáky	Hájska	Hájska

Konzerva s paštikou a publikačný dumping?

Istý kolega entomológ ešte v 80. rokoch šírila vtipy na adresu v zborníkoch odborných prác TOP-ov publikujúcich kolegov, že neotvorí konzervu s paštikou, aby v nej nenašiel publikáciu nejakého *topára*, najmä príslušníka starohorského tímu. Mal nás snáď za grafomanov? Určite nie, ale vtedy bolo všetko inak. Vieme pochopiť, že začínajúcemu adeptovi vo výskume môže byť dnes nepochopiteľné, že by sa pranierovala príliš horlivá publikačná aktivita. Síce princíp hodnotenia vedeckého výkonu podľa scientometrických kritérií (*publish or perish*) bol pochopiteľne aj vtedy u nás známy, avšak z rýdzo ideovo-politických dôvodov nemohla byť metóda aplikovateľná v rovnostársky sa tváriacej spoločnosti. Bolo by totiž vyšlo najavo, že istí „grafomani“ obsedantne publikujú výsledky a budujú, zato iní, čo iba schôdzujú v odboroch, v stránickej skupine a v iných bohumilých spoločenských organizáciách publikujú pomenej alebo vôbec nie, lebo im už zo schôdzovania nevyšla energia, prípadne nemajú čo písať – alebo oboje. A to nechceme ani spomínať ešte skoršie obdobie paranoidného boja proti triednemu nepriateľovi, imperialistom a čomukoľvek, keď politická či iná nekompetentná vrchnosť cenzurovala, či z dôvodu strachu a čirej neistoty, že čo je dovolené a čo nie – bránila uverejneniu byť triviálnych empirií (napr. faunistických dát týkajúcich sa

humánnych parazitov). Ale vtedy u nás, v krajine plánovanej ekonomiky a všeobecného nedostatku čohokoľvek väčší problém predstavoval limitovaný počet a nedostupnosť médií vhodných pre publikovanie floristiky, faunistiky, parazitológie, ekológie, taxonómie a zoogeografie. Kapacitu muzeálnych zborníkov si rezervovali väčšinou pre svoj staff múzeá o to skôr, že autori za svoje príspevky dostávali aj honorár. Od konca 70. rokov tradiční organizátori TOP-ov našli ďalšie fórum na publikovanie jednak prvotín začínajúcich autorov, ale aj „hmotnejších“ príspevkov z regionálneho výskumu flóry a fauny. Presadili výraznú zmenu obsahu informačných bulletinov na jedno použitie, na (zavše aj) recenzované zborníky výsledkov prírodovedného výskumu regiónov TOP-ov. A teda v priebehu tých 50 rokov bolo vydaných tých už spomenutých 39 neperiodických tlačovín o vyše 2 tisíc stranách (STOLLMANN & AMBROS, op. cit.), ktoré sú neustále akceptované a citované v regionálnej (národnej) dimenzii. Mali teda svoje opodstatnenie aj keď sa jednalo v podstate o *gray literatúru* (GL-informácie uverejnené v často nedostupných, nie mainstreamových periodikách, ktoré nie sú akceptované ani v scientometrických hodnoteniach).

Troška humorná a maliciózna poznámka nášho priateľa s konzervou paštiky (na žiaľ, ktorý je už na božej pravde), popravde namietala ani nie proti publikačnému dumpingu starohorcov a iných grafomanov, skôr si ťažkala na problémy s kvalitou redakcie, grafiky a úplnosti informácií okolo tiráže aperiodik v ktorom elaboráty uzreli svetlo sveta. *Finis coronat opus* – a to je podstatné. Tie stovky publikácií skalných a kooperujúcich *topárov* (aj starohorcov) už navždy tvoria nevyhnutný základ pre zostavovanie postupne pribúdajúcich podrobných súborných prác o príslušných skupinách fauny Slovenska. Aj z tohto dôvodu mohli byť už zostavené obsažné monografie mikromamalií a roztočov (BALÁŽ & AMBROS, 2005,

2007, 2010, 2012, MAŠÁN & FENĎA, 2010), ale aj príslušné pasáže národnej monografie Cicavce Slovenska (KRIŠTOFÍK & DANKO (eds.), 2012) či Hlodavce a hmyzožravce Slovenska (BALÁŽ & kol., 2013), ktorých faktografia (doklady výskytu, parazity) bola z väčšej časti čerpaná z výsledkov terénneho výskumu na TOP-och a uverejnené v tých vyše 400 publikáciách aj na TOP-och bádajúcich nadšencov.

K čomu (bola) a je potrebná GL?

V súčasnej ére otvorenosti aj našej vedy, ekonomiky a všetkého možného voči svetu sebou sa rozumie, že aj výsledky bádania slovenskej vedeckej komunity sú vystavené evalvácii a komparácii s celosvetovými trendami v neľútostnej medzinárodnej *arms race*. Skľučujúce a zahanbujúce údaje o úrovni vedeckého výskumu sú odrátateľné v posledných webometrických hodnoteniach našich univerzít. Úroveň národnej kultúry, výkonnosti školstva a vedy zvlášť sú odvesnou veľmi zložitých relácií vo vývoji humánnej ekumény. Treba si uvedomiť, že v istých disciplínach si naša veda ešte dlho nekopne do lopty, v iných je očakávateľný nádejny progres. Sú však aj také spoločensko-, ako aj prírodovedné disciplíny s regionálnym čiže národným dosahom, kde slovenská veda vykazuje národno-štátnu suverenitu retrospektívne presahujúce tradície, ako aj aktuálne výsledky, ktoré sú porovnateľné s ostatným vzdelaným svetom. V biologických vedách má slovenská *soft zoology* už dve storočia presahujúcu tradíciu a medzinárodne uznávané publikované výsledky vo výskume fauny, zootaxonomie a zoogeografie. Vyplyvajúc trebárs z Pražskej definície *šedej literatúry* (Gray Literature, 2010: <http://hdl.handle.net/10068/700015>) hrubým odhadom približne viac ako deväť desatín zoologickej vedeckej/odbornej literatúry publikovanej za ostatných 100 rokov patrí do tejto „mainstrímovými vedami“ ohrdnutej kategórie. Lebo až na dve-tri v minulom storočí vydávaných vedeckých periodík (cf. *Biológia Bratislava*), ostatné tituly boli publikované v národných jazykoch (čeština a slovenčina), často bez abstraktov v kongresových rečiach (ešte tak v ruštine!) no a pochopiteľne z toho dôvodu väčšinou ani neboli vedené v zahraničných referujúcich periodikách (cf. *Current Contents*, *Zoological Records*, *Referativnyj žurnal* atp.). Nebývali a samozrejme ani dnes nie sú registrované či recenzované v mienkotvorných odborných médiách, preto v nich publikujúci autori mali a majú minimálnu šancu byť citovaní v scientometricky významných „serióznych“ periodikách. Pátrajúc po vysvetlení prečo je väčšina primárne a sólo publikovaných poznatkov trebárs o flóre či faune

Slovenska utopená a prakticky neprístupná pre syntetizujúce projekty najmä zahraničných autorov, musíme sa vrátiť k historizujúcemu exkurzu minimálne o 60 rokov späť. Počnúc februárom 1948 odborná erudícia a vedecká výkonnosť vedu pestujúcich príslušníkov tzv. pracujúcej inteligencie, vládnuou štátostranou tej iba strpenej kasty materiálne hodnoty nevytvárajúcich intelektuálov sa nepovažovala za tak dôležité kritérium hodnotenia ich práce, ako politická príslušnosť a masovospoločenská angažovanosť. Ako názornú a eklatantnú evidenciu pre toto tvrdenie odporúčame oboznámiť sa s príhodami a príkormi, aké sprevádzali pofebruárový úsek profesnej dráhy prvého slovenského ekológa-zoológa F. J. Turčeka v lesníckom výskume (DUDICH, 2015; SLÁDEK, 1992, 1993, 2015). Treba k tomu ešte dodať, že stalo sa to v ére budovania zdanlivo beztriednej spoločnosti, kedy sa ani v akademických kruhoch nebazírovalo na publikovaní výsledkov výskumu, dokonca bolo to aj škrtené či až zakazované s trapnými odôvodneniami, vulgo: aby sa imperialistom nevyzradili skvelé výsledky našej – teda socialistickej vedy. Rezultáty manipulovaných a dakedy aj falzifikovaných výsledkov Výskumných úloh bývali utápané síce v decentne obhajovaných Záverečných správach štátneho bádateľského plánu, tie však spravdila nečítali ani oponenti, len ich paušálne recipročne vychvaľovali a navrhovali na odmenu. Možno to pripadá aj dnes povedomé tým, čo podávajú, schvaľujú či posudzujú grantové projekty VEGA.

Má sa teda alebo sa nemá publikovať zoológia v národnom jazyku?

Breznianský rodák a jeden z nemnohých polyhistorov Uhorska Otto Herman bol toho názoru, že nielen etnologické, ale aj regionálne významné poznatky o prírode treba publikovať v národnom jazyku tej ktorej krajiny, lebo len to je správna cesta rozvíjania odborného jazyka, kultivovania reči a sprostredkovania poznatkov pre tých, ktorých sa to predovšetkým týka. Patril medzi prvých, ktorí zdvihli hlas proti globalizačným tendenciám v kultúre a vo vede (DUDICH, 2015). O niečo ľahkovážnejšie odporúčanie zaznamenal v súvislosti s Ottom Hermanom jeho kolega, paleontológ K. Lambrecht. Keď vraj Alfred Edmund Brehm, známy ornitológ a publicista, autor 6 zväzkov snád' najvýznamnejšieho diela populárneho prírodopisu „*Brehm's Tierleben*“ (*Život zvierat*) ešte pred II. Svetovým ornitologickým kongresom v roku 1879 navštívil Otta Hermana v Budapešti, dôvodne zapochyboval, že by potápnica bielohlavá (*Oxyura leucocephala*) mohla hniezdiť v Uhorsku. Uveril až po tom, keď mu Herman predviedol kačičence v páperí. –

„Prečo ste to nepublikovali priateľu, však je to terno!“ káral Brehm Hermana. – „Už sa dávno stalo“ znela odpoveď. – „A kde prosím?“ – „No predsa v publikácii Maďarskej akadémie“. – „A po maďarsky?“ – „Samozrejme, ako ináč?“ – „Tak to máte úplne v riti (doslova: Es bleibt ganz wie in einem Arschloch!). Prečo nepíšete po nemecky?“ – „Pre to sú rôzne dôvody. Čo sa mňa týka preto nie“, odvetil Herman žartovne, inak bol horlivým stúpencom publikovania v cudzích rečiach, – „lebo chceme toho vedieť viac, ako vedia Nemci. My totiž o všetkom vieme čo sa v Nemecku napíše, navyše však aj to, čo napíšeme po našom u nás doma, ako to dokazuje prípad potápnice. Vidíte, o jej hniezdení v Uhorsku ste nemali dosiaľ v Nemecku ani Scheinu.“ (LAMBRECHT, 1933).

Epilóg

„*Tradícia, to nie je stráženie popola vyhasnutej myšlienky, ale dúchanie do pahreby, aby nevyhasol už raz vykresaný plameň(-ienok)*“ – vravel vraj Karel Wojtyła. Aby šlachetná, užitočná a prepotrebná tradícia TOP-ov, jednej z najefektívnejších výchovno-osvetových iniciatív v ochrane prírody nezakapala a vyše pol storočia usporadúvané Tábory šlapali aj v 21. storočí, bolo veru a ešte aj bude treba rok čo rok do tej pahreby dúchať. Veď koľkým „vznešeným a prepotrebným“ rekvizitám reality minulého storočia nepomohlo ani nadšené dúchanie a pominuli – dúfajme – do nenávratna.

Apológia

Nám obstarším pamätníkom sa zavše stáva, keď sa bľfáme v nedávno dávnej minulosti našej rôznoodej publicistiky, že neberieme si servítku pred ústa, ak sa z kontextuálnych dôvodov nebudaj bavíme aj o bolševikovi. Pre tých, čo už nemali možnosť absolvovať VÚML (Večernú univerzitu marxizmu-leninizmu) pripomíname, že tou skratkou „bolševik“ nálepkujeme údobie 40 rokov pretrvávajúcej éry v podstate totálneho zlyhania projektu budovania socialistickej spoločnosti od Víťazného februára – v podstate krvavého bolševického puču r. 1948 a nekrvavého prevratu tzv. Zamatovej revolúcie v roku 1989. Citlivejšie duše s niekdajším alebo aj pretrvávajúcim krypto-bolševicovským pozadím nám potom zavše vytykajú, že ľahko je čosi z neslávnej socialistickej minulosti **dnes** kritizovať, pranierovať, zosmiešňovať či parodizovať, keďže z toho dôvodu (vraj) už žiadna retorzia moci nehrozí. Mali sme to údajne robiť vtedy, keď aj vtedajší disent písaval kritiku režimu do samizdatov alebo to šírili *bolševikom* rušené prenosy rozhlasov Slobodná Európa, BBC či Voice of America, ktoré permanentne (avšak dosť neúčinne)

„rozosievali nenávisť“ proti spoločenskému systému a z neho vyplývajúcim poriadkom v ľudových demokraciách za železnou oponou. Načim však podotknúť, že kto by to bol veľmi chcel, bol by sa dozvedel, čo retrospektívne analýzy dobových opozičných publicistik jednoznačne potvrdili, že tie diverzné médiá písali a vysielali ak vôbec, tak len mierne prikorenenu pravdu o systémových nehorázoch, aké gniavili slobodu ducha a ktoré držali lepšieho osudu hodné národy svetového tábora socializmu vo vazalských getách leninsko-stalinského sovietskeho Ruska. Keď musím, tak nerád priznávam, že kritici takejto neškodnej našej oportúnne majú dakedy aj pravdu. Kritiku režimu *in vivo* sme mohli či aj mali robiť, lebo vedno s desatisícami mlčiaceho disentu sme si boli vedomí, že bolo by bývalo treba robiť takú osvetu. Vedelo sa, že nemlčiaci disent bez valného výsledku to aj robil a že účinky tej „lživej propagandy“ na ľud pospolitý a bohobojný boli skromné a ich autorom navyše hrozili rôzne retorzie totalitného systému, vrátane jáchymovských uranových baní a kriminálov. Nakoniec zásadná kritika režimu a jeho neduhov sa k ľudu pospolitému buď ani nedostala alebo to národ ani nie celkom chápal a preto to s ním ani nehlo. Prečo? Kritika sa totiž zväčša netýkala materiálnych potrieb pracujúcich a snáď preto si národ tú kritiku ani nepovšimnul. Bolševickou demagógiou triedneho boja a víziou rovnostársky spravodlivej spoločnosti ohlúpené a podvedené široké masy pracujúcich mali iné predstavy, nároky a priority čo sa týkalo ich aktuálneho životného komfortu a budúcnosti. To, že ten režim bol úplne na hovno, vedel každý čo len z druhej strany mierne informovaný občan, ktorý mal otvorené oči a naslúchajúce uši. Taký občan spravidla aj dovidel konca svojho nosa, držal však hubu a krok a v lepšom prípade bol z toho duchovného rozpoloženia viac či menej schizofrénny. Ak aj svojou mlčiaceou anonymnou pasivitou nevedomky či vedome! podporoval jeden nepodarený a nakoniec zvlíčilý experiment budovania utopického spoločenského poriadku, nech mu je priznané rozhréšenie s poľahčujúcou okolnosťou, že mohol mať odôvodnený strach zo straty svojim schopnostiam a vzdelaniu takmer primeraného živobytia, bo spravidla živil rodinu trebárs s tromi či štyrmi detvákami. Ostatnej šedej mase to bolo jedno, hlavne že bolo mlieko za korunu, na prvého mája, na výročia SNP a na Vianoce ak vystál hodinový šór v Zelovoci, tak sa mu ušlo v lepšom prípade aj kilo banánov, pamarančov či mandarínok. Zrejme toľko stačilo ku blahobytu a navyše z cudzieho krv netiekla. Ak aj teraz píšem tento dovetok ku pavedeckej beletrii vyššie, píšem ho hlavne pre neskoršie, teda krátko pred

a po prevrate narodených nádejných kolegov, ktorí možno nemajú odkiaľ mať ponatia o systéme, ktorý gniavil lepšieho osudu hodnú generáciu ich rodičov a starších príbuzných. Lebo v rodinách dnešnej spotrebnej spoločnosti nie je *bolševik* témou, vlastne nie je témou takmer nič, mladí sedia 8–12–16 hodín denne v príjemnej virtualite a tam sa o podstate diania za bolševika nič nedozvedia. Ale mali by o tom vedieť, lebo kto nevie o hriechoch minulosti alebo ich bagatelizuje, tomu sa ešte ľahko môže prihodiť niečo podobné.

Literatúra

- BALÁŽ, I.; AMBROS, M. (2005): *Biológia, ekológia a rozšírenie druhov rodu Sorex na Slovensku*. UKF Nitra, 80 pp.+ Appendix.
- BALÁŽ, I.; AMBROS, M. (2007): *Rozšírenie, habitus populácie a rozmnožovanie druhov Crocidura Herm. a Neomys Kaup (Mammalia, Eulipotyphla) na Slovensku*. UKF Nitra, *Prírodvedec* č. 287, 99 pp.
- BALÁŽ, I.; AMBROS, M. (2010): *Distribution and biology of Muridae family (Rodentia) in Slovakia. 1st Part: Chionomys nivalis, Microtus subterraneus, Microtus tatricus, Myodes glareolus*, UKF Nitra, *Edícia Prírodovedec* č. 412, 115 pp.
- BALÁŽ, I.; AMBROS, M.; TULIS, F. (2012): *Biology & distribution of the family (Rodentia) in Slovakia. 2nd Part: Apodemus flavicollis, A. sylvaticus, A. uralensis, A. agrarius*. UKF Nitra, *Edícia Prírodovedec* č. 518, 174 pp. + Appendix.
- BALÁŽ, I.; AMBROS, M.; TULIS, F.; VESELOVSKÝ, T.; KLIMANT, P.; AUGUSTINIČOVÁ, G. (2013): *Hlodavce a hmyzožravce Slovenska*. UKF Nitra, *Edícia Prírodovedec* č. 547, 198 pp.
- BREHM, A. E. (1868–1869): *Illustriertes Thierleben. Eine allgemeine Kunde des Thierreichs, 1864–1865 I–VI*. Bibliographische Institut, Hildburghausen, 6436 pp.
- BURKOVSKÝ, J.; STOCKMANN, V.; STOLLMANN, A. (2016): *50 rokov Táborov ochrancov prírody*. Banská Bystrica, 120 pp.
- DUDICH, A. L. G. (2015): *Otto Herman – ekosystémový prístup pred 150 rokmi? 26.6.1835–27.12.1914 (Otto Herman – an ecosystem approach 150 years ago?)*. *Acta Universitatis Presoviensis, Folia Oecologica*, 7 (2): 12–18.
- DUDICH, A. L. G. (2015): *Intelekt na rozhraní vekov a svetov – František J. Turček. (An Intellect at the turn of ages & on boundaries of world orbits – F.J.Turček)*. *Tichodroma* 27: 112–117.
- GRAY LITERATURE (2010): <http://hdl.handle.net/10068/700015>
- KRIŠTOFÍK, J.; DANKO, S. (Eds.) (2012): *Cicavce Slovenska – Rozšírenie, bionómia a ochrana*. Veda, vydavateľstvo SAV, Bratislava, 2012, 711 pp.
- LAMBRECHT, K. (1933): *Herman Ottó élete*. Magyar Könyvbarátok, Budapest, 206 pp.
- MAŠÁN, P.; FENĎA, P. (2010): *A Review of the Laelapid Mites associated with terrestrial mammals in Slovakia, with a Key of the European Species (Acari; Mesostigmata, Dermanyssoidea)*. *Inst. of Zoology, Slovak Academy of Sciences, Bratislava*, 187 pp.
- SLÁDEK J. (1992): *Život a dielo lesníckeho ekológa Františka J. Turčeka*. Technická Univerzita Zvolen, Zvolen. 73 pp.
- SLÁDEK J. (1993): *Biografia Františka J. Turčeka*. – Pp.: 10–23. In: ŠTEFFEK J. (ed.): *František J. Turček, život, dielo, odkaz. Kabinet evolučnej a aplikovanej krajinskej ekológie SAV, Banská Štiavnica*.
- SLÁDEK J. (2015): *Zabúdame na Františka J. Turčeka?!* *Tichodroma* 27: 107–111.
- STOLLMANN, A.; AMBROS, M. (2003): *Bibliografia odborných výsledkov celoslovenských, západoslovenských*

a východoslovenských Táborov ochrancov prírody (TOP) do roku 2000. *Ochrana prírody* 22: 141–175.

(algd)

Stretnutie s korytnačkou močiarnou

Písal sa rok 1954, keď Ministerstvo kultúry – Štátna ochrana prírody v Prahe, spolu s Poverením kultúry v Bratislave rozhodli sa vyslať na východné Slovensko expedíciu prírodovedcov s cieľom preskúmať oblasť rieky Latorice z hľadiska ochrany prírody. Na návrh generálneho konzervátora Štátnej ochrany prírody Júliusa Matisa do výpravy som bol delegovaný aj ja. Ako dvadsaťdvaročný poslucháč Prírodovedeckej fakulty Slovenskej univerzity som sa vtedy zaoberal predovšetkým ornitológiou (pozri reportáž in: *Chránené územia Slovenska* č. 39, str. 36–38, 1999). Na tejto výprave – stanujúc na brehu meandrujúcej rieky – pri večerných vzájomných rozhovoroch prišla reč aj na tajuplné korytnačky močiarné (vtedy ešte bahenné), ktoré podľa vyjadrenia účastníka expedície doc. J. Mařana by sa v okolí mohli nachádzať. Päťčlennej expedícii sa však – napriek snahám – počas dvoch týždňov (14.–28. júna 1954) nepodarilo potvrdiť výskyt *Emys orbicularis*.

NPR Tajba (foto V. Kubovčík).

Nasledujúci rok (1955) s cieľom krúžkovania bocianov bielych som sa opäť ocitol na východe Slovenska. S priateľom P. Veselým, vtedy ešte poslucháčom Lekárskej fakulty Karlovej univerzity, sme cestovali vlakom do Čiernej nad Tisou a ako

spoluzavazadlo viezli sme okrem bežných rekvizít aj bicykle, ktoré ako dopravné prostriedky poslúžili k pohybu po prašných cestách medzi obcami hojne bocianmi obývanými. Pamätám si, že po obrúčkovaní 145-ho mláďaťa bociana bieleho vyčerpajúc so sebou privezenú zásobu vtedy ešte ručne razených krúžkov vedúcim Krúžkovacieho centra ČsOS O. Kadlecom sme sa 4. júla 1955 ocitli v Strede nad Bodrogom. Odobrali sme sa postaviť stan na breh mŕtveho ramena Bodrogu – Tajby. Počas jednodňového pobytu pri príležitostnom sledovaní tamojšej avifauny sa nám konečne podarilo zaregistrovať niekoľko exemplárov *Emys orbicularis* ako sa slnia, odpočívajú na vegetácii, na plávajúcich konároch močiara. Pozorovanie som následne konzultoval s miestnym učiteľom, ktorý potvrdil okrem iných aj výskyt usmrtených (migrujúcich?) jedincov na koľajšti trate Družby.

Korytnačka močiarna (*Emys orbicularis*) (foto V. Kubovčík).

O výskyte korytnačky močiarna na Tajbe som napokon napísal krátku správu, ktorá bola uverejnená na stránkach časopisu *Ochrana prírody* (roč. 12, str. 178. 1957). Zároveň som navrhol Tajbu vyhlásiť za štátnu prírodnú rezerváciu, čo sa po desať rokov trvajúcich legislatívnych peripetiách aj podarilo. Dnes je Tajba Národnou prírodnou rezerváciou.

Dodatok: Tajbu v minulosti niekoľkokrát postihlo úplné vyschnutie, totálny požiar, vyhorenie vegetácie. V pozostalosti ornitológa Dr. Z. Molnára, som videl fotografie lokality z tridsiatych rokov minulého storočia, dokumentujúce takýto stav. Zrejme ide o úkaz, ktorý sa z času na čas opakuje. Kriticky ohrozený taxón našej herpetofauny takýto nepriaznivý stav (ako aj ropnú haváriu v r. 1981) zrejme hravo zvládne a prežije.

Pozitívum pre túto prírodnú rezerváciu je, že zásluhou aktivít členov občianskeho združenia *Fauna Carpatica* na Tajbe prebieha intenzívny herpetologický výskum, svedectvom čoho je množstvo publikovaných prác, usporiadanie medzinárodného sympózia *Emys orbicularis* (2002), natočený film „Tajba: Posledné útočisko“ (2006), vydanie príležitostnej poštovej známky

(2009) a napokon slávnostné pripomenutie 50. rokov územnej ochrany korytnačky močiarna na Tajbe 25. mája 2016 v areáli kaštieľa Vécseyovcov v Strede nad Bodrogom.

Košickým herpetológom – ochranárom prajem priaznivé podmienky pri ďalšom monitoringu Tajby. Som presvedčený a verím tomu, že autochtónny druh našej fauny korytnačka močiarna na Tajbe prežije ďalšie storočia, citujúc J. Trisku: „Příroda je mocná – přežije i ochranu přírody!“

Andrej Stollmann
 Hurbanovo 25. júna 2016

Pred sto rokmi zomrel významný slovenský prírodovedec Jozef Pantocsek, jun.

Jozef Pantocsek junior patrí k popredným osobnostiam bývalého Uhorska. I napriek tomu je pomerne málo známy v zoologických kruhoch na Slovensku. Svojou profesiou bol lekár, ale takmer všeobecne bol uznávaný ako botanik, ale zabúda sa, že svoju pozornosť venoval i živočíchu. Vykonal kus práce i ako fytopaleontológ, zaoberal sa aj mikrofotografiou, kde dosiahol zaujímavé výsledky. Bol jeden z prvých bádateľov v bývalom Uhorsku, ktorý skúmal i vplyv röntgenových lúčov na živé organizmy.

Narodil sa 15. októbra 1846 v Trnave v rodine lekárnik¹, botanika a chemika.² Mal brata a dve sestry. Rodina Pantocskovcov žila v Trnave až do roku 1851, kedy sa presťahovali do svojho rodinného sídla v Topoľčanoch. Základnú školu vychodil v Topoľčanoch, gymnázium v Nitre, Kalksburgu

¹ Otec, starý otec a prastarý otec boli lekármi. Jozef bolo krstné meno, ktoré patrilo už trom generáciám Pantocskovcov. Otec magister farmácie Jozef Pantocsek (*4.1.1799, Topoľčany – †24.6.1872, Bratislava), matka Vincencia, rod. Bobocká. Prastarý otec tiež magister farmácie Jozef Pantocsek.

² Pantocskovci boli stará uhorská rodina hlásiaca sa k nemeckej národnosti. Treba veľmi ohodnotiť Pantocskovu biografiiu vypracovanú Hrabovcom (1988), ktorý vybral z Pantocskovho nekrológu uverejnenom v bratislavskom nemeckom časopise *Grenzbote* zo 7.11.1916 túto vetu (citované v preklade): „Pantocskovci boli Trnavčania starého razenia. Mali ešte nemecké vzdelanie, boli ľuďmi nemeckej presnosti a štedrosti, dobrými patriotmi a hovorili striedavo po maďarsky, po nemecky, po slovensky, pričom maďarčinu a nemčinu vyslovovali so slovenským prízvukom, ktorý prezrádza starého Trnavčana ihneď po prvom slove“. – Treba zároveň upozorniť, že náš Jozef Pantocsek o ktorom je práve reč sa dostal aj do významnej práce R. Rudolfa a E. Ulreicha (1988) „*Karpathendeutsches Biographisches Lexikon*“.

a Ostrihome.³ Medicínu študoval na univerzitách v Göttingene a vo Viedni, kde tiež v roku 1875 získal diplom doktora medicíny. V tom istom roku sa oženil s Terezou Edler von Neuhauser. Mali spolu dve dcéry a jedného syna.

Po promócií začal pracovať ako praktický lekár v Továrnikoch, neskôr ako okresný lekár v Topoľčanoch. V roku 1895 vypukla v okrese Topoľčany epidémia cholery. Rýchle zvládnutie tejto nebezpečnej choroby mu dopomohlo, že sa dostal do zamestnania v nemocnici v Bratislave, najprv ako lekár, potom ako hlavný lekár a nakoniec ako riaditeľ tejto významnej inštitúcie v hornom Uhorsku. S veľkou energiou postupne vybudoval významný liečebný ústav. Jeho pričinením boli postavené viaceré pavilóny zariadené patričným odborným prístrojovým vybavením. Treba zvlášť zdôrazniť, že jeho veľkým úspechom bolo získanie röntgenového prístroja, ktorý bol v tejto nemocnici inštalovaný a uvedený do prevádzky už v roku 1898 ako prvý takýto prístroj na území Uhorska vôbec (teste Čižmárik, 2009). Funkciu riaditeľa tejto nemocnice vykonával až do odchodu do dôchodku v roku 1914 a potom sa presťahoval do svojho rodinného sídla v Továrnikoch, kde tiež o dva roky neskôr zomiera 14. septembra 1916 na brušný týfus.

I keď bol J. Pantocsek jun. výborný a organizačne výkonný lekár, predsa nenapísal ani jednu odbornú či vedeckú prácu z tejto oblasti. Ak hovoríme o jeho personálnej bibliografii, potom treba konštatovať, že publikoval svoje práce predovšetkým z oblasti botaniky, oveľa zriedkavejšie však i zo zoológie. Počas svojej zbernej cesty v roku 1872 do Hercegoviny, Čiernej Hory, Bosny a Dalmácie zbieral intenzívne predovšetkým hmyz. Insecta nazbierané Pantocsekom boli determinované G. Horváthom a uverejnené ako ďalšia časť tejto Pantocsekovej práce a to pod titulom „Insecta anno 1872 in Hercegovina et Crnagora a me colecta, determinata a Dr. Geyza de Horváth“, p. 133-137. – Záverom tejto práce je uvedený Index generum (p. 138-143) a Corrigenda (p. 144). – Pri jeho publikáciách nachádzame jeho krstné meno v rôznych tvaroch (Josef, Joseph, Josefus, ale tiež Josef Pantocsek, jun.) a to podľa toho v ktorom časopise alebo v ktorom jazyku bolo publikované.

Oveľa väčšiu pozornosť venoval botanike. Spočiatku to boli vyššie rastliny, ktoré zbieral jednak na území Slovenska, ale aj počas svojich zberných expedícií na Balkán, do Álp a do južného Francúzska. Neskôr sa

³ V tej dobe bolo zaužívaným zvykom aby deti zo vzdelených rodín boli na štúdiá posielané do nemeckého a maďarského prostredia, aby sa dokonale naučili aspoň týmito dvom dôležitým jazykom.

intenzívne venoval štúdiu rozsievok (Bacillariophyceae) a to jednak recentným, ale i fosilným. Celkove z rastlinnej ríše opísal mimoriadne veľký počet nových taxónov. Pri starostlivej excerpácii jeho prác som zaznamenal, že Pantocsek opísal celkove 1435 taxónov rastlín, z toho 27 nových rodov, 998 nových druhov, 376 nových variet, 32 nových foriem, ba dokonca opísal i dve abnormity, dal im latinské pomenovanie a označil ich ako abnormita nova. Výpočet týchto taxónov uvádzam nižšie. V slovenskej literatúre je to prvý takýto zoznam Pantocskových taxónov.

Treba však zároveň podotknúť, že udávaný počet Pantocskových taxónov sa v neskorších prácach biografov líši. Tak Buczkó (2010) uvádza a vymenúva 1262 nových taxónov opísaných Pantocsekom. Z tohto počtu je 982 druhov nových pre vedu, 271 nových variet a 9 nových foriem. Neskôr Hrabovec (1997) a Hindák - Vozárová (in Vozárová, Šipošová, 2010) uvádzajú počet taxónov opísaných Pantocsekom 1510, z ktorých je 1221 fosilných a 289 recentných. Hindák a Vozárová zároveň podotýkajú, že z týchto taxónov je uznávaných za platných iba 8 fosilných a 8 recentných taxónov. Nie je však cieľom tejto práce sa podrobnejšie týmito botanickými otázkami venovať. Zostáva to na odborníkoch v tejto oblasti.

Ako margináliu ešte poznamenávam, že niektoré práce Pantocsekove (zvlášť práce publikované v bratislavskom „A Pozsonyi Természettudományi és Orvosi Egylet közleményei, Uj folyam - Verhandlungen des Vereins für Natur - und Heilkunde zu Pressburg“ vydával v tom istom bratislavskom vydavateľstve C. F. Wigand separátne, pričom separáty mali svoje samostatné paginovanie a niektoré dokonca i s ročným oneskorením. Práve z tohto dôvodu niekedy pri citáciách Pantocsekových prác vznikajú nedorozumenia. – Okrem toho upozorňujem, že napríklad práce z rokov 1886, 1889 a 1892 boli znova publikované v roku 1903, ale i v tomto druhom „vylepšenom“ vydaní („2. verbesserte Auflage“) pri druhoch nových pre vedu znova používa označenie sp. n. alebo var. n., čo môže spôsobovať nemalé problémy pri citovaní druhov opísaných Pantocsekom ako nové pre vedu. – Pantocsek v tomto smere nebol dôsledný a napríklad pri druhu *Actinocyclus boryanus* ktorý opísal v roku 1889 ako sp. n. v roku 1905 ho znova označuje ako sp. n. Podobne pri *Actinoptychus glabratus* Brun. var. *andesitica* Pantocsek, var. n. atď. Nie je mojím cieľom znižovať zásluhy Pantocseka pri jeho vedeckej práci, iba upozorňujem, že možno práve toto je dôvod prečo sa uvádza rôznych počet taxónov opísaných Pantocsekom pre vedu.

Pantocsek opísal množstvo taxónov na počesť iných osobností, ktorých si vážil pre ich prínos k vedeckému

poznaniu alebo ako vyjadrenie jeho uznania a vďaka za pomoc. Ich prehľad možno nájsť v kapitole o taxónoch opísaných Pantocsekom, ktorá je súčasťou tejto práce. Treba však zároveň aj spomenúť, že relatívne veľa taxónov bolo tiež opísaných na počesť Jozefa Pantocseka. V ďalšej kapitole uvádzam prehľad 52 taxónov, ktoré boli opísané na počesť Pantocseka a nesú jeho meno.

Ak hovoríme o bádateľskej práci Pantocseka, potom nemôžeme vynechať jeho prácu vykonanú v spolupráci s hlavným lekárom mesta Bratislavy Edmondom Merglom, s ktorým skúmal vplyv röntgenového žiarenia na rozsievky. Žiaľ výsledky neboli nikdy zverejnené.

S mikroskopickou prácou Pantocseka úzko súvisia jeho práce v spojitosti s mikrofotografiou. V tomto smere mal pozoruhodné výsledky a jeho mikrofotografie boli vystavované na výstavách v rokoch 1885 a 1890 v Budapešti, kde získal tiež zlatú medailu v odbore amatérskej fotografie. – Mikrofotografickú pozostalosť Pantocseka uloženú v Prírodovednom múzeu v Budapešti spracováva K. Buczkó (2010).

Po smrti Pantocseka sa podstatná časť jeho pozostalosti dostala do Prírodovedného múzea v Budapešti. Podľa Degena (1917) duplikáty jeho herbára boli tiež uložené v herbári Visianiho v Padove (Padua), v herbári Boissiera (Chambézy) a vo Viedni.

Dr. Jozef Pantocsek, jun. bol veľkou osobnosťou pochádzajúcou z územia Slovenska, ktorá sa zapísala do rôznych odvetví vedy a praxe. Nemali by sme zabúdať, že vykonal kus práce i pre našu zoológiu a je na mieste, že si ho pri jeho stom výročí úmrtia pripomína i Slovenská zoológická spoločnosť pri SAV.

Personálna bibliografia Jozefa Pantocseka, jun.

- 1868
PANTOCSEK J., jun., 1868: Ausflug in das Facskoer oder Naklate Gebirge. Oesterreichische botanische Zeitschrift, 18(8):249-252, Wien.
- 1869
PANTOCSEK J., 1869: Aus der Tatra. Fragment aus meinem Tagebuche vom Juli – August 1868. Oesterreichische botanische Zeitschrift, 19: 334-338, Wien.
- 1872
PANTOCSEK J., 1872: Correspondenz aus Cattaro. Oesterreichische botanische Zeitschrift, 22 (9): 304-305, Wien.
- 1873
PANTOCSEK JOSEFUS, 1873: Plantae novae quas aestate anni 1872 per Hercegovinam et Montenegro collexit et descripsit. Oesterreichische botanische Zeitschrift, 23: 4-6, 79-81, 265-268, Wien.
- 1874
PANTOCSEK JOSEF, 1874: Scleranthus-Arten. Oesterreichische

- botanische Zeitschrift, 24: 25-26, Wien.
- PANTOCSEK JOSEPH, 1874: Phytographische Mittheilungen. Oesterreichische botanische Zeitschrift, 24: 140-142, Wien.
- PANTOCSEK J., 1874: Beiträge zur Flora und Fauna der Hercegovina, Crnagora und Dalmatiens. Verhandlungen des Vereins für Natur- und Heilkunde zu Presburg, Neue Folge, Jahrgang 1871-1872, 2. Heft, p. 1-132, Presburg – Pozsony.
- PANTOCSEK JOSEPHO, 1874: Adnotationes ad floram et Faunam Hercegovinae, Crnagorae et Dalmatiar. Separátne vydanie predchádzajúcej práce so samostanou pagináciou. Posonii, Typis C. F. Wigand.
- 1878
PANTOCSEK (J.),1878: Correspondenz. Am 22. d. M. unternahm ich in Gesellschaft des Herrn Rittmeisters v. Hutten eine Exkursion. Oesterreichische botanische Zeitschrift, 28: 309, Wien.
- PANTOCSEK J., 1878: Trifolium Haynaldianum n. sp. Oesterreichisches botanische Zeitschrift, 28: 382-383, Wien.
- PANTOCSEK J., 1878: Correspondenz. Durch Herrn Rittmeister v. Hutten wurde abermals eine höchst interessante und für Ungarn neue Pflanze entdeckt und mir eingesendet. Oesterreichische botanische Zeitschrift, 28: 413, Wien.
- 1880
PANTOCSEK J., 1880: Über eine botanische Reise in Dalmatien, der Herzegowina und Montenegro. A Pozsonyi Természettudományi és Orvosi Egylet közleményei, Uj folyam - Verhandlungen des Vereins für Natur- und Heilkunde zu Pressburg, Neue folge, 1873-1875, 3: 78, Pressburg – Pozsony.
- PANTOCSEK J., 1880: Über die Abhängigkeit alles organischen Lebens von Clima und Boden. A Pozsonyi Természettudományi és Orvosi Egylet közleményei, Uj folyam - Verhandlungen des Vereins für Natur- und Heilkunde zu Pressburg, Neue folge, 1873-1875, 3: 81-89, Pressburg – Pozsony.
- 1881
PANTOCSEK J., 1881: Ueber bosnich-hercegovinische Pflanzen und aus dem Comitae Neutra in Ungarn. Oesterreichische botanische Zeitschrift, 31: 347-351, Wien.
- PANTOCSEK J., 1881: Plantarum novarum Bosniacarum et nonnullarum aliarum descriptiones. Magyar növénytani lapok, 5 (60): 150-151.
- 1882
PANTOCSEK J., 1882: Correspondenz. In meinem Aufsätze über bosnische und Neutraer Pflanzen ist Seite 348 Zeile 10 von oben statt Tatrgruppe zu lesen Fatragruppe. Oesterreichische botanische Zeitschrift, 32: 32, Wien.
- PANTOCSEK J., 1882: Notulae praeviae de novis Hungariae plantis. Magyar növénytani lapok, 6 (72): 162-163.
- 1883
PANTOCSEK J., 1883: Correspondenz. Diesen Sommer sammelte ich für die Flora exsiccata Austro-Hungarica. Oesterreichische botanische Zeitschrift, 33: 30-31, Wien.
- 1886
PANTOCSEK J., 1886: Diatoma-félék meghatározása. Természettudományi közlöny, 18(200):190, Budapest.
- PANTOCSEK J., 1886: Beiträge zur Kenntniss der Fossilen Bacillarien Ungarns. I. Theil: Marine Bacillarien. Str. 1-74 + I-XXX. illustrirten tabul. Nagy-Tapolcsány.
- 1888
PANTOCSEK J., 1888: Ueber Indicatoren. Zeitschrift für wissenschaftliche Mikroskopie und für mikroskopische Technik, 5

(1): 39-42, Göttingen.

1889

PANTOCSEK J., 1889: Beiträge zur Kenntniss der fossilen Bacillarien Ungarns. II. Brackwasser Bacillarien Anhang: Analyse de marine Depots von Bory, Bremia, Nagy-Kürtös in Ungarn; Ananio und Kusnetz in Russland. Str. 1-120, 1-30 tabuľ ilustrácii (429 vyobrazení). Nagy-Tapolcsány.

1892

PANTOCSEK J., 1892: A Baillariak vagyis kovamoszatok mint kőzetalkotók és korszakhatározók. A magyar orvosok és természetvizsgálók nagygyűlésének munkálatai, 1892 (26): 441-446.

PANTOCSEK J., 1892: Beiträge zur Kenntniss der Fossilen Bacillarien Ungarns. III. Süßwasser Bacillarien Anhang-analysen 15 neuer Depots von Bulgarien, Japan, Mahern, Russland und Ungarn. 1-42 tabuľ ilustrácii (584 vyobrazení). Nagy-Tapolcsány.

1894

PANTOCSEK J., 1894: Die Bacillarien als Gesteinsbilder und Altersbestimmer. Verhandlungen des Vereins für Natur- und Heilkunde zu Pressburg – A Pozsonyi Természettudományi és Orvosi Egylet közleményei, 1894: 192-197, Pozsony – Presburg.

1896

PANTOCSEK J., 1896: Az állítólagos meteorpapirosról. – Über das angeblichen Meteorpapier. Verhandlungen des Vereins für Natur- und Heilkunde zu Pressburg – A Pozsonyi Természettudományi és Orvosi Egylet közleményei, 9: 125-129, Pressburg – Pozsony.

PANTOCSEK J., 1896: Diatomákról szóló művek. Természettudományi közlöny, 28 (322): 350, Budapest.

1897

PANTOCSEK J., 1897: A hegyeket alkotó láthatatlan mikroszkópiai lényekről. A magyar orvosok és természetvizsgálók nagygyűlésének munkálatai, 1897 (29): 218-222.

PANTOCSEK J., 1897: Hegyeket alkotó mikroszkópi lények. Természettudományi közlöny, 29 (338): 540, Budapest.

1898

PANTOCSEK J., 1898: Über Diatomen, besonders im Klebschiefer von Kertsch. Verhandlungen des Vereins für Natur- und Heilkunde zu Pressburg – A Pozsonyi Természettudományi és Orvosi Egylet közleményei, 10: 15-16, Pressburg – Pozsony.

PANTOCSEK J., 1898: Adatok Nyitra megye moszatvirányához. – Beiträge zur Algenflora des Nyitraer Komitates. Verhandlungen des Vereins für Natur- und Heilkunde zu Pressburg – A Pozsonyi Természettudományi és Orvosi Egylet közleményei, 10: 98-105, Pressburg – Pozsony.

PANTOCSEK J., 1898: Nyitra vármegye flórája. – Flora Comitatus Nitriensis. Magyarország vármegyi és városai, Nyitra vármegye, p. 353-365. Budapest.

1901

PANTOCSEK J., 1901: Adatok Pozsony város és vidéke moszat virányához. Első közlemény. – Beiträge zur Algenflora der Stadt Pozsony und ihrer Umgebung. Verhandlungen des Vereins für Natur- und Heilkunde zu Pressburg – A Pozsonyi Természettudományi és Orvosi Egylet közleményei, 13: 67-71, Pressburg – Pozsony.

1902

PANTOCSEK J., 1902: A Balaton kovamoszatai. In: A Balaton tudományos tanulmányozásának eredményei, Második kötet,

Második Rész, A Balaton Florája, p. 1-185, Budapest.

PANTOCSEK J., 1902: Kieselalgen oder Bacillarien des Balatonsees. In: Resultate der wissenschaftlichen Erforschung des Balatonsees, Zweiter Band: Die Biologie des Balatonsees. Zweiter Theil: Die Flora, p. 1-185, Wien.

PANTOCSEK J., 1902: Die Bacillarien des Klebschiefers von Kertsch. Verhandlungen der kaiserlichen Russischen Mineralogischen Gesellschaft zu Sankt Petersburg, 2. Serie, 39: 1-29, Sankt Petersburg.

PANTOCSEK J., 1902: Adatok Pozsony város és vidéke moszat vitányához. – Adnotationes phycologicae territorii Posoniensis. A Pozsonyi Orvos- Természettudományi egyesület közleményei, Új folyam – Verhandlungen des Vereins für Natur- und Heilkunde zu Pressburg, Neue Folge, podľa nového ročníkovania 13, podľa starého ročníkovania 22: 67-71, Pozsony – Presburg.

1903

PANTOCSEK J., 1903: A szillácsi finom Andesittufa Bacillariái. A Pozsonyi Orvos- Természettudományi egyesület közleményei, Új folyam – Verhandlungen des Vereins für Natur- und Heilkunde zu Pressburg Neue Folge, 24: 3-18, Pozsony – Presburg.

PANTOCSEK J., 1903: Beschreibung und Abbildung der fossilen Bacillarien des Andesittuffes von Szliács in Ungarn. Str. 1-20 + 2 tabuľky vyobrazení. Druck von C. F. Wigand, Pozsony, Verlag von R. Friedländer und Sohn, Berlin.

PANTOCSEK J., 1903: A szillácsi andesit tufában talált bacillariákról. A Pozsonyi Orvos- Természettudományi egyesület közleményei, Új folyam – Verhandlungen des Vereins für Natur- und Heilkunde zu Pressburg Neue Folge, 24: 159, Pozsony – Presburg.

PANTOCSEK J., 1903: Beiträge zur Kenntnis der Fossilen Bacillarien Ungarns. II. Teil. 2. verbesserte Auflage. Str. 1-123 + 1-30 tabuľ ilustrácii, Berlin.

PANTOCSEK J., 1903: Beiträge zur Kenntnis der Fossilen Bacillarien Ungarns. III. Teil. (Beschreibung der auf Tafel 1-42 abgebildeten Arten). 2. verbesserte Auflage. Str. 1-118 + 1-42 tabuľ ilustrácii.

1905

PANTOCSEK J., 1905: Új Bacillariák leírása. Novarum Bacilliarum descriptio. A Pozsonyi Orvos - Természettudományi egyesület közleményei, Új folyam – Verhandlungen des Vereins für Natur- und Heilkunde zu Pressburg, Neue Folge, podľa nového ročníkovania 16, podľa starého ročníkovania 25: 3-118, Pozsony – Presburg.

1907

PANTOCSEK J., 1907: Pozsony és környékének természetrajzi viszonyai. 1856-1906. emlékmű kiadja a Pozsonyi orvos-természettudományi egyesület fennállásának ötvenedik évfordulója alkalmából, p. 181-262, Bratislava.

PANTOCSEK J., 1907: A növények érzéki élete. – Über das S innesleben der Pflanzen. A magyar orvosok és természetvizsgálók nagygyűlésének munkálatai, 34: 239-242.

PANTOCSEK J., 1907: Új Bacillariák leírása. Verhandlungen des Vereins für Natur- und Heilkunde zu Pressburg – A Pozsonyi Természettudományi és Orvosi Egylet közleményei, 19: 49-58, Pressburg – Pozsony.

1908

PANTOCSEK J., 1908: Új Bacillariák leírása. (Novarum Bacilliarum descriptio). II.-dik közlemény. Verhandlungen des Vereins für Natur- und Heilkunde zu Pressburg – A Pozsonyi Természettudományi és Orvosi Egylet közleményei, 20: 19-27 + 2 tabule vyobrazení, Pressburg – Pozsony.

1910

PANTOCSEK J., 1910: Chyzer Kornél emlékezete. Verhandlungen des Vereins für Natur- und Heilkunde zu Pressburg – A Pozsonyi Természettudományi és Orvosi Egylet közleményei, 21: 61-63, Pressburg.

PANTOCSEK J., 1910: Nagysúri Boeckh János emlékezete. Verhandlungen des Vereins für Natur- und Heilkunde zu Pressburg – A Pozsonyi Természettudományi és Orvosi Egylet közleményei, 21: 64-65, Pressburg.

1912

PANTOCSEK J., 1912: A Fertő tó kovamoszat viránya 1912. évben. Verhandlungen des Vereins für Natur- und Heilkunde zu Pressburg – A Pozsonyi Természettudományi és Orvosi Egylet közleményei, 22: 3-48, Pressburg.

PANTOCSEK J., 1912: A Fertő tó kovamoszat viránya. (Bacillariae Lacus Peisonis). Separátne vydanie. Str. 1-28. Vydavateľstvo K. F. Wigand, Pozsony.

PANTOCSEK J., 1912: A lutillai ragpalában előforduló Bacillariák vagy Kovamoszatok leírása. Verhandlungen des Vereins für Natur- und Heilkunde zu Pressburg – A Pozsonyi Természettudományi és Orvosi Egylet közleményei, 23: 19-35, Pressburg.

PANTOCSEK J., 1912: A Fertő tó Bacillaria életéről. Botanikai irodalom bemutatása. Verhandlungen des Vereins für Natur- und Heilkunde zu Pressburg – A Pozsonyi Természettudományi és Orvosi Egylet közleményei, 23: 49-51, Pressburg.

1913

PANTOCSEK J., 1913: A kopacseli andesittufa kovamoszatai. – Die im Andesittuffe von Kopacsél vorkommenden Bacillarien. Botanikai közlemények. 12 (3): 126-137, Budapest.

PANTOCSEK J., 1912: A lutillai ragpalában előforduló Bacillariák vagy Kovamoszatok leírása. (Bacillarien des Klebschiefers von Lutilla). Separátne vydanie. Str. 1-19 + 2 tabuľe ilustrácií (80 vyobrazení). Vydavateľstvo K. F. Wigand, Pozsony.

Biografické práce o J. Pantocsekovi

ÁCS, É., 1996: Dr. József Pantocsek, the diatomologist. A short review about his Hungarian activity. - In: HRABOVEC, I. (ed.), Zborník referátov zo seminára k 150. výročiu narodenia Jozefa Pantočeka.- Veda a technika v dejinách Slovenska, 7: 25-32, Bratislava.

BUCZKÓ K., 2001: In memoriám Hajós Márta. Bot. Közlem., 88 (1-2): 15-32, Budapest.

BUCZKÓ K., 2010: József Pantocsek (Online).

BUCZKÓ K., 2010: The Pantocsek diatom and photomicrograph collection from 19th to 21st century.

ČIŽMÁRIK J., 2009: Významné osobnosti našej farmácie. Jozef Pantoček. Liečivé rastliny, 2009: 80, Bratislava.

DEGEN Á., 1916: †Dr. Josef Pantocsek. Magyar botanikai lapok, 15: 213-223, Budapest.

DEGEN Á., 1917: Dr Josef Pantocsek. Ein Nachruf. - Megemlékezés Dr. Pantocsek Józsefről. Ungarische botanische Blätter, 6 (12): 1-11, Budapest.

FALISOVÁ A., 1996: Jozef Pantoček a zdravotníctvo na Slovensku v poslednej štvrtine 19. a začiatkom 20. storočia. In: Hrabovec, I. (ed.), Zborník referátov zo seminára k 150. výročiu narodenia Jozefa Pantočeka.- Veda a technika v dejinách Slovenska, 7: 33-40, Bratislava.

HAJÓS M., 1959: A szurdokpüspöki kovaföldrétegek algái. Földtani közlömény, 89: 155-169, Budapest.

HINDÁK, F., 1996: Prínos MUDr. Jozefa Pantočeka k algologickému výskumu Slovenska. - In: HRABOVEC, I. (ed.), Zborník referátov zo seminára k 150. výročiu narodenia Jozefa Pantočeka. - Veda a technika v dejinách Slovenska, 7: 17-24.

HRABOVEC I., 1988: Jozef Pantocsek. In: Tibenský J. et coact.: Priekopníci vedy a techniky na Slovensku, p. 467-470. Vydavateľstvo Obzor, Bratislava.

HRABOVEC I., 1996: Jozef Pantoček, život a dielo. In: Hrabovec, I. (ed.), Zborník referátov zo seminára k 150. výročiu narodenia Jozefa Pantočeka. - Veda a technika v dejinách Slovenska, 7: 7-16, Bratislava.

HRABOVEC I., 1996: Bibliografía prác Jozefa Pantočeka. Veda a technika v dejinách Slovenska, 7: 41-42, Bratislava.

HRABOVEC I., 1997: Jozef Pantoček (1846-1916). Biológia, ekológia, chémia, Časopis pre základné, stredné a vysoké školy, 2 (2): 31-32, Bratislava.

KERNER J., 1980: he post-war remains of the diatom collection of Fr. József Pantocsek. Studia Botanica Hungarica, 14: 9-28, Budapest.

Kolektív autorov, 1905: International Catalogue of scientific literature, Third Annual Issue, G Mineralogy including and Crystallography. Str. 1-376, London.

MEGUMI SAITO-KATO, 2014: Actinocyclus haradae (Pantocsek) comb. nov. (Bacillariophyta) from a Miocene lacustrine deposit in Setana, southwestern Hokkaido, Japan. Bulletin of the National Mus. Nat. Sci., Ser. C, 40, p. 15-20.

OKÁLI I., ORSZÁGH I., MATOUŠEK B., HRABOVEC I., 1996: Slovník slovenských zoológov a zoológov so vzťahmi k územiu Slovenska. Vydala Slovenská zoologická spoločnosť a Slovenska entomologická spoločnosť, Bratislava.

OKÁLI I., PODUŠELOVÁ G., VOZÁROVÁ M., 2004: Múzejníctvo a zberateľstvo na Slovensku. Biografický slovník. Zväzok 1, p. 61. Vydalo Slovenské národné múzeum a Zväz múzei na Slovensku, Bratislava.

Pallas Nagy Lexikona, (heslo Pantocsek József, zv. 13, p. 775), Budapest.

Slovenský biografický slovník, 4. zväzok, 1990 (heslo Pantoček Jozef str. 393-394). Matica slovenská, Martin.

SZINNYEI J., 1891-1914: Magyar írók élete és munkái. 1.-XIV. Budapest.

TAMPÈRE J., 1893: Remarque sur les Diatomées de Hongrie du †Dr. Pantocsek. Le Diatomiste, 15: 49-54.

VOZÁROVÁ M., ŠÍPOŠOVÁ H. (editors) et coact., 2010: Osobnosti botaniky na Slovensku.⁴ Str. 1-615. Vydavateľstvo Veda, Bratislava.

Nové taxóny opísané J. Pantocsekcom

Nov. genus

Clavícula Pantocsek, 1886

Debya Pantocsek, 1886

Truania Pantocsek, 1886

Centroporus Pantocsek, 1889

Actinodictyon Pantocsek, 1889

Wittia Pantocsek, 1889

Salacia Pantocsek, 1889

Ploiaria Pantocsek, 1889

Keratophora Pantocsek, 1889

Cheloniodiscus Pantocsek, 1889

Pseudocerataulus Pantocsek, 1889

Tschestnovia Pantocsek, 1889

Haynaldia Pantocsek, 1889

Semseyia Pantocsek, 1902

Széchenyia Pantocsek, 1903

Carnegia Pantocsek, 1912

Echinopyxis Pantocsek, 1913

Acanthodiscus Pantocsek, 1905

⁴ Heslo Pantocsek Jozef jun. vypracovali F. Hindák a M. Vozárová (str. 388-390).

Cheloniodiscus Pantocsek, 1905
Epithelion Pantocsek, 1905
Haynaldella Pantocsek, 1905
Lampretodiscus Pantocsek, 1905
Pseudomastogloia Pantocsek, 1905
Van Heurckella Pantocsek, 1905
Kentrodiscus Pantocsek, 1889
Ktenodiscus Pantocsek, 1889
Echinopyxis Pantocsek, 1913

Nova species⁵

Scutellaria pauciflora Pantocsek, 1873
Pinguicula laeta Pantocsek, 1873
Viola Nicolai Pantocsek, 1873
Viola speciosa Pantocsek, 1873
Potentilla montenegrina Pantocsek, 1873
Potentilla Jankaiana Pantocsek, 1873
Potentilla montenegrina Pantocsek, 1873
Vicia serrata Pantocsek, 1873
Tulipa Grisebachiana Pantocsek, 1873
Viburnum maculatum Pantocsek, 1873
Orchis Grisebachii Pantocsek, 1874
Phyteuma pseudoorbiculate Pantocsek, 1874
Campanula hirsuta Pantocsek, 1874
Campanula monanthos Pantocsek, 1874
Veronica diversifolia Pantocsek, 1874
Orobanche Knappii Pantocsek, 1874
Caltha grosse-serrata Pantocsek, 1874
Corydalis pseudo-cava Pantocsek, 1874
Dianthus fastigiatus Pantocsek, 1874
Geum pseudo-molle Pantocsek, 1874
Trifolium Haynaldianum Pantocsek, 1878
Trifolium Hutteni Pantocsek, 1878
Symphyandra Hofmanni Pantocsek, 1881
Corydalis Stummeri Pantocsek, 1881
Salvia Sonklari Pantocsek, 1881
Anthyllis carpatica Pantocsek, 1882
Campanula pseudolanceolata Pantocsek, 1882
Knautia Kossuthii Pantocsek, 1882
Amphora euprepes Pantocsek, 1886
Amphora interrupta Pantocsek, 1886
Amphora sepulta Pantocsek, 1886
Mastogloja doljensis Pantocsek, 1886
Navicula Baümleri Pantocsek, 1886
Navicula Brunii Pantocsek, 1886
Navicula Debyi Pantocsek, 1886
Navicula élesdiana Pantocsek, 1886
Navicula doljensis Pantocsek, 1886
Navicula Gorjanovičii Pantocsek, 1886
Navicula halionata Pantocsek, 1886
Navicula Holubyi Pantocsek, 1886
Navicula Kossuthii Pantocsek, 1886
Navicula Lunyacekii Pantocsek, 1886
Navicula mastogloidea Pantocsek, 1886
Navicula mikrotatos Pantocsek, 1886
Navicula Neupauerii Pantocsek, 1886
Navicula perfecta Pantocsek, 1886
Navicula pseudofusca Pantocsek, 1886
Navicula Schaarschmidtii Pantocsek, 1886
Navicula Szontághii Pantocsek, 1886
Navicula Thumii Pantocsek, 1886
Navicula Truanii Pantocsek, 1886
Navicula Vukotinovičii Pantocsek, 1886

Navicula Wiesnerii Pantocsek, 1886
Navicula Zechenterii Pantocsek, 1886
Pleurosigma Eudon Pantocsek, 1886
Cocconeis cruciata Pantocsek, 1886
Cocconeis neogradensis Pantocsek, 1886
Cocconeis praecellens Pantocsek, 1886
Cocconeis sigma Pantocsek, 1886
Epithemia biharensis Pantocsek, 1886
Plagiogramma biharensis Pantocsek, 1886
Plagiogramma neogradense Pantocsek, 1886
Rhaphoneis angustata Pantocsek, 1886
Rhaphoneis Debyi Pantocsek, 1886
Rhaphoneis delicatula Pantocsek, 1886⁶
Rhaphoneis hungarica Pantocsek, 1886
Rhaphoneis szakalensis Pantocsek, 1886
Rhaphoneis subtilissima Pantocsek, 1886
Rhaphoneis simbirskiana Grunow et Pantocsek, 1886
Clavicula biharensis Pantocsek, 1886
Clavicula polymorpha Grunow et Pantocsek, 1886
Gramma tophora biharensis Pantocsek, 1886
Surirella antiqua Pantocsek, 1886
Surirella biharensis Pantocsek, 1886
Surirella rotunda Pantocsek, 1886
Nitzschia antiqua Pantocsek, 1886
Nitzschia doljensis Pantocsek, 1886
Nitzschia antediluviana Pantocsek, 1886
Gonithecium szakalense Pantocsek, 1886
Xanthiopyxis panduraeformis Pantocsek, 1886
Pyxilla cornuta Pantocsek, 1886
Stephanopyxis grossecellulata Pantocsek, 1886
Truania archangelskiana Pantocsek, 1886
Melosira biharensis Pantocsek, 1886
Melosira Caput Medusae Pantocsek, 1886
Melosira cincta Pantocsek, 1886
Isthmia Szabói Pantocsek, 1886
Odontella neogradensis Pantocsek, 1886
Eunotogramma bivittata Grunow et Pantocsek, 1886
Hemiaulus hungaricus Pantocsek, 1886
Hemiaulus malleolus Pantocsek, 1886
Hemiaulus petasiformis Pantocsek, 1886⁷
Zygoceros Weissflogii Pantocsek, 1886
Biddulphia homala Pantocsek, 1886
Triceratium antiquum Pantocsek, 1886
Triceratium Brunii Pantocsek, 1886
Triceratium Castracanei Pantocsek, 1886
Triceratium Grovei Pantocsek, 1886
Triceratium laetum Pantocsek, 1886
Triceratium lucidum Pantocsek, 1886
Triceratium Mölleri Pantocsek, 1886
Triceratium nudum Pantocsek, 1886
Triceratium polygibbum Pantocsek, 1886
Triceratium Sturtii Pantocsek, 1886
Triceratium szakalense Pantocsek, 1886
Auliscus Hauckii Pantocsek, 1886
Aulacodiscus Argus (Ehrbg.) Pantocsek, 1886
Aulacodiscus hungaricus Pantocsek, 1886
Aulacodiscus Chasei Pantocsek, 1886
Aulacodiscus Debyi Pantocsek, 1886
Aulacodiscus Habirshawii Pantocsek, 1886
Aulacodiscus hyalinus Pantocsek, 1886
Aulacodiscus Lunyacekii Pantocsek, 1886

⁶ V roku 1889 už publikovaná pod rodovým menom *Clavicula*.

⁷ Neskôr preradený do samostatného rodu a uvádzaný ako *Ploiaria petasiformis* Pantocsek, 1889.

⁵ Taxóny sú uvedené v pôvodnom tvare ako boli opísané.

Aulacodiscus neogradensis Pantocsek, 1886
Aulacodiscus reticulatus Pantocsek, 1886
Aulacodiscus subangulatus Pantocsek, 1886
Craspedoporus Truanii Pantocsek, 1886
Actinoptychus dilatatus Pantocsek, 1886
Actinoptychus hungaricus Pantocsek, 1886
Actinoptychus kymatodes Pantocsek, 1886
Actinoptychus leptomitus Pantocsek, 1886
Actinoptychus neogradensis Pantocsek, 1886
Actinoptychus punctulatus Pantocsek, 1886
Actinoptychus reticulatus Pantocsek, 1886
Actinoptychus Sturii Pantocsek, 1886
Actinoptychus Szabói Pantocsek, 1886
Actinoptychus Van Heurckii Pantocsek, 1886
Debya insignis Pantocsek, 1886
Actinocyclus circumdatus Pantocsek, 1886
Actinocyclus knemeidis Pantocsek, 1886
Actinocyclus labyrinthicus Pantocsek, 1886
Stephanodiscus fossilis Pantocsek, 1886
Stephanodiscus Kanitzii Gronow et Pantocsek, 1886
Coscinodiscus biharensis Pantocsek, 1886
Coscinodiscus vetustissimus Pantocsek, 1886
Coscinodiscus actinocycloides Pantocsek, 1886
Coscinodiscus Kochii Pantocsek, 1886
Coscinodiscus Szontághii Pantocsek, 1886
Coscinodiscus doljensis Pantocsek, 1886
Coscinodiscus Mártonfii Pantocsek, 1886
Coscinodiscus clivosus Pantocsek, 1886
Coscinodiscus pseudolineatus Pantocsek, 1886
Coscinodiscus hungaricus Pantocsek, 1886
Coscinodiscus armatus Pantocsek, 1886
Coscinodiscus Grunowii Pantocsek, 1886
Coscinodiscus neogradensis Pantocsek, 1886
Coscinodiscus intumescens Pantocsek, 1886
Coscinodiscus Szabói Pantocsek, 1886
Coscinodiscus sarmaticus Pantocsek, 1886
Centroporus crassus Pantocsek, 1889
Actinodictyon antiquorum Pantocsek, 1889
Wittia insignis Pantocsek, 1889
Amphora arcuata Pantocsek, 1889
Amphora bituminosa Pantocsek, 1889
Amphora cingulata Pantocsek, 1889
Amphora curvata Pantocsek, 1889
Amphora czekeházensis Pantocsek, 1889
Amphora fossilis Pantocsek, 1889
Amphora hevesensis Pantocsek, 1889
Amphora lima Pantocsek, 1889
Amphora Lóczyi Pantocsek, 1889
Amphora Lunyacekii Pantocsek, 1889
Amphora megapora Pantocsek, 1889
Amphora minuta Pantocsek, 1889
Amphora neogradensis Pantocsek, 1889
Amphora Neupauerii Pantocsek, 1889
Amphora permagna Pantocsek, 1889
Amphora protracta Pantocsek, 1889
Amphora staurophora Pantocsek, 1889
Amphora striata Pantocsek, 1889
Amphora striolata Pantocsek, 1889
Amphora Szabói Pantocsek, 1889
Amphora Szontághii Pantocsek, 1889
Amphora tertiaria Pantocsek, 1889
Amphora vittata Pantocsek, 1889
Amphora Wiesnerii Pantocsek, 1889
Cymbella Chyzerii Pantocsek, 1889
Cymbella erdőbényiana Pantocsek, 1889

Cymbella hevesensis Pantocsek, 1889
Cymbella hungarica Pantocsek, 1889
Cymbella kavnensis Pantocsek, 1889
Cymbella Neupauerii Pantocsek, 1889
Cymbella salina Pantocsek, 1889
Mastogloia obtusa Pantocsek, 1889
Mastogloia Szontághii Pantocsek, 1889
Navicula abaujensis Pantocsek, 1889
Navicula andesitica Pantocsek, 1889
Navicula arenariaeformis Pantocsek, 1889
Navicula bacillifera Pantocsek, 1889
Navicula Beckii Pantocsek, 1889
Navicula bimaculata Pantocsek, 1889
Navicula bituminosa Pantocsek, 1889
Navicula bivittata Pantocsek, 1889
Navicula boryana Pantocsek, 1889
Navicula Chyzerii Pantocsek, 1889
Navicula cincta Pantocsek, 1889
Navicula curtestriata Pantocsek, 1889
Navicula czekeházensis Pantocsek, 1889
Navicula debilis Pantocsek, 1889
Navicula discernenda Pantocsek, 1889
Navicula Dóczyi Pantocsek, 1889
Navicula elongatula Pantocsek, 1889
Navicula Fuchsii Pantocsek, 1889
Navicula Gálkii Pantocsek, 1889
Navicula grata Pantocsek, 1889
Navicula Hantkenii Pantocsek, 1889⁸
Navicula Haynaldii Pantocsek, 1889
Navicula Hazslinszkyi Pantocsek, 1889
Navicula Heerii Pantocsek, 1889
Navicula heteroflexa Pantocsek, 1889
Navicula hevesensis Pantocsek, 1889
Navicula Hoffmannii Pantocsek, 1889
Navicula hordeiiformis Pantocsek, 1889
Navicula ignobilis Pantocsek, 1889
Navicula insignis Pantocsek, 1889
Navicula irregularis Pantocsek, 1889
Navicula Kelleri Pantocsek, 1889
Navicula Kinkerii Pantocsek, 1889
Navicula Kochii Pantocsek, 1889
Navicula Le Tourneurii Pantocsek, 1889
Navicula levis Pantocsek, 1889
Navicula Lóczyi Pantocsek, 1889
Navicula Macraeana Pantocsek, 1889
Navicula menilitica Pantocsek, 1889
Navicula notabilis Pantocsek, 1889
Navicula nuda Pantocsek, 1889
Navicula parallelistriata Pantocsek, 1889
Navicula perlona Pantocsek, 1889
Navicula pinnata Pantocsek, 1889
Navicula porocera Pantocsek, 1889
Navicula ramphoides Pantocsek, 1889
Navicula Rattrayi Pantocsek, 1889
Navicula robusta Pantocsek, 1889
Navicula simbirskiana Pantocsek, 1889
Navicula Szaboi Pantocsek, 1889
Navicula troglodytes Pantocsek, 1889
Navicula venusta Pantocsek, 1889
Alloeoneis Castracanei Pantocsek, 1889
Alloeoneis Grunowii Pantocsek, 1889
Berkeleya hungarica Pantocsek, 1889

⁸ V pôvodnej práci je tento taxón chybou tlače pri rodovom mene uvádzaný ako *Nanicula Hantkenii*.

Scolioleura szakalensis Pantocsek, 1889
Pleurosigma neogradense Pantocsek, 1889
Amphiprora dilatata Pantocsek, 1889
Amphiprora Posewitzii Pantocsek, 1889
Gomphonema salsa Pantocsek, 1889
Achnanthes Lóczyi Pantocsek, 1889
Orthoneis notata Pantocsek, 1889
Cocconeis andesitica Pantocsek, 1889
Cocconeis biharensis Pantocsek, 1889
Cocconeis Gronowii Pantocsek, 1889
Cocconeis perpussilla Pantocsek, 1889
Cocconeis Raeana Pantocsek, 1889
Epithemia erucaeformis Pantocsek, 1889
Epithemia Debyi Pantocsek, 1889
Epithemia inflexa Pantocsek, 1889
Epithemia multicostata Pantocsek, 1889
Epithemia Pethői Pantocsek, 1889
Epithemia salina Pantocsek, 1889
Epithemia subsalsa Pantocsek, 1889
Epithemia vittata Pantocsek, 1889
Himantidium boryanum Pantocsek, 1889
Plagiogramma boryanum Pantocsek, 1889
Plagiogramma salinarium Pantocsek, 1889
Plagiogramma Truanii Pantocsek, 1889
Dimeregramma boryanum Pantocsek, 1889
Rhaphoneis boryana Pantocsek, 1889
Rhaphoneis Fuchsii Pantocsek, 1889
Synedra biharensis Pantocsek, 1889
Synedra bremaniana Pantocsek, 1889
Synedra salinarum Pantocsek, 1889
Fragilaria bituminosa Pantocsek, 1889
Fragilaria microcephala Pantocsek, 1889
Fragilaria minuta Pantocsek, 1889
Stausosira Kavnenis Pantocsek, 1889
Cymatosira biharensis Pantocsek, 1889
Entopyla hungarica Pantocsek, 1889
Entopyla Rinboeckii Pantocsek, 1889
Grammatophora biharensis Pantocsek, 1889
Grammatophora hungarica Pantocsek, 1889
Salacia boryana Pantocsek, 1889
Surirella Neupauerii Pantocsek, 1889
Campylodiscus Eulensteini Pantocsek, 1889
Campylodiscus Kidstonii Pantocsek, 1889
Nitzschia andesitica Pantocsek, 1889
Nitzschia bicuspidata Pantocsek, 1889
Nitzschia bituminosa Pantocsek, 1889
Nitzschia hevesensis Pantocsek, 1889
Nitzschia Lóczyi Pantocsek, 1889
Nitzschia Szaboi Pantocsek, 1889
Rutilaria szakalensis Pantocsek, 1889
Gyrodiscus hungaricus Pantocsek, 1889
Kentrodiscus fossilis Pantocsek, 1889
Ktenodiscus hungaricus Pantocsek, 1889
Mastogonia simbirskiana Pantocsek, 1889
Stephanogonia aculeata Pantocsek, 1889
Stephanogonia cincta Pantocsek, 1889
Stephanogonia striolata Pantocsek, 1889
Stephanogonia Szontághii Pantocsek, 1889
Melosira bituminosa Pantocsek, 1889
Melosira cristata Pantocsek, 1889
Melosira irregularis Pantocsek, 1889
Melosira Lóczyi Pantocsek, 1889
Melosira menilitica Pantocsek, 1889
Melosira saratoviana Pantocsek, 1889
Melosira sarmatica Pantocsek, 1889

Melosira Thumii Pantocsek, 1889
Paralia rossica Pantocsek, 1889
Hyalodiscus nobilis Pantocsek, 1889
Hyalodiscus rossicus Pantocsek, 1889
Podosira boryana Pantocsek, 1889
Podosira hungarica Pantocsek, 1889
Podosira Lóczyi Pantocsek, 1889
Podosira robusta Pantocsek, 1889
Ethmodiscus rossicus Pantocsek, 1889
Hydrosera boryana Pantocsek, 1889
Hemiaulus perlongus Pantocsek, 1889
Hemiaulus rossicus Pantocsek, 1889
Hemiaulus saratovianus Pantocsek, 1889
Hemiaulus Szabói Pantocsek, 1889
Hemiaulus Tschstnovii Pantocsek, 1889
Trinacria Pachtii Pantocsek, 1889
Trinacria Semseyi Pantocsek, 1889
Trinacria Tschstnovii Pantocsek, 1889
Odontotropis birostrata Pantocsek, 1889
Keratophora nitida Pantocsek, 1889
Keratophora robusta Pantocsek, 1889
Cheloniodiscus ananinensis Pantocsek, 1889
Biddulphia élesdiana Pantocsek, 1889
Biddulphia Lóczyi Pantocsek, 1889
Biddulphia permagna Pantocsek, 1889
Biddulphia robusta Pantocsek, 1889
Biddulphia rossica Pantocsek, 1889
Biddulphia saratoviana Pantocsek, 1889
Biddulphia vasta Pantocsek, 1889
Odontella boryana Pantocsek, 1889
Triceratium ananinense Pantocsek, 1889
Triceratium boryanum Pantocsek, 1889
Triceratium conciliatum Pantocsek, 1889
Triceratium Debesii Pantocsek, 1889
Triceratium deformatum Pantocsek, 1889
Triceratium Dutertrei Pantocsek et Temp., 1889
Triceratium elevatum Pantocsek, 1889
Triceratium fasciatum Pantocsek, 1889
Triceratium horridum Pantocsek, 1889
Triceratium hystrix Pantocsek, 1889
Triceratium idoneum Pantocsek, 1889
Triceratium Kidstonii Pantocsek, 1889
Triceratium Kusnetzianum Pantocsek, 1889
Triceratium Lahusenii Pantocsek, 1889
Triceratium lanceolatum Pantocsek, 1889
Triceratium Lóczyi Pantocsek, 1889
Triceratium Mereškovskii Pantocsek, 1889
Triceratium Pethői Pantocsek, 1889
Triceratium Petiti Pantocsek, 1889
Triceratium Peragalloi Pantocsek, 1889
Triceratium protractum Pantocsek, 1889
Triceratium Rattrayi Pantocsek, 1889
Triceratium renunciatum Pantocsek, 1889
Triceratium Rzehakii Pantocsek, 1889
Triceratium saratovianum Pantocsek, 1889
Triceratium sarmaticum Pantocsek, 1889
Triceratium Semseyi Pantocsek, 1889
Triceratium septum Pantocsek, 1889
Triceratium Smithii Pantocsek, 1889
Triceratium squamatum Pantocsek, 1889
Triceratium subcapitatum Pantocsek, 1889
Triceratium suborbiculare Pantocsek, 1889
Triceratium tertiarium Pantocsek, 1889
Triceratium tetragonum Pantocsek, 1889
Triceratium triascium Pantocsek, 1889

Triceratium Truanii Pantocsek, 1889
Triceratium undatum Pantocsek, 1889
Triceratium undosum Pantocsek, 1889
Triceratium vittatum Pantocsek, 1889
Triceratium Weisseianum Pantocsek, 1889
Entogonia saratoviana Pantocsek, 1889
Entogonia Truanii Pantocsek, 1889
Entogonia Tchestnovii Pantocsek, 1889
Cerataulus boryanus Pantocsek, 1889
Cerataulus hungaricus Pantocsek, 1889
Pseudocerataulus Kinkerii Pantocsek, 1889
Pseudocerataulus Tempèreei Pantocsek, 1889
Pseudoauliscus Brunii Pantocsek, 1889
Pseudoauliscus Rattrayi Pantocsek, 1889
Pseudoauliscus Schmidtii Pantocsek, 1889
Aulacodiscus ananinensis Pantocsek, 1889
Aulacodiscus antiquus Pantocsek, 1889
Aulacodiscus boryanus Pantocsek, 1889
Aulacodiscus cruciatus Pantocsek, 1889
Aulacodiscus Darwinii Pantocsek, 1889
Aulacodiscus Debyii Pantocsek, 1889
Aulacodiscus Haynaldii Pantocsek, 1889
Aulacodiscus hispidus Pantocsek, 1889
Aulacodiscus hystrix Pantocsek, 1889
Aulacodiscus interruptus Pantocsek, 1889
Aulacodiscus Kellerii Pantocsek, 1889
Aulacodiscus Ladebourii Pantocsek, 1889
Aulacodiscus notabilis Pantocsek, 1889
Aulacodiscus simbirskianus Pantocsek, 1889
Aulacodiscus Truanii Pantocsek, 1889
Aulacodiscus Tschestnovii Pantocsek, 1889⁹
Aulacodiscus tuberculatus Pantocsek, 1889
Aulacodiscus Weissflogii Pantocsek, 1889
Actinoptychus ananinensis Pantocsek, 1889
Actinoptychus boryanus Pantocsek, 1889
Actinoptychus Pethöi Pantocsek, 1889¹⁰
Actinoptychus Petirii Pantocsek, 1889
Actinoptychus Schmidtii Pantocsek, 1889
Actinoptychus Semseyi Pantocsek, 1889
Actinoptychus Staubii Pantocsek, 1889
Actinoptychus Szontághii Pantocsek, 1889
Actinoptychus Tschestnovii Pantocsek, 1889
Tschestnovia mirabilis Pantocsek, 1889
Asteromphalus hungaricus Pantocsek, 1889
Arachnoidiscus giganteus Pantocsek, 1889
Arachnoidiscus rossicus Pantocsek, 1889¹¹
Stictodiscus boryanus Pantocsek, 1889
Stictodiscus Wittii Pantocsek, 1889
Actinocyclus boryanus Pantocsek, 1889
Actinocyclus bremianus Pantocsek, 1889
Actinocyclus disseminatus Pantocsek, 1889
Stephanodiscus biharensis Pantocsek, 1889
Stephanodiscus matrensis Pantocsek, 1889
Stephanodiscus minutus Pantocsek, 1889
Endictya boryana Pantocsek, 1889
Endictya Lunyacsekii Pantocsek, 1889
Endictya Schmidtii Pantocsek, 1889
Brightwellia russica Pantocsek, 1889

⁹ V roku 1905 (p. 18) ten istý druh uvedený už pod menom *Aulacodiscus Tschestnovii*.

¹⁰ V roku 1905 (p. 6) ten istý druh uvedený pod menom *Actinoptychus Pethöi* je znova uvedený ako species nova.

¹¹ V roku 1905 (p. 14) ten istý druh uvedený už pod menom *Arachnoidiscus rossicus*.

Stephanopyxis delectabilis Pantocsek, 1889
Stephanopyxis gyrata Pantocsek, 1889
Stephanopyxis russica Pantocsek, 1889
Coscinodiscus bremianus Pantocsek, 1889
Coscinodiscus Weissflogii Pantocsek, 1889
Coscinodiscus Boeckhii Pantocsek, 1889¹²
Coscinodiscus Debyii Pantocsek, 1889
Coscinodiscus spiralliter-punctatus Pantocsek, 1889
Coscinodiscus Wittianus Pantocsek, 1889
Haynaldia antiqua Pantocsek, 1889
Amphora conjuncta Pantocsek, 1902
Amphora Granii Pantocsek, 1902
Amphora Kertschiana Pantocsek, 1902
Amphora maeotica Pantocsek, 1902
Amphora Marchesettiana Pantocsek, 1902
Amphora revirescens Pantocsek, 1902
Amphora russica Pantocsek, 1902
Amphora Tithoniana Pantocsek, 1902
Amphora Tomassiniana Pantocsek, 1902
Mastogloia Andrussowii Pantocsek, 1902
Stauroneis maeotica Pantocsek, 1902
Naviculla Adami Pantocsek, 1902
Navicula Andrussowii Pantocsek, 1902
Navicula exigua Pantocsek, 1902
Navicula intacta Pantocsek, 1902
Navicula Josephi Pantocsek, 1902
Navicula Kertschiana Pantocsek, 1902
Navicula Leonis Pantocsek, 1902
Navicula maeotica Pantocsek, 1902
Navicula mucronula Pantocsek, 1902
Navicula Nicolai Pantocsek, 1902
Navicula Olgae Pantocsek, 1902
Navicula paleacea Pantocsek, 1902
Navicula Romanowii Pantocsek, 1902
Navicula Sancti Caroli Pantocsek, 1902
Navicula Tithonia Pantocsek, 1902
Navicula Ursina Pantocsek, 1902
Navicula Zichyi Pantocsek, 1902
Scoliopleura maeotica Pantocsek, 1902
Pleurosigma maeoticum Pantocsek, 1902
Amphiprora hyalina Pantocsek, 1902
Achnanthes Athenais Pantocsek, 1902
Achnanthes clavata Pantocsek, 1902
Achnanthes exigua Pantocsek, 1902
Achnanthes Kertschiana Pantocsek, 1902
Achnanthes tenuissima Pantocsek, 1902
Achnanthes vasta Pantocsek, 1902
Achnanthes vernalis Pantocsek, 1902
Cocconeis hyalina Pantocsek, 1902
Cocconeis sarmatica Pantocsek, 1902
Epithemia Anasthasiae Pantocsek, 1902
Epithemia arcuata Pantocsek, 1902
Epithemia Cleopatrae Pantocsek, 1902
Epithemia geminata Pantocsek, 1902
Epithemia maeotica Pantocsek, 1902
Epithemia perinsignis Pantocsek, 1902
Epithemia Schüttiana Pantocsek, 1902
Semseyia maeotica Pantocsek, 1902
Synedra maeotica Pantocsek, 1902
Fragilaria acutiuscula Pantocsek, 1902
Licmophora divergens Pantocsek, 1902
Surirella maeotica Pantocsek, 1902

¹² V roku 1905 (p. 35) pomenovaný tento taxón už *Coscinodiscus Boeckhii*.

Nitzschia debilis Pantocsek, 1902
Nitzschia Lahusenii Pantocsek, 1902
Nitzschia maeotica Pantocsek, 1902
Nitzschia Romanowiana Pantocsek, 1902
Nitzschia Stockmayeri Pantocsek, 1902
Amphora balatonis Pantocsek, 1902
Amphora amphora (E.) Pantocsek, 1902
Cymbella Lóczyi Pantocsek, 1902
Cymbella reducta Pantocsek, 1902
Cymbella Vaszaryi Pantocsek, 1902
Cymbella Nerei Pantocsek, 1902
Cymbella hebetata Pantocsek, 1902
Cymbella gibbosa Pantocsek, 1902
Cymbella signata Pantocsek, 1902
Encyonema validum Pantocsek, 1902
Stauroneis balatonis Pantocsek, 1902
Mastogloia balatonis Pantocsek, 1902
Navicula Mágócsyi Pantocsek, 1902
Navicula Degenii Pantocsek, 1902
Navicula balatonis Pantocsek, 1902
Navicula Karstenii Pantocsek, 1902
Navicula secreta Pantocsek, 1902
Navicula síófokensis Pantocsek, 1902
Navicula differta Pantocsek, 1902
Navicula Sancti Benedicti Pantocsek, 1902
Navicula Apsteinii Pantocsek, 1902
Navicula Schilberszkyi Pantocsek, 1902
Navicula Frickei Pantocsek, 1902
Navicula denudata Pantocsek, 1902
Navicula perdurrans Pantocsek, 1902
Navicula Elsae Thum Pantocsek, 1902
Navicula Topia Pantocsek, 1902
Navicula Borbássii Pantocsek, 1902
Scoliopleura balatonis Pantocsek, 1902
Gomphonema Van Heurckii Pantocsek, 1902
Gomphonema balatonis Pantocsek, 1902
Gomphonema naviculaceum Pantocsek, 1902
Gomphonema ovulum Pantocsek, 1902
Cocconeis balatonis Pantocsek, 1902
Cocconeis diminuta Pantocsek, 1902
Epithemia peisonis Pantocsek, 1902
Sybedra balatonis Pantocsek, 1902
Synedra rostrata Pantocsek, 1902
Fragilaria Clevei Pantocsek, 1902
Fragilaria trigibba Pantocsek, 1902
Fragilaria Istvánffy Pantocsek, 1902
Fragilaria hungarica Pantocsek, 1902
Fragilaria balatonis Pantocsek, 1902
Hantzschia crassa Pantocsek, 1902
Hantzschia directa Pantocsek, 1902
Zothea Csaszkae Pantocsek, 1902
Nitzschia mucronata Pantocsek, 1902
Nitzschia limes Pantocsek, 1902
Nitzschia fuffiformis Pantocsek, 1902
Nitzschia perlonga Pantocsek, 1902
Nitzschia directa Pantocsek, 1902
Nitzschia gallica Pantocsek, 1902
Stenopterobia hungarica Pantocsek, 1902
Cymatopleura pygmaea Pantocsek, 1902
Surirella Pálffy Pantocsek, 1902
Surirella albaregiensis Pantocsek, 1902
Surirella Semseyi Pantocsek, 1902
Surirella Széchenyi Pantocsek, 1902
Surirella signata Pantocsek, 1902
Surirella peisonis Pantocsek, 1902

Surirella Festetichii Pantocsek, 1902
Campylodiscus hispidus Pantocsek, 1902
Campylodiscus balatonis Pantocsek, 1902
Cyclotella ocellata Pantocsek, 1902
Cyclotella crucigera Pantocsek, 1902
Cyclotella balatonis Pantocsek, 1902
Stephanodiscus balatonis Pantocsek, 1902
Cymbella grata Pantocsek, 1903
Cymbella sliacsensis Pantocsek, 1903
Navicula falax Pantocsek, 1903
Navicula Csaszkae Pantocsek, 1903
Navicula Addae Pantocsek, 1903
Navicula Filarszkyi Pantocsek, 1903
Navicula carpathorum Pantocsek, 1903
Gomphonema balnearum Pantocsek, 1903
Cocconeis boryana Pantocsek, 1903
Epithemia arcuata Pantocsek, 1903
Eunotia (Himantidium) Ehrenbergii Pantocsek, 1903
Eunotia (Himantidium) hungarica Pantocsek, 1903
Eunotia (Himantidium) Wettsteinii Pantocsek, 1903
Semseyia hungarica Pantocsek, 1903
Disiphonia hungarica Pantocsek, 1903
Széchenyia antiqua Pantocsek, 1903
Széchenyia gracilis Pantocsek, 1903
Széchenyia ornata Pantocsek, 1903
Cyclotella pygmaea Pantocsek, 1903
Stephanodiscus Entzii Pantocsek, 1903
Amphora boryana Pantocsek, 1903
Acanthodiscus rugosus Pantocsek, 1905
Actinocyclus Lóczyi Pantocsek, 1905
Actinocyclus neogradensis Pantocsek, 1905
Actinodictyon Weisflogii Pantocsek, 1905
Actinoptychus Baxterii Pantocsek, 1905
Actinoptychus Kusnetzianus Pantocsek, 1905
Actinoptychus Imperator Pantocsek, 1905
Actinoptychus maculosus Pantocsek, 1905
Actinoptychus Californicus Pantocsek, 1905
Amphiprora biharensis Pantocsek, 1905
Amphora andesitica Pantocsek, 1905
Amphora argus Pantocsek, 1905
Amphora boryana Pantocsek, 1905
Amphora Budayana Pantocsek, 1905
Amphora invidenda Pantocsek, 1905
Amphora juvenalis Pantocsek, 1905
Amphora Kossuthii Pantocsek, 1905
Amphora Lunyuacsekii Pantocsek, 1905
Amphora sejuncta Pantocsek, 1905
Amphora Staubii Pantocsek, 1905
Amphora strigata Pantocsek, 1905
Amphora suavis Pantocsek, 1905
Amphora transilvanica Pantocsek, 1905
Amphora verrucosa Pantocsek, 1905
Arachnoidiscus simbirsciunus Pantocsek, 1905
Asteromphalus Brunii Pantocsek, 1905
Asteromphalus Debyi Pantocsek, 1905
Asteromphalus Grovei Pantocsek, 1905
Asteromphalus Kinkerii Pantocsek, 1905
Asteromphalus Lóczyi Pantocsek, 1905
Aulacodiscus Gurovii Pantocsek, 1905
Aulacodiscus Jimboi Pantocsek, 1905
Aulacodiscus Ledebourii Pantocsek, 1905
Aulacodiscus nigrescens Pantocsek, 1905
Aulacodiscus Peragalloi Pantocsek, 1905
Aulacodiscus szakalensis Pantocsek, 1905
Auliscus Haradae Pantocsek, 1905

- Auliscus Jimboi* Pantocsek, 1905
Auliscus Lóczyi Pantocsek, 1905
Auricula Grunowii Pantocsek, 1905
Auricula Pethői Pantocsek, 1905
Auricula punctata Pantocsek, 1905
Auricula striata Pantocsek, 1905
Auricula Szontaghii Pantocsek, 1905
Biddulphia crassiuscula Pantocsek, 1905
Biddulphia fistulosa Pantocsek, 1905
Biddulphia Grorei Pantocsek, 1905
Biddulphia Gurowii Pantocsek, 1905
Biddulphia Jimboi Pantocsek, 1905
Biddulphia Tschestnowii Pantocsek, 1905
Campylodiscus Bergonii Pantocsek, 1905
Campylodiscus boryanus Pantocsek, 1905
Campylodiscus Brassayi Pantocsek, 1905
Campylodiscus bremanus Pantocsek, 1905
Campylodiscus contortus Pantocsek, 1905
Campylodiscus crassus Pantocsek, 1905
Campylodiscus dilatatus Pantocsek, 1905
Campylodiscus Grunowii Pantocsek, 1905
Campylodiscus Jimboi Pantocsek, 1905
Campylodiscus neogradensis Pantocsek, 1905
Campylodiscus reticulatus Pantocsek, 1905
Campylodiscus squamosus Pantocsek, 1905
Campylodiscus szkalensis Pantocsek, 1905
Campylodiscus Szontaghii Pantocsek, 1905
Cerataulus japonicus Pantocsek, 1905
Cerataulus Peragalloi Pantocsek, 1905
Cerataulus Weissflogii Pantocsek, 1905
Chaetoceros biharensis Pantocsek, 1905
Chaetoceros gracilis Pantocsek, 1905
Chaetoceros hungaricus Pantocsek, 1905
Chaetoceros Pethői Pantocsek, 1905
Cheloniodiscus Ananinoensis Pantocsek, 1905
Clavicula Jimboi Pantocsek, 1905
Clavicula Kinkerii Pantocsek, 1905
Cocconeis De Toniana Pantocsek, 1905
Cocconeis dubravicensis Pantocsek, 1905
Cocconeis Haradae Pantocsek, 1905
Cocconeis japonica Pantocsek, 1905
Cocconeis Jimboi Pantocsek, 1905
Cocconeis Kinkerii Pantocsek, 1905
Cocconeis Lunyacsekii Pantocsek, 1905
Cocconeis notabilis Pantocsek, 1905
Cocconeis Pethői Pantocsek, 1905
Coscinodiscus anastomosans Pantocsek, 1905
Coscinodiscus Asonumae Pantocsek, 1905
Coscinodiscus Haradae Pantocsek, 1905
Coscinodiscus japonicus Pantocsek, 1905
Coscinodiscus Jimboi Pantocsek, 1905
Coscinodiscus Kusnetzianus Pantocsek, 1905
Coscinodiscus Peragalloi Pantocsek, 1905
Coscinodiscus Pethői Pantocsek, 1905
Coscinodiscus transilvanicus Pantocsek, 1905
Craspedodiscus Weissflogii Pantocsek, 1905
Craticula hungarica Pantocsek, 1905
Cyclotella radiatopunctata Pantocsek, 1905
Cyclotella transilvanica Pantocsek, 1905
Cymatopleura gigantea Pantocsek, 1905
Cymatopleura gracilis Pantocsek, 1905
Cymatopleura Kinkerii Pantocsek, 1905
Cymbella Budayana Pantocsek, 1905
Cymbella capitata Pantocsek, 1905
Cymbella Clementis Pantocsek, 1905
Cymbella gigantea Pantocsek, 1905
Cymbella Grunowii Pantocsek, 1905
Cymbella Jimboi Pantocsek, 1905
Cymbella Kochii Pantocsek, 1905
Cymbella latestriata Pantocsek, 1905
Cymbella obtusa Pantocsek, 1905
Cymbella pachyptera Pantocsek, 1905
Cymbella Peragalloi Pantocsek, 1905
Cymbella perdurans Pantocsek, 1905
Cymbella perfecta Pantocsek, 1905
Cymbella plutonica Pantocsek, 1905
Cymbella praeclara Pantocsek, 1905
Cymbella Rakócziana Pantocsek, 1905
Cymbella simplex Pantocsek, 1905
Cymbella Staubii Pantocsek, 1905
Cymbella suevis Pantocsek, 1905
Cymbella Szontaghii Pantocsek, 1905
Cymbella turgida Pantocsek, 1905
Cymbella valida Pantocsek, 1905
Cymbella vegeta Pantocsek, 1905
Diatoma fossile Pantocsek, 1905
Dycladia japonica Pantocsek, 1905
Epithelion curvatum Pantocsek, 1905
Epithelion hungaricum Pantocsek, 1905
Epithelion russicum Pantocsek, 1905
Epithelion spinifer Pantocsek, 1905
Epithemia directa Pantocsek, 1905
Epithemia Ehrenbergii Pantocsek, 1905
Epithemia perlonga Pantocsek, 1905
Epithemia striolata Pantocsek, 1905
Epithemia tertiaria Pantocsek, 1905
Epithemia transilvanica Pantocsek, 1905
Ethmodiscus carinatus Pantocsek, 1905
Ethmodiscus stellifer Pantocsek, 1905
Eunotia japonica Pantocsek, 1905
Eunotia transilvanica Pantocsek, 1905
Euodia hungarica Pantocsek, 1905
Fragilaria bivittata Pantocsek, 1905
Fragilaria hungarica Pantocsek, 1905
Fragilaria japonica Pantocsek, 1905
Fragilaria Kochii Pantocsek, 1905
Fragilaria peragalloi Pantocsek, 1905
Fragilaria sepulta Pantocsek, 1905
Fragilaria transilvanica Pantocsek, 1905
Gomphonema dubravicensis Pantocsek, 1905
Gomphonema hungaricum Pantocsek, 1905
Gomphonema Kinkerii Pantocsek, 1905
Gomphonema Szaboi Pantocsek, 1905
Gomphonema transilvanicum Pantocsek, 1905
Grammatophora valida Pantocsek, 1905
Haynaldella antiqua Pantocsek, 1905
Hemiaulus biharensis Pantocsek, 1905
Hemiaulus rostratus Pantocsek, 1905
Hemiaulus Weissflogii Pantocsek, 1905
Ktenodiscus russicus Pantocsek, 1905
Lampretodiscus fasciculatus Pantocsek, 1905
Mastogloia rhomboidalis Pantocsek, 1905
Melosira arcuata Pantocsek, 1905
Melosira excentrica Pantocsek, 1905
Melosira fungiformis Pantocsek, 1905
Melosira Haradae Pantocsek, 1905
Melosira hokkaidoana Pantocsek, 1905
Melosira agria Pantocsek, 1905
Melosira japonica Pantocsek, 1905
Melosira Kochii Pantocsek, 1905

Melosira Peragalloi Pantocsek, 1905
Melosira Temperei Pantocsek, 1905
Melosira transilvanica Pantocsek, 1905
Navicula aradina Pantocsek, 1905
Navicula arquata Pantocsek, 1905
Navicula assymetrica Pantocsek, 1905
Navicula bodosensis Pantocsek, 1905
Navicula Budayana Pantocsek, 1905
Navicula confederata Pantocsek, 1905
Navicula curtestria Pantocsek, 1905
Navicula decumana Pantocsek, 1905
Navicula deficiilis Pantocsek, 1905
Navicula duplex Pantocsek, 1905
Navicula Egeria Pantocsek, 1905
Navicula Entzii Pantocsek, 1905
Navicula filiformis Pantocsek, 1905
Navicula Flattii Pantocsek, 1905
Navicula Gurowii Pantocsek, 1905
Navicula Gutwinski Pantocsek, 1905
Navicula Haradaae Pantocsek, 1905
Navicula hasta Pantocsek, 1905
Navicula hilarula Pantocsek, 1905
Navicula Hornigii Pantocsek, 1905
Navicula Hyrtlii Pantocsek, 1905
Navicula inscedens Pantocsek, 1905
Navicula includens Pantocsek, 1905
Navicula inculta Pantocsek, 1905
Navicula Jimboi Pantocsek, 1905
Navicula Kanitzii Pantocsek, 1905
Navicula Kinkeriana Pantocsek, 1905
Navicula latevittata Pantocsek, 1905
Navicula Leonis Pantocsek, 1905
Navicula lucida Pantocsek, 1905
Navicula Mantichora Pantocsek, 1905
Navicula margarita Pantocsek, 1905
Navicula Martonfii Pantocsek, 1905
Navicula Mikado Pantocsek, 1905
Navicula mocsarensis Pantocsek, 1905
Navicula neogena Pantocsek, 1905
Navicula Neumayeriana Pantocsek, 1905
Navicula nigricans Pantocsek, 1905
Navicula Orphei Pantocsek, 1905
Navicula Ostracodarum Pantocsek, 1905
Navicola paludinarum Pantocsek, 1905
Navicula paripinnata Pantocsek, 1905
Navicula pavid Pantocsek, 1905
Navicula producta Pantocsek, 1905
Navicula pervasta Pantocsek, 1905
Navicula phalangium Pantocsek, 1905
Navicula polygibba Pantocsek, 1905
Navicula praeclara Pantocsek, 1905
Navicula praeflua Pantocsek, 1905
Navicula pressa Pantocsek, 1905
Navicula primordialis Pantocsek, 1905
Navicula Proserpinae Pantocsek, 1905
Navicula pseudoaspera Pantocsek, 1905
Navicula pseudogemmata Pantocsek, 1905
Navicula Reusii Pantocsek, 1905
Navicula scythica Pantocsek, 1905
Navicula seriosa Pantocsek, 1905
Navicula Sieboldii Pantocsek, 1905
Navicula subfusca Pantocsek, 1905
Navicula Toulaae Pantocsek, 1905
Navicula transilvanica Pantocsek, 1905
Navicula trinotata Pantocsek, 1905

Navicula turgidula Pantocsek, 1905
Navicula Vaszaryi Pantocsek, 1905
Navicula Venus Pantocsek, 1905
Nitzschia costata Pantocsek, 1905
Nitzschia transilvanica Pantocsek, 1905
Odontella pygmaea Pantocsek, 1905
Odontotropis vitrea Pantocsek, 1905
Orthonais Pethői Pantocsek, 1905
Paralia Debyi Pantocsek, 1905
Paralia hokkaidéana Pantocsek, 1905
Paralia Pethői Pantocsek, 1905
Paralia polycystinica Pantocsek, 1905
Plagiogramma Lóczyi Pantocsek, 1905
Pleurosigma biharensense Pantocsek, 1905
Pleurosigma Kochii Pantocsek, 1905
Pleurosigma transilvanicum Pantocsek, 1905
Podosira transilvanica Pantocsek, 1905
Pseudoauliscus granulatus Pantocsek, 1905
Pseudocerataulus Kochii Pantocsek, 1905
Pseudomastogloia Castracanei Pantocsek, 1905
Pyrgodiscus Kinkerii Pantocsek, 1905
Pyxilla directa Pantocsek, 1905
Pyxilla Lunyacsékii Pantocsek, 1905
Pyxilla rossica Pantocsek, 1905
Pyxilla vasta Pantocsek, 1905
Rhabdonema diminutum Pantocsek, 1905
Rhabdonema Mikado Pantocsek, 1905
Rhaphoneis Kinkerii Pantocsek, 1905
Rhizosolenia squamosa Pantocsek, 1905
Rutilaria Kernerii Pantocsek, 1905
Stauroneis Kochii Pantocsek, 1905
Stauroneis Szontaghii Pantocsek, 1905
Staurosira vasta Pantocsek, 1905
Stephanodiscus transilvanicus Pantocsek, 1905
Stephanopyxis antiqua Pantocsek, 1905
Stephanopyxis maxima Pantocsek, 1905
Stephanopyxis vasta Pantocsek, 1905
Stictodiscus hungaricus Pantocsek, 1905
Stictodiscus Kossuthii Pantocsek, 1905
Stictodiscus Szontaghii Pantocsek, 1905
Stictodiscus tuberculatus Pantocsek, 1905
Stylobibulum Haradaae Pantocsek, 1905
Stylobibulum inflatum Pantocsek, 1905
Stylobibulum Jimboi Pantocsek, 1905
Stylobibulum ovale Pantocsek, 1905
Stylobibulum polygibbum Pantocsek, 1905
Surillela amoena Pantocsek, 1905
Surillela Jimboi Pantocsek, 1905
Surillela Kellerii Pantocsek, 1905
Surillela Kinkerii Pantocsek, 1905
Surillela Kochii Pantocsek, 1905
Surillela lanceolato elliptica Pantocsek, 1905
Surillela signata Pantocsek, 1905
Surillela subfastuosa Pantocsek, 1905
Surillela torquata Pantocsek, 1905
Surillela Toulaae Pantocsek, 1905
Surillela transilvanica Pantocsek, 1905
Surillela Vaszuryi Pantocsek, 1905
Surillela verrucosa Pantocsek, 1905
Syndetoneis rossica Pantocsek, 1905
Synedra dubravicensis Pantocsek, 1905
Synedra Jurányii Pantocsek, 1905
Synedra transilvanica Pantocsek, 1905
Terpsinoë Brunii Pantocsek, 1905
Terpsinoë polygibba Pantocsek, 1905

Terpsinoë triquetra Pantocsek, 1905
Triceratium antipodum Pantocsek, 1905
Triceratium Armaševskii Pantocsek, 1905
Triceratium biharensense Pantocsek, 1905
Triceratium Brandtii Pantocsek, 1905
Triceratium caducum Pantocsek, 1905
Triceratium coerulelescens Pantocsek, 1905
Triceratium cristatum Pantocsek, 1905
Triceratium deductum Pantocsek, 1905
Triceratium delectabile Pantocsek, 1905
Triceratium de Tonii Pantocsek, 1905
Triceratium distinguendum Pantocsek, 1905
Triceratium elatum Pantocsek, 1905
Triceratium Endlicherii Pantocsek, 1905
Triceratium fragile Pantocsek, 1905
Triceratium Gurowii Pantocsek, 1905
Triceratium hilaratum Pantocsek, 1905
Triceratium hungaricum Pantocsek, 1905
Triceratium illustrum Pantocsek, 1905
Triceratium Jimboi Pantocsek, 1905
Triceratium jucundum Pantocsek, 1905
Triceratium notatum Pantocsek, 1905
Triceratium praeferox Pantocsek, 1905
Triceratium proprium Pantocsek, 1905
Triceratium pseudoarctium Pantocsek, 1905
Triceratium Sokolowii Pantocsek, 1905
Triceratium speciosum Pantocsek, 1905
Triceratium Staubii Pantocsek, 1905
Triceratiumj stigmaticum Pantocsek, 1905
Triceratium tectum Pantocsek, 1905
Triceratium vastum Pantocsek, 1905
Triceratium rates Pantocsek, 1905
Trinacria antiqua Pantocsek, 1905
Trinacria Müllerii Pantocsek, 1905
Trinacria praezellens Pantocsek, 1905
Trinacria rossica Pantocsek, 1905
Trinacria Semseyi Pantocsek, 1905
Trinacria simulacroides Pantocsek, 1905
Trinacria sparsa Pantocsek, 1905
Trinacria vetustissima Pantocsek, 1905
Van Heurckella admirabilis Pantocsek, 1905
Zygocercis hungaricus Pantocsek, 1905
Actinocyclus Mannii Pantocsek, 1908
Actinoptychus Müllerii Pantocsek, 1908
Aulacodiscus Gutwinski Pantocsek, 1908
Chaetocaeros Borskowii Pantocsek, 1908
Cocconeis Janchenii Pantocsek, 1908
Coscinodiscus Apponyanus Pantocsek, 1908
Coscinodiscus Manni Pantocsek, 1908
Coscinodiscus Zapalowiczii Pantocsek, 1908
Cyclotella Rohlena Pantocsek, 1908
Gomphonema Oestrupii Pantocsek, 1908
Mastogloia Blakei Pantocsek, 1908
Mastogloia Prudentii Pantocsek, 1908
Mastogloia Reicheltii Pantocsek, 1908
Melosira Schawoi Pantocsek, 1908
Melosira Lauterbornii Pantocsek, 1908
Navicula cucullus Pantocsek, 1908
Navicula Fortii Pantocsek, 1908
Navicula Granii Pantocsek, 1908
Navicula Oestrupii Pantocsek, 1908
Pyxidicula Boyeri Pantocsek, 1908
Surirella Hustedtii Pantocsek, 1908
Surirella Schönfeldii Pantocsek, 1908
Surirella Morgani Pantocsek, 1908

Triceratium Apsteinii Pantocsek, 1908
Triceratium Besseyi Pantocsek, 1908
Triceratium mediterraneum Pantocsek, 1908
Triceratium Wettsteinii Pantocsek, 1908
Stauroneis emorsa Pantocsek, 1912
Navicula medioinflata Pantocsek, 1912
Navicula Meisterii Pantocsek, 1912
Navicula nezsideriana Pantocsek, 1912
Navicula subfasciata Pantocsek, 1912
Navicula Ferdinandi Koburg Pantocsek, 1912
Gomphonema Peisonis Pantocsek, 1912
Cocconeis nuda Pantocsek, 1912
Epithemia subpanduraeformis Pantocsek, 1912
Epithemia crassa Pantocsek, 1912
Rhopalodia Peisonis Pantocsek, 1912
Rhopalodia linearis Pantocsek, 1912
Tryblionella peisonis Pantocsek, 1912
Fragilaria inflata Pantocsek, 1912
Fragilaria rostrata Pantocsek, 1912
Nitzschia Loczyana Pantocsek, 1912
Nitzschia Meisteri Pantocsek, 1912
Nitzschia Oestrupii Pantocsek, 1912
Nitzschia Peisonis Pantocsek, 1912
Nitzschia Zahlbrucknerii Pantocsek, 1912
Surirella subovata Pantocsek, 1912
Surirella pyriformis Pantocsek, 1912
Campylodiscus Bonapartii Pantocsek, 1912
Campylodiscus Peisonis Pantocsek, 1912
Campylodiscus pseudoclypeus Pantocsek, 1912
Cyclotella flammea Pantocsek, 1912
Carnegia mirabilis Pantocsek, 1912
Carnegia difflugiodes Pantocsek, 1912
Cymbella explanata Pantocsek, 1913
Cymbella szilacsensis Pantocsek, 1913
Cymbella Batthyányiana Pantocsek, 1913
Navicula adversatrix Pantocsek, 1913
Navicula expectilis Pantocsek, 1913
Navicula aedifex Pantocsek, 1913
Navicula arcana Pantocsek, 1913
Navicula omitta Pantocsek, 1913
Navicula rasa Pantocsek, 1913
Navicula decens Pantocsek, 1913
Fragilaria neogena Pantocsek, 1913
Fragilaria pseudolanceolata Pantocsek, 1913
Melosira Csákyana Pantocsek, 1913
Melosira neogena Pantocsek, 1913
Echinopyxis tertiaria Pantocsek, 1913
Echinopyxis laevis Pantocsek, 1913
Cymbella inflexa Pantocsek, 1913
Cymbella ventricosa Pantocsek, 1913
Gomphonema pinnatum Pantocsek, 1913
Eunotia fossilis Pantocsek, 1913
Echinopyxis globula Pantocsek, 1913

Nova var.

Salvia officinalis var. *pallida* Pantocsek, 1873
Acinos alpinus var. *hirsutus* Pantocsek, 1873
Cytisus nigricans L. var. *mediterraneus* Pantocsek, 1873
Anthyllis aurea var. *aurantiaca* Pantocsek, 1873
Orobos sessilifolius Sib. et Sm. var. *coeruleus* Pantocsek, 1873
Dianthus liburnicus Bartlg. var. *Knappii* Pantocsek, 1873
Dianthus monspessulanus L. var. *rigidus* Pantocsek, 1873
Cytisus nigricans L. var. *mediterraneus* Pantocsek, 1873
Anthyllis aurea Vis. var. *aurantiaca* Pantocsek, 1873
Valeriana officinalis L. var. *parva* Pantocsek, 1874

Crepis incarnata Tausch. var. *pauciflora* Pantocsek, 1874
Calamintha Nepeta Clairv. var. *hirsutissima* Pantocsek, 1874
Pedicularis Sibthorpii Boiss. var. *brachyodonta* Pantocsek, 1874
Pedicularis Sibthorpii Boiss. var. *glabrocalyx* Pantocsek, 1874
Ranunculus velutinus var. *Strigosus* Pantocsek, 1874
Helianthemum guttatum Mill. var. *exstipulatum* Pantocsek, 1874
Viola declinata Kit. var. *lutea* Pantocsek, 1874
Alsine verna Bartl. var. *media* Pantocsek, 1874
Cerastium tomentosum L. var. *elongatum* Pantocsek, 1874
Dianthus monspessulanus L. var. *rigidus* Pantocsek, 1874
Silene nutans L. var. *simplex* Pantocsek, 1874
Polygala major Jcq. var. *azurea* Pantocsek, 1874
Euphorbia amygdaloides L. var. *pachyphylla* Pantocsek, 1874
Trifolium pratense L. var. *macrocephalum* Pantocsek, 1881
Amphora intersecta A. Schm. var. *sarmatica* Pantocsek, 1886
Amphora intersecta A. Schm. var. *striata* Pantocsek, 1886
Amphora oculus A. Schm. var. *fossilis* Pantocsek, 1886
Navicula Baümlerii Pantocsek var. *interrupta* Pantocsek, 1886
Cocconeis Scutellum Ehrbg. var. *doljensis* Pantocsek, 1886
Rhaphoneis gemmifera Ehrbg. var. *neogradensis* Pantocsek, 1886
Rhaphoneis gemmifera Ehrbg. var. *elegans* Pantocsek et Grunow, 1886
Rhaphoneis gemmifera Ehrbg. var. *parce punctata* Pantocsek et Grun, 1886
Rhaphoneis rhombus Ehrbg. var. *intermedia* Pantocsek, 1886
Synedra Frauenfeldii Grunow var. *doljensis* Pantocsek, 1886
Clavicularia polymorpha Grunow et Pantocsek var. *tumida* Pantocsek, 1886
Clavicularia polymorpha Grunow et Pantocsek var. *aspicephala* Pantocsek, 1886
Nitzschia Tryblionella Hantzsch. var. *biharensis* Pantocsek, 1886
Hyalodiscus laevis Ehrbg. var. *doljensis* Pantocsek, 1886
Hyalodiscus radiatus (O'Mera) Grunow var. *biharensis* Pantocsek, 1886
Melosira nummuloides Ag. var. *élesdiana* Pantocsek, 1886
Biddulphia elegantula Grev. var. *polygibba* Pantocsek, 1886
Biddulphia Regina W. Sm. var. *polygibba* Pantocsek, 1886
Triceratium trisulcun Bail. var. *hungarica* Pantocsek, 1886
Aulacodiscus amoenus Grev. var. *hungarica* Pantocsek, 1886
Craspedoporus Truanii var. *squamosa* Pantocsek, 1886
Actinoptychus splendens Shabdt. var. *nobilis* Pantocsek, 1886
Actinoptychus vularis Schum. var. *doljensis* Pantocsek, 1886
Actinoptychus vularis Schum. var. *neogradensis* Pantocsek, 1886
Coccinodiscus robustus Grev. var. *latemarginata* Pantocsek, 1886
Amphora acuta Greg. var. *neogena* Pantocsek, 1889
Amphora acustiuscula Kg. var. *fossilis* Pantocsek, 1989
Amphora coffeaeformis (Ag.) var. *fossilis* Pantocsek, 1889
Amphora crassa Greg. var. *minor* Pantocsek, 1889
Amphora Eulensteinii Grunow var. *fossilis* Pantocsek, 1889
Amphora gigantea Grunow var. *andesitica* Pantocsek, 1889
Amphora Gründlerii Grunow var. *trachytica* Pantocsek, 1889
Amphora libyca E. var. *interrupta* Pantocsek, 1889
Amphora litoralis Donk. var. *fossilis* Pantocsek, 1889
Amphora mexicana A. S. var. *boryana* Pantocsek, 1889
Amphora obtusa Greg. var. *fossilis* Pantocsek, 1889
Amphora Oculus A. S. var. *fossilis* Pantocsek, 1889
Amphora salina W. Sm. var. *fossilis* Pantocsek, 1889
Cymbella lanceolata E. var. *fossilis* Pantocsek, 1889
Mastogloia lanceolata Thwait. var. *hungarica* Pantocsek, 1889
Navicula aspera E. var. *hungarica* Pantocsek, 1889
Navicula bituminosa Pantocsek var. *latecapitata* Pantocsek, 1889
Navicula bituminosa Pantocsek var. *robusta* Pantocsek, 1889
Navicula bituminosa Pantocsek var. *signata* Pantocsek, 1889
Navicula bituminosa Pantocsek var. *staurophora* Pantocsek, 1889
Navicula brasiliensis Grunow var. *fossilis* Pantocsek, 1889
Navicula formosa Greg. var. *fossilis* Pantocsek, 1889

Navicula fusca Ralfs var. *permagna* Pantocsek, 1889
Navicula gastrum (E.) Kg. var. *boryana* Pantocsek, 1889
Navicula gemmata Grev. var. *fossilis* Pantocsek, 1889
Navicula Gorjanovičii Pantocsek var. *major* Pantocsek, 1889
Navicula halionata Pantocsek var. *directa* Pantocsek, 1889
Navicula halionata Pantocsek var. *minor* Pantocsek, 1889
Navicula Hennedyi W. Sm. var. *fossilis* Pantocsek, 1889
Navicula heteroflexa Pantocsek var. *constricta* Pantocsek, 1889
Navicula heteroflexa Pantocsek var. *minor* Pantocsek, 1889
Navicula humerosa Bréb. var. *elongata* Pantocsek, 1889
Navicula inflexa Greg. var. *biharensis* Pantocsek, 1889
Navicula inhalata A. Schm. var. *biharensis* Pantocsek, 1889
Navicula interrupta Kütz. var. *fossilis* Pantocsek, 1889
Navicula irrorata Grev. var. *fossilis* Pantocsek, 1889
Navicula lacrimans A. Schm. var. *fossilis* Pantocsek, 1889
Navicula latissima Greg. var. *capitata* Pantocsek, 1889
Navicula latissima Greg. var. *minor* Pantocsek, 1889
Navicula Lyra E. var. *acuta* Pantocsek, 1889
Navicula Lyra E. var. *producta* Pantocsek, 1889
Navicula nitescens Ralfs var. *fossilis* Pantocsek, 1889
Navicula nobilis (E.) Kg. var. *fossilis* Pantocsek, 1889
Navicula ovalis (Naegeli) Hilse var. *fossilis* Pantocsek, 1889
Navicula O'Swaldii Janisch var. *hungarica* Pantocsek, 1889
Navicula parca A. Schm. var. *producta* Pantocsek, 1889
Navicula Sandriana Grunow var. *fossilis* Pantocsek, 1889
Navicula sectilis A. Schm. var. *boryana* Pantocsek, 1889
Navicula Smithii Bréb. var. *minor* Pantocsek, 1889
Navicula tenella Bréb. var. *fossilis* Pantocsek, 1889
Navicula Yarrensii Grunow var. *bituminosa* Pantocsek, 1889
Navicula Yarrensii Grunow var. *gracilior* Pantocsek, 1889
Navicula Yarrensii Grunow var. *valida* Pantocsek, 1889
Gomphonema intricatum Kg. var. *fossilis* Pantocsek, 1889
Gomphonema olivaceum E. var. *fossilis* Pantocsek, 1889
Gomphonema olivaceum E. var. *salinarum* Pantocsek, 1889
Gomphonema olivaceum E. var. *staurophora* Pantocsek, 1889
Cocconeis biharensis Pantocsek var. *minor* Pantocsek, 1889
Cocconeis californica Pantocsek var. *menilitica* Pantocsek, 1889
Cocconeis Pediculus E. var. *salinarum* Pantocsek, 1889
Cocconeis Scutellum Ehrbg. var. *fossilis* Pantocsek, 1889
Epithemia erucaeformis Pantocsek var. *subcapitata* Pantocsek, 1889
Epithemia gibba (E.) Kg. var. *boryana* Pantocsek, 1889
Epithemia salina Pantocsek var. *nuda* Pantocsek, 1889
Epithemia subsalsa Pantocsek var. *validior* Pantocsek, 1889
Rhaphoneis gemmifera Ehrbg. var. *biharensis* Pantocsek, 1889
Rhaphoneis gemmifera Ehrbg. var. *parcepunctata* Pantocsek et Grunow, 1889¹³
Rhaphoneis gemmifera Ehrbg. var. *subtilior* Pantocsek et Grunow, 1889
Synedra crystallina Kg. var. *fossilis* Pantocsek, 1889
Synedra fasciculata Kg. var. *obtusa* Pantocsek, 1889
Fragilaria bituminosa Pantocsek var. *gracilior* Pantocsek, 1889
Fragilaria bituminosa Pantocsek var. *elongata* Pantocsek, 1889
Fragilaria bituminosa Pantocsek var. *minor* Pantocsek, 1889
Fragilaria bituminosa Pantocsek var. *perlonga* Pantocsek, 1889
Fragilaria bituminosa Pantocsek var. *validior* Pantocsek, 1889
Fragilaria brevistriata Grunow var. *fossilis* Pantocsek, 1889
Staurosira venter (E.) Grunow var. *fossilis* Pantocsek, 1889
Climacosphenia moniliger Ehrbg. var. *hungarica* Pantocsek, 1889
Grammatophora robusta Dippel var. *gracilis* Pantocsek, 1889
Rhabdonema adriaticum Kg. var. *fossilis* Pantocsek, 1889

¹³ V roku 1886 publikovaný tento taxón ako *Rhaphoneis gemmifera* Ehrbg. var. *parce punctata* Pantocsek et Grun, 1886. O tri roky neskôr už ako *Rhaphoneis gemmifera* Ehrbg. var. *parcepunctata* Pantocsek et Grun, 1889.

Surirella fastuosa E. var. *fossilis* Pantocsek, 1889
Surirella rotunda Pantocsek var. *minor* Pantocsek, 1889
Campylodiscus angularis Greg. var. *punctata* Pantocsek, 1889
Nitzschia bituminosa Pantocsek var. *tenuior* Pantocsek, 1889
Nitzschia frustulum (Kg.) Grunow var. *acuta* Pantocsek, 1889
Nitzschia frustulum (Kg.) Grunow var. *curvata* Pantocsek, 1889
Nitzschia frustulum (Kg.) Grunow var. *constricta* Pantocsek, 1889
Nitzschia frustulum (Kg.) Grunow var. *hungarica* Pantocsek, 1889
Nitzschia frustulum (Kg.) Grunow var. *minuta* Pantocsek, 1889
Nitzschia frustulum (Kg.) Grunow var. *obtusa* Pantocsek, 1889
Nitzschia frustulum (Kg.) Grunow var. *producta* Pantocsek, 1889
Melosira arenaria Moore var. *hungarica* Pantocsek, 1889
Melosira Dickiei Kg. var. *fossilis* Pantocsek, 1889
Melosira undulata (E.) Kg. var. *minor* Pantocsek, 1889
Paralia sulcata (Ehrbg.) var. *hungarica* Pantocsek, 1889
Hydrosera boryana Pantocsek var. *hexagona* Pantocsek, 1889
Trinacria excavata Heibg. var. *producta* Pantocsek, 1889
Biddulphia tridentata E. var. *andesitica* Pantocsek, 1889
Triceratium cucullatum Pantocsek var. *disseminato-punctata* Pantocsek, 1889
Triceratium cucullatum Pantocsek var. *latior* Pantocsek, 1889
Triceratium exornatum Grev. var. *aninensis* Pantocsek, 1889
Triceratium exornatum Grev. var. *simbirskiana* Pantocsek, 1889
Cerataulus turgidus E. var. *hispidissima* Pantocsek, 1889¹⁴
Aulacodiscus Grunowii Cleve var. *subsquamosa* Pantocsek, 1889
Aulacodiscus Grunowii Cleve var. *squamosa* Pantocsek, 1889
Aulacodiscus Lahusenii O. W. var. *partita* Pantocsek, 1889
Actinoptychus Szontághii Pantocsek var. *minor* Pantocsek, 1889
Actinoptychus undulatus (Kg.) Ralfs var. *subtilis* Pantocsek, 1889
Coscinodiscus intumescens Pantocsek var. *interrupta* Pantocsek, 1886
Epithemia gibberula Kg. var. *perlonga* Pantocsek, 1889
Melosira bituminosa Pantocsek var. *dilatata* Pantocsek, 1889
Melosira bituminosa Pantocsek var. *interrupta* Pantocsek, 1889
Melosira crenulata Kg. var. *fossilis* Pantocsek, 1889
Biddulphia elegantula Grev. var. *polycystinica* Pantocsek, 1889
Biddulphia elegantula Grev. var. *sarmatica* Pantocsek, 1889
Biddulphia Tuomeyi (Bail.) Rop. var. *boryana* Pantocsek, 1889
Biddulphia Tuomeyi (Bail.) Rop. var. *elongata* Pantocsek, 1889
Biddulphia Tuomeyi (Bail.) Rop. var. *hungarica* Pantocsek, 1889
Triceratium abyssorum Grunow var. *saratavianum* Pantocsek, 1889
Triceratium conciliatum Pantocsek var. *validior* Pantocsek, 1889
Triceratium junctum A. Schm. var. *fossilis* Pantocsek, 1889
Triceratium Lóczyi Pantocsek var. *confluens* Pantocsek, 1889
Triceratium Pileus E. var. *robustior* Pantocsek, 1889
Aulacodiscus margaritaceus Ralfs var. *hungarica* Pantocsek, 1889
Actinoptychus glabratus Grunow var. *andesitica* Pantocsek, 1889
Tschestnovia mirabilis Pantocsek var. *partita* Pantocsek, 1889
Tschestnovia mirabilis Pantocsek var. *polygona* Pantocsek, 1889
Mastogloia Andrussovii Pantocsek var. *minor* Pantocsek, 1902
Stauroneis maeotica Pantocsek var. *minor* Pantocsek, 1902
Navicula elliptica Kg. var. *maeotica* Pantocsek, 1902
Navicula hyalina Dk. var. *fossilis* Pantocsek, 1902
Navicula incompta Lw. var. *fossilis* Pantocsek, 1902
Pleurosigma balticum (E.) W. Sm. var. *maeoticum* Pantocsek, 1902
Achnanthes Athenais Pantocsek var. *minor* Pantocsek, 1902
Achnanthes exigua Pantocsek var. *staurophora* Pantocsek, 1902
Achnanthes longipes Ag. var. *fossilis* Pantocsek, 1902
Cocconeis placentula E. var. *fossilis* Pantocsek, 1902
Epithemia arcuata Pantocsek var. *minor* Pantocsek, 1902
Synedra maeotica Pantocsek var. *minor* Pantocsek, 1902
Synedra Ulna E. var. *vasta* Pantocsek, 1902
Fragilaria aequalis Hbg. var. *maeotica* Pantocsek, 1902
Licmophora Ehrenbergii (Kg.) Gr. var. *maeotica* Pantocsek, 1902

¹⁴ V roku 1905 už použil meno *Cerataulus turgidus* E. var. *hispidissima*.

Nitzschia granulata Grun. var. *maeotica* Pantocsek, 1902
Nitzschia obtusa W. Sm. var. *fossilis* Pantocsek, 1902
Nitzschia vermicularis W. Sm. var. *maeotica* Pantocsek, 1902
Melosira granulata E. var. *maeotica* Pantocsek, 1902
Synedra fulgens W. Sm. var. *maeotica* Pantocsek, 1902
Cymbella Ehrenbergii Kg. var. *hungarica* Pantocsek, 1902
Cymbella reducta var. *tumida* Pantocsek, 1902
Cymbella balatonis var. *angustata* Pantocsek, 1902
Cymbella helvetica Kg. var. *elongata* Pantocsek, 1902
Cymbella lanceolata E. var. *longissima* Pantocsek, 1902
Cymbella lanceolata E. var. *inflata* Pantocsek, 1902
Cymbella cistula (Hempr.) Kirch. var. *angustior* Pantocsek, 1902
Cymbella cistula (Hempr.) Kirch. var. *inflata* Pantocsek, 1902
Cymbella hungarica (Grun.) var. *crassior* Pantocsek, 1902
Stauroneis legumen E. var. *balatonis* Pantocsek, 1902
Stauroneis Smithii Gun. var. *incisa* Pantocsek, 1902
Navicula viridis (Nitzsch) Kg. var. *pachyptera* Pantocsek, 1902
Navicula viridis (Nitzsch) Kg. var. *parallelestriata* Pantocsek, 1902
Navicula Brébissonii Kg. var. *subconstricta* Pantocsek, 1902
Navicula oblonga Kg. var. *directa* Pantocsek, 1902
Navicula oblonga Kg. var. *subcapitata* Pantocsek, 1902
Navicula Reinhardtii Grun. var. *producta* Pantocsek, 1902
Navicula lanceolata Kg. var. *producta* Pantocsek, 1902
Navicula lanceolata Kg. var. *rostrata* Pantocsek, 1902
Navicula elliptica Kg. var. *grosse-punctata* Pantocsek, 1902
Navicula oblongella Naeg. var. *directa* Pantocsek, 1902
Navicula Schilberszkyi Pantocsek, var. *gibba* Pantocsek, 1902
Navicula integra W. Sm. var. *gibba* Pantocsek, 1902
Navicula Sculpta F. var. *rostrata* Pantocsek, 1902
Navicula sphaerophora E. var. *laticeps* Pantocsek, 1902
Navicula firma Kg. var. *diminuta* Pantocsek, 1902
Navicula dubia E. var. *signata* Pantocsek, 1902
Scoliopleura balatonis Pantocsek, var. *ovalis* Pantocsek, 1902
Gomphonema elongatum W. Sm. var. *minor* Pantocsek, 1902
Gomphonema olivaceum (Lyngb.) E. var. *subacutum* Pantocsek, 1902
Epithemia Westermanni Kg. var. *turgida* Pantocsek, 1902
Epithemia gibberula (E.) Kg. var. *directa* Pantocsek, 1902
Synedra amphicephala Kg. var. *balatonis* Pantocsek, 1902
Hantzschia amphioxys (E.) Grun. var. *constricta* Pantocsek, 1902
Hantzschia amphioxys (E.) Grun. var. *remote-striata* Pantocsek, 1902
Hantzschia amphioxys (E.) Grun. var. *capitata* Pantocsek, 1902
Tryblionella Hantzschiana Grun. var. *angustata* Pantocsek, 1902
Tryblionella debilis Arnott var. *crassa* Pantocsek, 1902
Tryblionella debilis Arnott var. *validior* Pantocsek, 1902
Nitzschia angustata (W. Sm.) Grun. var. *producta* Pantocsek, 1902
Nitzschia angustata (W. Sm.) Grun. var. *protracta* Pantocsek, 1902
Nitzschia sigmoidea (E.) W. Sm. var. *balatonis* Pantocsek, 1902
Nitzschia directa Pantocsek var. *torquata* Pantocsek, 1902
Nitzschia Heufleriana Grun. var. *elongata* Pantocsek, 1902
Cymatopleura undulata (E.) Pantocsek var. *hystrix* Pantocsek, 1902
Surirella ovata Kg. var. *brevicostata* Pantocsek, 1902
Surirella ovalis Bréb. var. *hungarica* Pantocsek, 1902
Surirella peisonis Pantocsek var. *pyriformis* Pantocsek, 1902
Surirella elegans E. var. *cristata* Pantocsek, 1902
Surirella saxonica Auersw. var. *cristata* Pantocsek, 1902
Surirella turgida W. Sm. var. *margarita* Pantocsek, 1902
Surirella bifrons E. var. *margaritifera* Pantocsek, 1902
Surirella biseriata Breb. var. *elongata* Pantocsek, 1902
Campylodiscus hibernicus E. var. *balatonis* Pantocsek, 1902
Campylodiscus noricus E. var. *hungaricus* Pantocsek, 1902
Melosira granulata (E.) Ralfs. var. *balatonis* Pantocsek, 1902
Melosira crenulata (E.) Kg. var. *curvata* Pantocsek, 1902
Cyclotella balatonis Pantocsek var. *binotata* Pantocsek, 1902
Cymbella austriaca Grunow var. *tumida* Pantocsek, 1903
Cymbella lanceolata E. var. *densestriata* Pantocsek, 1903

Encyonema caespitosum Kg. var. *fossilis* Pantocsek, 1903
Stauroneis Phoenicenteron E. var. *angustior* Pantocsek, 1903
Navicula nobilis (E.) Kg. var. *interrupta* Pantocsek, 1903
Navicula viridis (Nitzsch) Kg. var. *pachyptera* Pantocsek, 1903
Navicula viridis (Nitzsch) Kg. var. *parallelestriata* Pantocsek, 1903
Navicula Legumen (E.) Van H. var. *staurophora* Pantocsek, 1903
Navicula Haueri Grunow var. *angustior* Pantocsek, 1903
Navicula arata Grunow var. *validior* Pantocsek, 1903
Navicula arata Grunow var. *producta* Pantocsek, 1903
Gomphonema micropus Kg. var. *remote striata* Pantocsek, 1903
Epithemia cystula (E.) Grunow var. *crassa* Pantocsek, 1903
Epithemia Sorex Kg. var. *capitata* Pantocsek, 1903
Epithemia Sorex Kg. var. *directa* Pantocsek, 1903
Epithemia arcuata Pantocsek var. *incisa* Pantocsek, 1903
Rhopalodia gibba (E.) O. Müller var. *incisa* Pantocsek, 1903
Eunotia (Himantidium) hungarica Pantocsek var. *gracilior* Pantocsek, 1903
Melosira granulata (E.) Ralfs. var. *boryana* Pantocsek, 1903
Melosira undulata (E.) Kg. var. *pygmaea* Pantocsek, 1903
Amphora acuta Greg. var. *neogana* Pantocsek, 1903¹⁵
Amphora acutiuscula Kg. var. *fossilis* Pantocsek, 1903
Achnanthes baldjickii (Brightw.) Grun. var. *subquadrata* Pantocsek, 1905
Amphora acuta Greg. var. *neogena* Pantocsek, 1905
Amphora gigantea Grun. var. *andesitica* Pantocsek, 1905
Amphora Lima A. Schm. var. *fossilis* Pantocsek, 1905
Amphora Nova Caledonica Grun. var. *hungarica* Pantocsek, 1905
Aulisiscus Stöckhardtii Janisch var. *flavescens* Pantocsek, 1905
Campylodiscus hibernicus E. var. *transilvanicus* Pantocsek, 1905
Campylodiscus noricus G. var. *fossilis* Pantocsek, 1905
Cocconeis californica Grun. var. *hungarica* Pantocsek, 1905
Cocconeis lineata E. var. *minor* Pantocsek, 1905
Cocconeis lineata E. var. *pygmaea* Pantocsek, 1905
Cocconeis pellucida Grun. var. *fossilis* Pantocsek, 1905
Cyclotella transilvanica var. *disseminatepunctata* Pantocsek, 1905
Cymbella abnormis Grun. var. *fossilis* Pantocsek, 1905
Cymbella austriaca Grun. var. *fossilis* Pantocsek, 1905
Cymbella Budayana Pantocsek var. *gracilior* Pantocsek, 1905
Cymbella cystula (E.) Hempr. var. *hungarica* Pantocsek, 1905
Cymbella cymbiformis E. var. *producta* Pantocsek, 1905
Cymbella helvetica Kg. var. *fossilis* Pantocsek, 1905
Cymbella lanceolata E. var. *fossilis* Pantocsek, 1905
Cymbella lanceolata E. var. *rubusta* Pantocsek, 1905
Diatoma anceps (E.) Grun. var. *fossilis* Pantocsek, 1905
Epithemia Argus (E.) Kg. var. *fossilis* Pantocsek, 1905
Eunotia flexuosa Kg. var. *trachytica* Pantocsek, 1905
Eunotia gracilis (E.) Breb. var. *fossilis* Pantocsek, 1905
Eunotia pectinalis (Kg.) Rhb. var. *trachytica* Pantocsek, 1905
Grammatophora lyrata Grun. var. *japonica* Pantocsek, 1905
Melosira crenulata Kg. var. *debilis* Pantocsek, 1905
Melosira crenulata Kg. var. *hungarica* Pantocsek, 1905
Melosira crenulata Kg. var. *mocsarensis* Pantocsek, 1905
Melosira granulata (E.) Ralfs. var. *attenuata* Pantocsek, 1905
Melosira granulata (E.) Ralfs. var. *borealis* Pantocsek, 1905
Melosira granulata (E.) Ralfs. var. *hungarica* Pantocsek, 1905
Melosira undulata (E.) Kg. var. *gracilior* Pantocsek, 1905
Navicula borealis (E.) Kg. var. *fossilis* Pantocsek, 1905
Navicula Brebissonii Kg. var. *fossilis* Pantocsek, 1905
Navicula elliptica Kg. var. *fossilis* Pantocsek, 1905
Navicula Lyra E. var. *hungarica* Pantocsek, 1905

¹⁵ V roku 1903 opísaná ako *Amphora acuta* Greg. var. *neogana* Pantocsek, 1903 (str. 36), v roku 1905 ako *Amphora acuta* Greg. var. *neogena* Pantocsek, 1905 (str. 9). Samozrejme v oboch prípadoch označená ako var. nov.

Navicula major Kg. var. *andesitica* Pantocsek, 1905
Navicula mesolepta (E.) Kg. var. *boryana* Pantocsek, 1905
Navicula paludinarum Pantocsek var. *gracilior* Pantocsek, 1905
Navicula pusilla Grun. var. *fossilis* Pantocsek, 1905
Navicula transilvanica Pantocsek var. *Producta* Pantocsek, 1905
Navicula Trevelyana Donk. var. *hungarica* Pantocsek, 1905
Navicula viridis (E.) Kg. var. *fossilis* Pantocsek, 1905
Navicula viridis (E.) Kg. var. *staurophora* Pantocsek, 1905
Nitzschia pulcherrima Grun. var. *interrupta* Pantocsek, 1905
Rhopalodia gibba (E.) O. Müller var. *boryana* Pantocsek, 1905
Staurosira Harrisonii (W. Sm.) Grun. var. *fossilis* Pantocsek, 1905
Surillella fastuosa E. var. *fossilis* Pantocsek, 1905
Surillella salsa W. Sm. var. *hungarica* Pantocsek, 1905
Surillella tenera Greg. var. *fossilis* Pantocsek, 1905
Synedra ulna E. var. *fossilis* Pantocsek, 1905
Tetracyclus lacustris Ralf. var. *fossilis* Pantocsek, 1905
Triceratium cucullatum Pantocsek var. *validior* Pantocsek, 1905
Triceratium mikrotis Grun. var. *quadriocellata* Pantocsek, 1905
Zygoceros antiquus Pantocsek var. *interruptus* Pantocsek, 1905
Biddulphia discigera Grunow var. *fossilis* Pantocsek, 1908
Navicula Lyra E. var. *compressa* Pantocsek, 1908
Navicula Lyra E. var. *recta* Pantocsek, 1908
Mastogloia Grevillei W. S. var. *subconstricta* Pantocsek, 1912
Navicula sculpta E. var. *protracta* Pantocsek, 1912
Navicula sculpta E. var. *rostrata* Pantocsek, 1912
Navicula fasciata Lagerst. var. *inflata* Pantocsek, 1912
Scoliopleura peisonis Grunow var. *producta* Pantocsek, 1912
Epithemia Argus (E.) Kg. var. *turgida* Pantocsek, 1912
Rhopalodia gibba (E.) O. Müller var. *directa* Pantocsek, 1912
Rhopalodia gibberula (E.) O. Müller var. *incisa* Pantocsek, 1912
Synedra pulchella Kg. var. *subcapitata* Pantocsek, 1912
Synedra pulchella Kg. var. *capitata* Pantocsek, 1912
Grunowia obtusa (Kg.) var. *elongata* Pantocsek, 1912
Nitzschia Peisonis Pantocsek, 1912 var. *torquata* Pantocsek, 1912
Surirella salina W. Sm. var. *angustata* Pantocsek, 1912
Surirella salina W. Sm. var. *apiculata* Pantocsek, 1912
Surirella peisonis Pantocsek var. *angustata* Pantocsek, 1912
Surirella peisonis Pantocsek var. *subpyriformis* Pantocsek, 1912
Campylodiscus Clypeus E. var. *minor* Pantocsek, 1912
Amphora jamaliensis Grun. var. *fossilis* Pantocsek, 1913
Stauroneis salina W. Sm. var. *fossilis* Pantocsek, 1913
Navicula expectilis var. *producta* Pantocsek, 1913
Navicula carpathorum Pant. var. *bivittata* Pantocsek, 1913
Navicula pseudobacillum Grun. var. *fossilis* Pantocsek, 1913
Fragilaria islandica Grun. var. *fossilis* Pantocsek, 1913
Melosira arenaria Moore var. *tertiaria* Pantocsek, 1913
Cymbella aspera (E.) Her. var. *remotestriata* Pantocsek, 1913
Pinnularia major Kg. var. *abbreviata* Pantocsek, 1913
Pinnularia viridis E. var. *producta* Pantocsek, 1913
Navicula ammophila Grunow var. *latior* Pantocsek, 1913
Navicula lacunarum Grunow var. *notata* Pantocsek, 1913
Navicula Roteana (Rab.) Grunow var. *staurofora* Pantocsek, 1913
Gomphonema subclavatum Grunow var. *staurophora* Pantocsek, 1913
Epithemia Cistula (E.) Grunow var. *producta* Pantocsek, 1913
Synedra lanceolata Kg. var. *abbreviata* Pantocsek, 1913
Synedra Ulna E. var. *crassa* Pantocsek, 1913
Fragilaria Harrisonii (W. Sm.) Grunow var. *ovalis* Pantocsek, 1913
Fragilaria Harrisonii (W. Sm.) Grunow var. *lanceolata* Pantocsek, 1913
Fragilaria pinnata E. var. *ovalis* Pantocsek, 1913
Fragilaria pinnata E. var. *linearis* Pantocsek, 1913
Fragilaria Clevei Pantocsek var. *linearis* Pantocsek, 1913
Melosira arenaria Moore var. *vestita* Pantocsek, 1913

Forma nova

Navicula Lyra Ehrbg. var. *dilatata* A. Schm. forma *perpusilla* Pantocsek, 1886
Synedra crystallina Kg. forma *gibba* Pantocsek, 1886
Nitzschia antediluviana Pantocsek forma *interrupta* Pantocsek, 1886
Triceratium grande Brigh. forma *pentagona* Pantocsek, 1886
Triceratium microt is Grunow forma *quadriocellata* Pantocsek, 1886
Triceratium Pantocsekii A. Schm. forma *convexa* Pantocsek, 1886
Triceratium Pantocsekii A. Schm. forma *pentagona* Pantocsek, 1886
Triceratium Pantocsekii A. Schm. forma *hexagona* Pantocsek, 1886
Auliscus pulvinatus Cleve. forma *appiculata* Pantocsek, 1886
Auliscus pulvinatus Cleve. forma *inermis* Pantocsek, 1886
Aulacodiscus septus A. Schm. forma *quator radiata* Pantocsek, 1886
Actinoptychus splendens Shabdt. var. *glabrata* Grunow forma *partita* Pantocsek, 1886
Actinoptychus Truanii A. Schm. forma *trivittata* Pantocsek, 1886
Actinocyclus Ehrenbergii Ralfs forma *minuta* Pantocsek, 1886
Stephanodiscus Kanitzii Pantocsek forma *major* Pantocsek, 1886
Stephanodiscus Kanitzii Pantocsek forma *partita* Pantocsek, 1886
Stephanodiscus Kanitzii Pantocsek forma *inermis* Pantocsek, 1886
Stictodiscus californicus Grev. forma *trigona* Pantocsek, 1886
Stictodiscus parallelus (Ehrbg. Grev.) Pantocsek forma *trigona* Pantocsek, 1886
Stictodiscus parallelus (Ehrbg. Grev.) Pantocsek forma *quadrifida* Pantocsek, 1886
Coscinodiscus Grunowii Pantocsek forma *minor* Pantocsek, 1886
Biddulphia tridentata E. forma *minor* Pantocsek, 1889
Triceratium horridum Pantocsek forma *quadrifida* Pantocsek, 1889
Triceratium Wittii Janisch forma *hexagona* Pantocsek, 1889
Pseudoauliscus pulvinatus (Cleve) Rattray forma *apiculata* Pantocsek, 1889
Pseudoauliscus pulvinatus (Cleve) Rattray forma *inermis* Pantocsek, 1889
Aulacodiscus Lunyacekii Pantocsek forma *maxima* Pantocsek, 1889
Navicula viridis (Nitzsch) Kg. var. *pochyptera* Pantocsek forma *interrupta* Pantocsek, 1903
Navicula viridis (Nitzsch) Kg. var. *parallelestriata* Pantocsek forma *staurophora* Pantocsek, 1903
Synedra affinis Kg. forma *nuda* Pantocsek, 1903
Triceratium Pileus E. var. *robustior* Pantocsek forma *quadrifida* Pantocsek, 1908
Eunotia major (W. Sm.) Rbh. forma *deformata* Pantocsek, 1913

Abnormity

Actinoptychus splendens Shabdt. abnormita *bicentralis* Pantocsek, 1886
Coscinodiscus simbirskianus Grunow abnormita *irregularis* Pantocsek, 1889

Taxóny pomenované na počesť Jozefa Pantocseka

Achnanthes pantocseki Hajós
Actinocyclus pantocsekii
Actinoptychus Pantocsekii A. Truan y Luard
Alchemilla pantocsekii Gand.
Alopecurus gerardii var. *pantocsekii* Rohlena
Amphora pantocseki Hajós
Anisodiscus pantocsekii Grunow
Auliscus grunowi var. *pantocsekii* A. I. Forti
Biddulphia pantocsekites S. L. van Landingham
Campylodiscus pantocsekii J. M. Deby
Carnegia Pantocseki Frenguelli
Chaetoceros pantocseki Hajós
Cirsium appendiculatum f. *pantocsekii* Gajčić
Coscinodiscus pantocseki (Grunow) F. Schütt
Coscinodiscus pantocsekites S. L. van Landingham

Craspedoporus Pantocseki Brun.
Crepidetum pantocseki Rt.
Crepis pantocsekii (Vis.) Latzel
Cyclostephanos pantocsekii (F. Fricke) I. A. Kuptsova et G. K. Khursevich
Cymbella lanceolata (Ehrenb.) van Heurs var. *pantocseki* Skvortzov
Cymbella pantocsekii Krammer
Dictyoneis pantocsekii Cleve
Diploneis pantocsekii A. Cleve
Epithemia pantocsekites S. L. van Landingham
Fragilaria pantocsekii A. Cleve
Gatyonia pantocsekii Vis.
Gomphonema acuminatum var. *pantocsekii* A. Cleve
Melosira pantocseki (H. F. van Heurck) J. Frenguelli
Navicula pantocsekii Hajós
Navicula pantocsekiana De Toni
Navicula platystoma var. *pantocsekii* Wislouch et Kolbe
Nitzschia hungarica var. *pantocsekii* Wisl. et Poretzky
Nitzschia pantocseki Hajós
Pantocsekia Grisenbach
Plagiogramma pantocseki Hajós
Pleurodiscina pantocsekii (Barker et Meakin) Silva
Pleurodiscus pantocsekii J. W. Barker et S. H. Meakin
Pliocenicus pantocseki (Kuptowa et Chursevič) Rouns et Håkansson
Podosira pantocsekiana Hajós
Rubus Pantocseki Holuby¹⁶
Scleranthus Pantocsekii Reichenbach¹⁷
Scrophularia Pantocsekii Grisenbach
Sherardia pantocseki
Stenopterobia pantocsekii Meister
Stephanodiscus pantocsekii F. Fricke
Stictodiscus pantocsekii Tempère
Surirella nana var. *pantocsekii* A. Cleve
Surirella pantocsekii Meister
Tertiarius pantocseki (Fricke) Khursevich et Kociolek
Trachelomonas Pantocseki Frenguelli
Triceratium Pantocsekii A. Schmidt
Trinacria pantocseki Van Heurck

Literatúra

BUCZKÓ K., 2012: The Pantocsek diatom and photomicrograph collection from 19th to the 21st century. *Beifefte zur Nova Hedwigia*, 141: 535-546.
ČIŽMÁRIK J., 2009: Významné osobnosti našej farmácie – Jozef Pantoček. *Liečivé rastliny*, 2009 (2), Bratislava.
HRABOVEC I., 1988: Heslo: Jozef Pantoček. In: *Priekopníci vedy a techniky na Slovensku*. 2, p. 467-470. Bratislava.
Magyar életrajzi lexikon. Zv. 2 (L-Z). Budapest, 1969.
OKÁLI I., ORSZÁGH I., MATOUŠEK B., HRABOVEC I., 1996: *Slovník slovenských zoológov a zoológov so vzťahmi k územiu Slovenska*. Str. 1-138. Vydala Slovenská zoológická spoločnosť a Slovenska entomologická spoločnosť, Bratislava.
OKÁLI I., PODUŠELOVÁ G., VOZÁROVÁ M., 2004: *Múzejníctvo a zberateľstvo na Slovensku*. Biografický slovník. Zväzok 1, p. 55-56. Vydalo Slovenské národné múzeum a Zväz múzeí na Slovensku, Bratislava.

¹⁶ Publikované in: PANTOCSEK J., 1874: Beiträge zur Flora und Fauna der Hercegovina, Cragora und Dalmatiens. *Verhandlungen des Vereins für Natur- und Heilkunde zu Pressburg – A Pozsonyi Természettudományi és Orvosi Egylet közleményei*, Neue Folge, Jahrgang 1871-1872 (2): 1-144, Pressburg – Pozsony.

¹⁷ Publikované in: PANTOCSEK J., 1874: *Scleranthus*-Arten. *Oesterreichische botanische Zeitschrift*, 24: 25-26, Wien.

RAINER R., ULREICH E., 1988: Karpatendeutsches Biographisches Lexikon. Stuttgart.
 Slovenský biografický slovník, heslo Pantoček Jozef, zv.4, p. 393-394, Martin, 1990.
 VOZÁROVÁ M., ŠÍPOŠOVÁ H., et coact., 2010: Osobnosti botaniky na Slovensku. Vydavateľstvo Veda, Bratislava.

Branislav Matoušek
 e-mail: bmatousek@chello.sk

* * *

Poznáte prácu Petra Pišúta a jeho spolupracovníkov „Vývoj koryta Váhu pri Leopoldove v 17.–20. storočí“?

Pred niekoľkými mesiacmi vydala Univerzita Komenského v Bratislave unikátnu prácu štyroch autorov Petra Pišúta, Juraja Procházku, Igora Matečného a Petra Banduru „Vývoj koryta Váhu pri Leopoldove v 17.–20. storočí a odozva rieky na zásahy človeka“. Pokladám túto prácu za jeden z najvýznamnejších dokumentov vypracovaných v poslednom období a predkladajúci nám obraz častokrát surových a nepremyslených zásahov človeka do životného prostredia z pohľadu relatívne malého územia. Stále tvrdím všeobecne známu gnómu, že kto nepozná minulosť nemôže správne a hodnoverne posudzovať súčasnosť. Pre zoológické vedy, hlavne faunistiku a zoogeografiu je to *conditio sine qua non* pre správny pohľad na súčasnosť. Žiaľ, pri záplave dnešných publikovaných výsledkov prác je tento pohľad len zriedkavý alebo až mizivo raritný.

Aspoň pár slov o pohľade na túto publikáciu. Je založená na výnimočne starostlivom a vyčerpávajúcom zhromažďovaní podkladových materiálov, založených na štúdiu a hodnotení viacej ako 70 máp a plánov zo 17. až 20. storočia! A to nielen fyzická registrácia zmien toku, ale i pohľad na takýto zásah do životného prostredia, do zmien s tým súvisiacich s poznámkami na zmenu fauny a flóry skúmaného územia. Kapitola o reguláciách, povodniach, skúmaní paleomeandrov, plavenín a splavenín, dokonca poznámky k histórii mostov cez Váh, pltníctva a dejiny vodného (lodného) mlynárstva v tomto úseku Váhu poukazujú na pedantnosť práce spomínaných autorov. História vážskych ostrovov, ich vznik a zánik ani nespomínam. To všetko vytvára príhodný pohľad pre zoológov pracujúcich v tejto oblasti, aby sa svojimi štúdiami zamerali na hodnotenie súčasného stavu živočíšstva ako jedného z najdôležitejších komponentov životného prostredia. Práve tu nachádzame odpovede **prečo je súčasný stav taký aký je.**

Ešte niekoľko poznámok – na prvý pohľad marginálii – k tejto knihe. Kniha je veľkého formátu (A4) a má 273 strán. Je ilustrovaná 197 mapkami, kresbami, fotografiami alebo grafmi. Zoznam citovanej literatúry tiež vyčerpávajúci (282 citácií). Práca má viacero príloh: „Slovníček dôležitých odborných (prípadne nárečových) pojmov a výrazov“ (str. 269–266), register miestnych názvov, menný register osobností spomínaných v práci (!). Za viacej ako významnú prílohu pokladám kompletný text relácie Samuela Mikovínyho z 10. mája 1726 o príčinách povodní na Dudváhu a dolnom Váhu s návrhom na výstavbu hrádzi a priepichov nebezpečných meandrov (!!), uverejnený v pôvodnej latinskej verzii (str. 271–272). Práca je venovaná rodičom a starým rodičom autorov práce s použitím unikátnej fotografie českého významného geodeta Ing. K. Hynieho, pracujúceho v období 1. Československej republiky na území bývalej Podkarpatskej Rusi a na Slovensku (Ing. P. Pišút je jeho vnuk) a ilustrujúcej prácu jeho tímu pri rieke Tise.

V každom prípade je práca vzorom pre budúcich bádateľov v tomto odbore. Môžeme si iba želať, aby podobných prác na Slovensku pribúdalo.

Branislav Matoušek
 e-mail: bmatousek@chello.sk

* * *

Prvá slovenská učebnica behaviorálnej ekológie

V slovenskej zoológickej bibliografii sa po prvýkrát objavuje práca poskytujúca komplexný pohľad na behaviorálnu ekológiu živočíchov a človeka. Preto oprávnené môžeme hovoriť o základnej učebnici tejto významnej vedeckej disciplíny určenej predovšetkým poslucháčom vysokých škôl, doktorandom, ale aj začínajúcim vedeckým pracovníkom a všetkým ostatným záujemcom o tento odbor.

Autormi učebnice sú pracovníci Pedagogickej fakulty Trnavskej univerzity doc. PaedDr. Pavol Prokop, PhD. a prof. RNDr. Alfréd Trnka, PhD. Je namieste spomenúť i recenzentov prof. RNDr. T. Grima, Ph.D., doc. Mgr. M. Hromadu, PhD. a prof. RNDr. P. Fedora, PhD. Všetci uvedení patria medzi významných a medzinárodne uznávaných behaviorálnych ekológov. Učebnica má 220 strán a vydalo ju vydavateľstvo Typi Universitatis Tyrnaviensis, spoločné pracovisko Trnavskej univerzity v Trnave a VEDY, vydavateľstva Slovenskej akadémie vied v roku 2015.

Kniha obsahuje 11 kapitol a pre názornosť a informovanosť čitateľa ich tu uvádzam. Sú to:

- 1) História a postavenie behaviorálnej ekológie voči ostatným behaviorálnym vedám.
- 2) Darwinov prírodný výber a správanie živočíchov.
- 3) Proximálna a ultimálna rovina správania a metódy výskumu v behaviorálnej ekológii.
- 4) Altruizmus a sociálne správanie.
- 5) Komunikácia medzi organizmami.
- 6) (Ko)evolúcia vzťahov predátor – korisť a parazit – hostiteľ.
- 7) Výber habitatu, obrana teritória a migrácia.
- 8) Pohlavný výber a sexuálny konflikt.
- 9) Párovacie systémy.
- 10) Teória rodičovských investícií.
- 11) Evolúcia a adaptívny význam správania človeka.

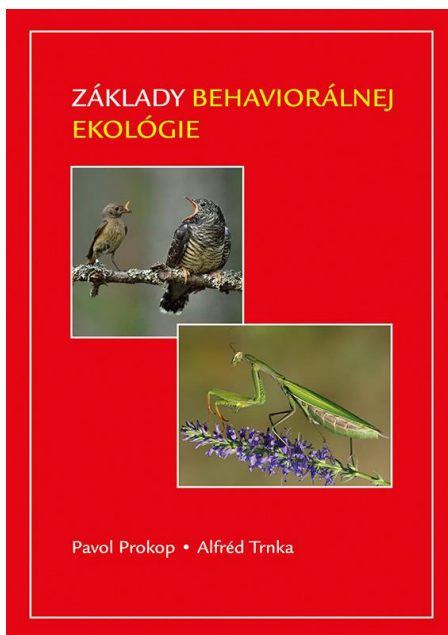
Autorom prajem, aby vo svojej práci pokračovali a pripravili ďalšie podobné učebnice, ktoré zoologická verejnosť veľmi potrebuje!

Branislav Matoušek
e-mail: brmatousek@chello.sk

* * *

Niečo o ekológii pôdných živočíchov

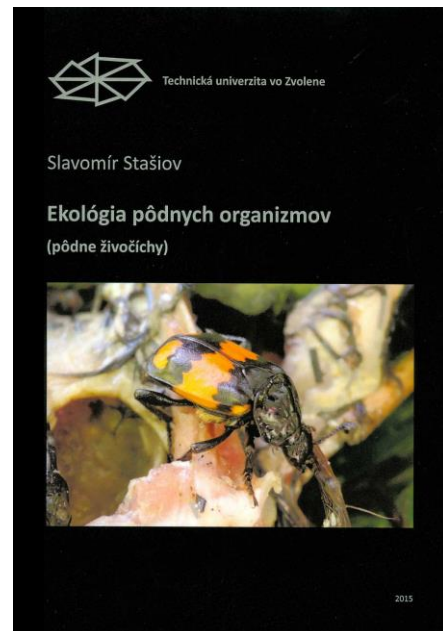
Koncom roka 2015 vydalo Vydavateľstvo Technickej univerzity vo Zvolene vysokoškolskú učebnicu Slavomíra Stašiovu s názvom „Ekológia pôdných organizmov (pôdne živočíchy)“. Uvedená práca predstavuje svojim zameraním na slovenské pomery unikátne dielo, pretože učebníc alebo odborných kníh s tematikou ekológie pôdných organizmov už viac rokov nenájdeme na pulkoch našich predajní odbornej literatúry. Vyplní tým medzeru v tomto prudko sa rozvíjajúcom odbore ekológie.

Jednotlivé kapitoly sú štylizované jasne, stručne a výstižne, čo je predpokladom každej dobrej vysokoškolskej učebnice. Práca je ilustrovaná fotografiami a grafmi. Tu chcem tiež zvýrazniť, že pre túto učebnicu poskytli fotografie aj dnes svetoznámi koryfeji behaviorálnej ekológie prof. R. Trivers a N. B. Davies. Zvlášť podotýkam, že pri každej fotografii sú uvedení aj ich autori. Na prvý pohľad bezvýznamná poznámka, žiaľ v poslednom období sa objavili viaceré práce, ktoré túto základnú informáciu ignorujú.

Nie je mojím cieľom hodnotiť recenzovanú učebnicu, skôr na ňu upozorniť, aby mohla byť v pozornosti širšej odbornej a vedeckej verejnosti.

Učebnicu si možno objednať i priamo na stránkach VEDA, vydavateľstva slovenskej akadémie vied.

Autor sa pokúsil v učebnici na 150 stranách podať prehľad najvýznamnejších skupín pôdných živočíchov, ich trofickej špecializácie, významu v pôdných ekosystémoch, ekologických nárokov, distribúcie a tiež metód výskumu edafických živočíchov. Čitateľ sa v práci oboznámi tiež s kategorizáciou edafických živočíchov na základe veľkosti tela, ich vertikálnou distribúciou v pôdnom profile, spôsoboch pohybu

a adaptáciami na pohyb v pôde. Učebnica je doplnená o stručný kľúč na určovanie zástupcov najbežnejších edafických živočíšnych radov (vrátane ich larválnych štádií), ktorý má praktické využitie jednak na cvičeniach z biologicke zameraných výučbových predmetov a jeho uplatnenie je perspektívne tiež pri riešení záverečných prác študentov ako neoceniteľná pomôcka pri determinácií jednotlivých taxónov.

Rukopis učebnice bol posúdený a schválený trojicou našich popredných odborníkov v ekológii bezstavovcov a zároveň dlhoročných vysokoškolských pedagógov: prof. RNDr. Jozefom Halgošom, DrSc. z Katedry ekológie Prírodovedeckej fakulty UK v Bratislave, prof. RNDr. Miroslavom Krumpálom, CSc. z Katedry zoológie Prírodovedeckej fakulty UK v Bratislave a prof. RNDr. Otom Majzlanom, PhD. z Katedry krajinej ekológie Prírodovedeckej fakulty UK v Bratislave.

V široko zameranej a obsiahlej pedagogicky i odborne fundovanej učebnici sa prejavila erudícia a preciznosť autora. Učebnica je výrazným prínosom z hľadiska informácií o ekológii pôdnych organizmov, a to nielen pre študentov biologického zamerania, ale aj pre ostatných záujemcov o uvedený odbor z hľadiska poskytnutia základných, veľmi rôznorodých, ale pritom fundovaných poznatkov.

Vladimír Kubovčík

Katedra biológie a všeobecnej ekológie FEE TU vo Zvolene
e-mail: kubovcik@tuzvo.sk

* * *

Všetko o Skalici

Je už realitou súčasnej doby, že vychádzajú práce aj zoológického charakteru, ktoré sú uverejnené v publikáciách, kde by ich odborník iba málokedy hľadal. Druhá stránka súčasného pohľadu je tá, že prakticky neexistujú dnes súbornejšie bibliografické práce, alebo aspoň rubriky v časopisoch, kde by sa mali a mohli uverejňovať recenzie alebo upozornenia na častokrát roztratené články. Práve na jednu takúto publikáciu chcem upozorniť aj zoológov.

V roku 2014 vydal Mestský úrad v Skalici v spolupráci so Záhorským múzeom v Skalici knihu pod názvom „Skalica“, ktorá má hneď niekoľko priorít. Je vytlačená v nezvyčajne veľkom formáte, obsahuje 1230 strán, s čím priamo súvisí i váha tejto knihy (takmer 8 kg). Od toho sa odvíja aj jej relatívne vysoká cena (99 eur), čo dohromady spôsobuje, že je v knižniciach iba zriedka zastúpená. Editorom, resp. zostavovateľom celej práce bola PhDr. Viera Drahošová.

Spomínaná publikácia skutočne podrobne rozoberá históriu a súčasný stav tohto významného záhorského centra. Nájde tu fundované príspevky o vývoji sídla a pamiatok, školstve, zdravotníctve, o obchode, poľnohospodárstve a priemysle, o výnimočných a známych osobnostiach skalického regiónu, a pochopiteľne nie je vynechaný ani obraz na prírodu mesta Skalice a jej katastrálneho územia. Táto časť je vypracovaná kolektívom známych osobností a publikovaná pod názvom „Príroda mesta Skalice“. Jedná sa o pomerne podrobnú štúdiu na 86 stranách (str. 9-95). Jej autormi sú Peter Barančok, Mária Barančoková, Eva Bulánková, Peter Gajdoš, Milada Holecová, Henrik Kalivoda, Eva Kalivodová, František Petrovič, Jozef Šteffek a Miriam Vlachovičová. Už z tohto prehľadu prírodovedcov vidieť, že práca poskytuje pomerne komplexný pohľad na prírodu tohto mikroregiónu Záhoria. Dôležité je upozorniť, že práca má viacero kapitol, ale každá z nich má uvedeného aj svojho autora, to znamená, že sa nejedná o anonymnú prácu zakrytú množstvom autorov. Štruktúra práce je nasledovná (uvádzam názov kapitoly aj autora alebo autorov):

Abiotické faktory (M. Barančoková).

Krajinná štruktúra (F. Petrovič).

Rastlinstvo a živočíšstvo (E. Kalivodová, J. Šteffek, P. Barančok, E. Bulánková, M. Holecová, H. Kalivoda, P. Gajdoš). – K tejto kapitole treba uviesť, že je rozpracovaná z pohľadu biotopového a cenologického. Sú tu charakterizované biocenózy lužných a biokarpatských lesov, izolovaných lesíkov, remízok, vetrolamov, krovín, živých plotov, xerothermných biotopov, lúk a pasienkov, tečúcich a stojatých vôd, mokradí, brehov a brehových porastov, agrocenóz a nakoniec intravilánu.

Chránené územia v katastrálnom území Skalice (M. Vlachovičová).

Treba zdôrazniť, že práca je určená širokej verejnosti, no i napriek tomu poskytuje cenný pohľad na súčasný stav prírodného prostredia, takže viaceré údaje sú významné i pre odborných a vedeckých pracovníkov. Bez starostlivého preštudovania a vyxcerptovania údajov nebude asi možné zostavovať celkový pohľad na prírodu Záhoria. Práca je doplnená celým radom fotografií rastlín, živočíchov a jednotlivých biotopov (198 fotografií) a 8 inštruktážnymi mapami katastrálneho územia Skalice.

V posledných desaťročiach sme svedkami, že si jednotlivé mestá ale i obce vydávajú podobne spracované publikácie, ktoré zachycujú pohľad na ich minulosť a prítomnosť. Recenzovaná kniha sa zo všetkých vymyká šírkou spracovania a snahou podať čo najkompletnejší pohľad. Som presvedčený, že v tomto

prípade sa im to podarilo, i keď na druhej strane zaradenie tejto „monumentálnej“ knihy (z pohľadu fyzickej veľkosti diela) bude robiť v knižniciach iste problém.

Branislav Matoušek
e-mail: bmatousek@chello.sk

* * *

Plecoptera Slovaca – online atlas pošvatiek

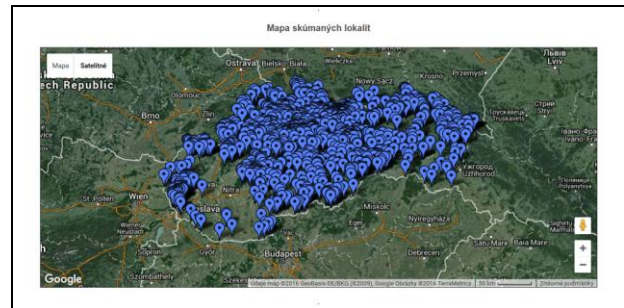
Od začiatku mája tohto roka je na internete voľne dostupný interaktívny online atlas pošvatiek Slovenska s názvom www.plecopteraslovaca.eu. Webová stránka ponúka historické, ale najmä aktuálne informácie z oblasti rozšírenia a autekológie pošvatiek (Plecoptera) z územia Slovenskej republiky.

Úvodná stránka Plecoptera Slovaca.

Hlavným cieľom tejto stránky je ponúknuť vedeckej, ale i laickej verejnosti obraz o momentálnom stave slovenskej fauny pošvatiek a niektorých ekologických faktorov, ktoré ich rozšírenie ovplyvňujú. Druhým z dôležitých cieľov je popularizácia a propagácia tohto dosť neznámeho radu hmyzu a s tým súvisiacia ochrana zachovalých tečúcich vodných biotopov. Je zostavená z viac ako **9000 údajov** o výskyte z **1230 lokalít** a momentálne zahŕňa v sebe informácie o **97 validných** a **4 vyhynutých druhov** zo Slovenska. Matica týchto údajov pozostáva z dostupných publikovaných i nepublikovaných záznamov od polovice 20 storočia.

V časti rozšírenie nájdete informácie o konkrétnych druhoch, ich **aktuálny výskyt** u nás a tiež interaktívnu **google mapu** s presnou lokáciou miest výskytu. Ku každému druhu je spracované presné **štatistické vyhodnotenie vzťahu k nadmorskej výške, rádu toku, geologickému profilu, veľkosti povodia a k longitudinálnej zonácii**. Taktiež tu nájdete **priestorový profil fauny v rámci ekoregiónov a štrnástich povodií Slovenska**. Ambíciou je tieto údaje raz ročne aktualizovať. Okrem týchto nosných informácií sa na stránke dozviete všetky základné všeobecné údaje o pošvatkách, nájdete tu množstvo fotografií a video záznamov. Taktiež sa tu dozviete aktuality o plánovaných podujatiach a novinkách zo sveta vodného hmyzu. Pre hlbšie bádanie na tému pošvatiek Slovenska vám stránka ponúka zoznam publikácií.

Mapa skúmaných lokalít pošvatiek na území Slovenska.

Milí zoológovia, aby myšlienku tohto projektu bolo možné naplniť, je potrebná aj **vaša spolupráca**. Chcel by som, aby údaje o rozšírení boli pravidelne každoročne aktualizované a dopĺňané. Aby bolo možné prinášať analýzu údajov z celého Slovenska, je potrebné vynaložiť veľké časové, ale i fyzické úsilie. Z toho dôvodu si vás dovoľujem požiadať o spoluprácu. Zapojiť sa môže každý, kto je schopný druhovej determinácie lariev alebo imág pošvatiek, respektíve vie sprostredkovať údaje o rozšírení plekopterofauny na Slovensku. Na stránke nájdete presné pokyny, ako je možné vaše údaje poskytnúť.

Verím, že online atlas sa vám bude páčiť a že vám bude sprostredkovať stále aktuálne údaje, a tak dopomôže k vašim entomologickým výskumom. Budem rád, ak sa oň podelíte s vašimi kolegami či priateľmi a pridáte sa k fanúšikom aj na facebookovej stránke Plecoptera Slovaca.

Matej Žiak
e-mail: matej.ziak@gmail.com

* * *

Kongres „Zoológia 2016“ sa blíži

Výbor Slovenskej zoologickej spoločnosti pri SAV a Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre so spoluorganizátormi si dovoľujú srdečne pozvať všetkých zoológov a záujemcov o zoológiu na vedecký kongres „Zoológia 2016“, ktorý sa uskutoční 24. až 26. novembra 2016 na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre.

1. cirkulár, registračný formulár, predbežný program a množstvo ďalších detailných informácií nájdete na internetovej stránke kongresu

<http://konferencie.ukf.sk/index.php/zoo/zoo2016>

Termín pre prihlasovanie, zaslanie odborného príspevku a úhradu všetkých poplatkov je do 15. septembra 2016.

Tešíme sa na stretnutie v Nitre!

X. lepidopterologické kolokvium

Vážené kolegyne, kolegovia,

pozývame Vás na ďalší ročník lepidopterologického kolokvia, ktoré sa bude konať vo štvrtok 27. októbra 2016 vo Zvolene. Kolokvium sa uskutoční na Ústave ekológie lesa SAV, v prípade väčšieho počtu

prihlásených účastníkov sa stretneme na Technickej univerzite vo Zvolene.

Lepidopterologické kolokviá sa uskutočňujú v približne ročných intervaloch na niektorom pracovisku v Slovenskej alebo Českej republike. Sú to stretnutia profesionálnych i amatérskych entomológov, biológov, ochrancov prírody, pracovníkov štátnej správy i ďalších záujemcov o motýle. Víťazi sú tiež študenti, ktorí môžu prezentovať svoje výsledky dosiahnuté riešením bakalárskych a diplomových prác. Rokovací jazyk je slovenčina, čeština a angličtina.

Organizátori

Organizátormi kolokvia sú Ústav ekológie lesa SAV, Slovenská zoologická spoločnosť pri SAV, Katedra biológie a všeobecnej ekológie Fakulty ekológie a environmentalistiky Technickej univerzity vo Zvolene.

Predbežný program

Predpokladaný začiatok kolokvia bude o 10⁰⁰ h a prednášková časť bude trvať do podvečerných hodín (v závislosti od počtu referátov). Zároveň budú vystavené postery. Večer sa uskutoční priateľské stretnutie. Podrobnejší program a miesto konania budú oznámené prihláseným účastníkom v 2. cirkulári.

Zborník abstraktov

Tak ako pri predchádzajúcich kolokviách dostanú účastníci pri registrácii zborník abstraktov prednášok a posterov.

Abstrakty referátov a posterov posielajte v elektronickej forme v rovnakej úprave ako pri predchádzajúcich ročníkoch v programe MS Word, v rozsahu maximálne 1 strany A4, riadkovanie 1, písmo Times New Roman, veľkosť 12, horný okraj 3 cm, ľavý, pravý a spodný okraj 2,5 cm.

Členenie abstraktu: názov, mená autorov, adresa, text, prípadne poďakovanie; jednotlivé časti oddel'te prázdny riadkom; abstrakty by nemali obsahovať obrázky, grafy ani citácie literatúry. Ako vzor môžu slúžiť predchádzajúce zborníky z kolokvií.

Termín zaslania abstraktov je do **30. septembra 2016** na adresu parak@savzv.sk, prosíme ako predmet e-mailu napíšte jednoducho **abstrakt**.

Prihlášky

Prihlášky je potrebné poslať na adresu kulfan@savzv.sk do 31. júla 2016, prosíme ako predmet e-mailu napíšte jednoducho **prihláška**.

Účastnícky poplatok

Vložné na kolokvium je 10,- €, členovia Slovenskej zoologickej spoločnosti pri SAV majú vložné zľavnené na 5,- € (zvyšok do plnej výšky vložného hradí automaticky SZS). Vložné zahŕňa zborník, organizačné náklady a občerstvenie počas prestávok. Poplatok zasielajte do 30. septembra 2016 na účet:

IBAN SK 908180 0000 0070 0000 8602

Variabilný symbol **27102016**

Do poznámky (správy pre prijímateľa) uveďte **meno účastníka**.

Kto chce vystaviť faktúru na účastnícky poplatok (daňový doklad), musí zadať v prihláške názov organizácie, adresu organizácie, IČO, DIČ. Faktúra bude vystavená po zaplatení poplatku bankovým prevodom, nie je možné vystaviť ju pri platení v hotovosti alebo dodatočne – počas alebo po konferencii.

V odôvodnených prípadoch bude možné uhradiť poplatok v hotovosti pri registrácii.

Stravovanie

Záujemcom o spoločný obed budeme rezervovať miesto v reštaurácii, výber jedla i platba bude individuálna (menu od cca 4–5 €).

Večerné posedenie

Súčasťou každého kolokvia je večerné stretnutie účastníkov v príjemnom prostredí s diskusiami (nielen) o motýľoch. Budeme mať vyhradený priestor v reštaurácii s možnosťou individuálneho objednania jedál a nápojov. Prosíme, vyznačte v prihláške svoju účasť na večernom posedení, aby sme zabezpečili zodpovedajúce priestory.

Ubytovanie

Účastníci si ubytovanie budú rezervovať individuálne. Vo Zvolene je množstvo ubytovacích zariadení. Ústav ekológie lesa SAV sa nachádza v centre mesta na ulici Ľudovíta Štúra č. 2, Technická univerzita blízko centra na ulici T. G. Masaryka č. 24 pri vlakovej a autobusovej stanici. Mnohé penzióny a hotely sú tak dostupné pešou chôdzou priamo z miesta konania kolokvia.

Dôležité termíny

Do 31. 7. 2016 – podanie prihlášky
Do 30. 9. 2016 – zaplatenie vložného
Do 30. 9. 2016 – zaslanie abstraktu
27. 10. 2016 – Kolokvium

Informovanie ďalších záujemcov

Prosíme Vás, informujte ďalších možných záujemcov o konaní kolokvia.

Za organizátorov

Ján Kulfan

Ústav ekológie lesa SAV vo Zvolene
e-mail: kulfan@savzv.sk

Vladimír Kubovčík

Fakulta ekológie a environmentalistiky TU vo Zvolene
e-mail: kubovcik@tuzvo.sk

Výzva Slovenskej historickej spoločnosti pri SAV

Slovenská historická spoločnosť pri SAV zverejnila výzvu v súvislosti s poslaním a postavením humanitných a spoločenských vied v súčasnom svete. Ide o iniciovanie širokej spoločenskej diskusie a prosbu o prípadnú podporu. Vaše prípadné reakcie môžete adresovať predsedovi SHS PhDr. Rastislavovi Koziakovi, PhD. (rastislav.koziak@umb.sk) alebo podpredsedníčke SHS Mgr. Gabriele Dudekovej, PhD. (gabriela.dudekova@savba.sk).

Vážené kolegyně, vážení kolegovia,

v prílohe Vám posielame vyhlásenie, ktoré prijali účastníci 15. Zjazdu Slovenskej historickej spoločnosti pri SAV v Skalici 11. mája 2016. Tak ako o tom informovali médiá, hovorí sa vo vyhlásení aj o nedostatočnej dotácii hodín dejepisu na školách v Slovenskej republike.

Vyhlásenie má však oveľa širší kontext. Je to výzva na zmenu myslenia našej spoločnosti vo vzťahu ku globálnym problémom, ktoré ohrozujú našu civilizáciu. Ide o to, aby sa humanizáciou vzdelávania, ktoré sa v posledných desaťročiach uberalo jednostranne technokratickým smerom, prispelo k lepšiemu poznaniu spoločnosti a tým aj k jej humanizácii. Vyžaduje to tiež zmenu myslenia vo vzťahu k humanitným a spoločenským vedám.

Obraciame sa aj na kolegov z prírodných a technických vied so žiadosťou o podporu našej výzvy, respektíve o otvorenú diskusiu, keďže ide o problémy, ktoré sa týkajú všetkých, celej našej spoločnosti a civilizácie. Dozrela doba, keď je nevyhnutné vnímať vedu a výskum v širšom spoločenskom kontexte, a teda aj

v zmysle jej dopadov a našej spoluzodpovednosti za fungovanie spoločnosti a myslenie ľudí.

K našej výzve sa pridalo v priebehu minulých týždňov aj viacero slovenských vedeckých spoločností, ako napríklad Slovenská archeologická spoločnosť, Slovenská sociologická spoločnosť, Slovenská byzantologická spoločnosť, Slovenská spoločnosť pre dejiny vied a techniky, Slovenská genealogicko-heraldická spoločnosť, Národopisná spoločnosť Slovenska, Slovenská orientalistická spoločnosť, Spoločnosť slovenských archivárov a Spoločnosť pre dejiny a kultúru strednej a východnej Európy.

S úctou

PhDr. Rastislav Kožiak, PhD.
Predseda Slovenskej historickej spoločnosti pri SAV

V Bratislave 30. mája 2016

V prípade záujmu nájdete text prijatého vyhlásenia na internetovej stránke Slovenskej historickej spoločnosti pri SAV:

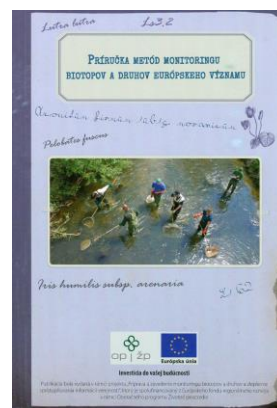
<http://www.shs.sav.sk/index.php?id=vyzva-ucastnikov-15-zjazdu-SHS>

Nová zoologická literatúra

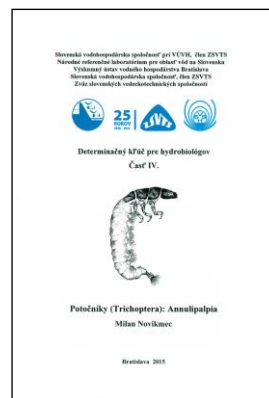
Na knižnom trhu sa objavilo niekoľko nových publikácií, ktoré by pre mnohých z vás mohli byť zaujímavé.

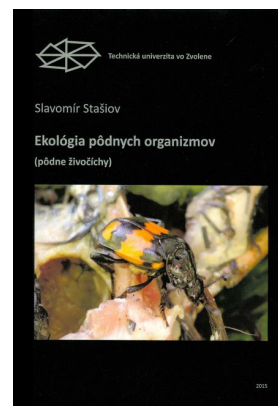
JANÁK, M.; ČERNECKÝ, J.; SAXA, A. (eds.) (2015): Monitoring živočíchov európskeho významu v Slovenskej republike. Výsledky a hodnotenie za roky 2013–2015. Banská Bystrica: Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky, 300 pp. - ISBN 978-80-8184-020-3

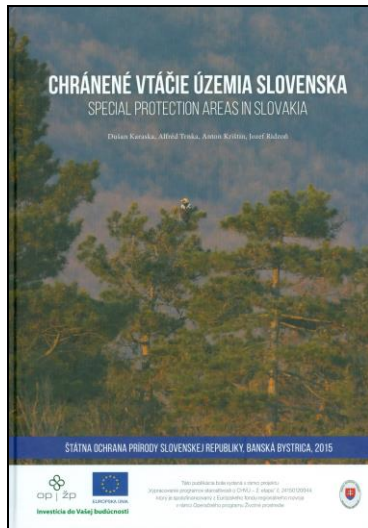
SAXA, A.; ČERNECKÝ, J.; GALVÁNKOVÁ, J.; MÚTĽANOVÁ, M.; BALÁŽOVÁ, A.; GUBKOVÁ MIHALIKOVÁ, M. (eds.) (2015): Príručka metód monitoringu biotopov a druhov európskeho významu. Banská Bystrica: Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky, 148 pp. - ISBN 978-80-8184-024-1

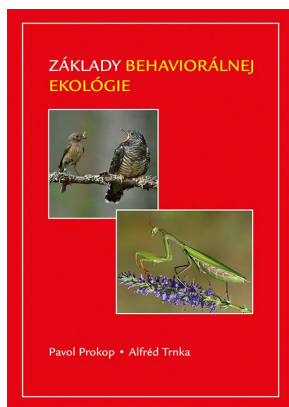
NOVIKMEC, M. (2015): Determinačný kľúč pre hydrobiológov, časť IV. Potočníky (Trichoptera): Annulipalpia. Výskumný ústav vodného hospodárstva Bratislava, 48 pp. - ISBN 978-80-89740-05-5

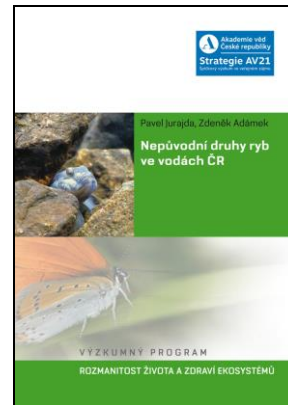
STAŠIOV, S. (2015): Ekológia pôdnych organizmov (pôdne živočíchy). Technická univerzita vo Zvolene, Zvolen, 150 pp. - ISBN 978-80-228-2830-7

KARASKA, D.; TRNKA, A.; KRIŠTÍN, A.; RIDZOŇ, J. (2015): Chránené vtáčie územia Slovenska. Štátna ochrana prírody SR, Banská Bystrica, 380 pp. - ISBN 978-80-89802-16-6

PROKOP, P.; TRNKA, A. (2015): Základy behaviorálnej ekológie. Veda, Bratislava, 220 pp. - ISBN 978-80-8082-938-4

JURAJDA, P.; ADÁMEK, Z. (2016): Nepůvodní druhy ryb ve vodách ČR. Academia, Praha.

Prihláška za člena
Slovenskej zoologickej spoločnosti

Meno:	Priezvisko, titul:
Dátum narodenia:	Miesto narodenia:
Kontaktná adresa	
Názov inštitúcie:	
Ulica, č.:	telefón:
Mesto:	fax:
Okres:	
PSČ:	e-mail:
Môj záujem sa sústreďuje na oblasti (označte):	
entomológia	☐
iné bezstavovce	☐
ichtyológia	☐
batrachológia	☐
herpetológia	☐
ornitológia	☐
mammaliológia	☐
ochrana fauny	☐
etológia	☐
Dátum:	
Podpis:	

Prihlášku po vyplnení pošlite, prosím, na poštovú alebo e-mailovú adresu predsedu SZS:

Vladimír Kubovčík, predseda SZS
Fakulta ekológie a environmentalistiky
Technická univerzita vo Zvolene
T. G. Masaryka 20117/24
960 53 Zvolen
[✉ kubovcik@tuzvo.sk](mailto:kubovcik@tuzvo.sk)

* * *

Prihláška za člena
Slovenskej zoologickej spoločnosti

Meno:	Priezvisko, titul:
Dátum narodenia:	Miesto narodenia:
Kontaktná adresa	
Názov inštitúcie:	
Ulica, č.:	telefón:
Mesto:	fax:
Okres:	
PSČ:	e-mail:
Môj záujem sa sústreďuje na oblasti (označte):	
entomológia	☐
iné bezstavovce	☐
ichtyológia	☐
batrachológia	☐
herpetológia	☐
ornitológia	☐
mammaliológia	☐
ochrana fauny	☐
etológia	☐
Dátum:	
Podpis:	

Prihlášku po vyplnení pošlite, prosím, na poštovú alebo e-mailovú adresu predsedu SZS:

Vladimír Kubovčík, predseda SZS
Fakulta ekológie a environmentalistiky
Technická univerzita vo Zvolene
T. G. Masaryka 20117/24
960 53 Zvolen
[✉ kubovcik@tuzvo.sk](mailto:kubovcik@tuzvo.sk)

* * *

Názov časopisu	Bulletin Slovenskej zoologickej spoločnosti pri SAV ISSN 1339-178X
Ročník a číslo	ročník 5., číslo 1/2016 (prvé číslo vyšlo 16. marca 2012)
Vydáva	© Slovenská zoologická spoločnosť pri SAV
Sídlo vydavateľa	Slovenská zoologická spoločnosť pri SAV Mlynská dolina B-II 842 15 Bratislava
Redakcia	Vladimír Kubovčík , predseda redakčnej rady Fakulta ekológie a environmentalistiky Technická univerzita vo Zvolene T. G. Masaryka 2114/27 960 53 Zvolen tel.: 045-5206 605 e-mail: kubovcik@tuzvo.sk Michal Ambros , člen redakčnej rady, michal.ambros@sopsr.sk Peter Bačkor , člen redakčnej rady, Peter.Backor@gmail.com Ivan Baláž , člen redakčnej rady, ibalaz@ukf.sk Peter Manko , člen redakčnej rady, peter.manko@unipo.sk Ladislav Pekárik , člen redakčnej rady, ladislav.pekarik@savba.sk
Periodicita	občasník , vychádza podľa potreby a aktuálnej situácie v zoológii na Slovensku, cca 2 až 4-krát ročne
Dostupné na internetovej stránke	http://szs.sav.sk